

༄།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2KG234837	ImageGroup:	I2KG235440
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཚད་མའི་དགོངས་རྒྱུ། tshad ma'i dgongs rgyan/
Author:	ཡེ་ཤེས་དབང་ཕུག་ ye shes dbang phyug
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada.
Original Publication:	ser smad dpe mdzod khang /;26
Place:	Bylukuppe, Mysore, Karnataka
Publisher:	Sera Mey Library
Date:	2009
Volume:	2
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) Montague PE C0A 1R0, Canada.

2009

ཆོད་མའི་དགོངས་རྒྱུ་ལེ་ཁྱ་གཉིས་པ།

གཞུང་འདི་མཛད་པ་པོ།

མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་དཔལ་མངའ།
དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྷག་མཆོག།

Volume-II
Serial No: 26
2009

དཔེ་བསྐྱར་ཁྱད་གཤིས་སྒྲིམ་པ།

༡༣། །མཁའ་དབང་མེད་སྤྱད་དགོ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱག་མཆོག་གི་གསུང་
 ཚུལ་རྣམས་འགྲེལ་ཆོད་མའི་དགོངས་རྒྱལ་ཕྱག་དཔེ་སྤྱད་ཆ་འདི་བཞིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥
 བར་བསྐྱར་བཀྲིས་པའི་མ་དཔེ། །གཞུང་ལུགས་སྤྱི་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་
 བོ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་ཅུ་བའི་ཆོག་རྒྱུད་གི་གྲངས་ཡི་གེར་གསལ་བ་
 བྱུང་ན་ཇི་དགོ་དང་གོ་བདེའི་ཆོད་ཆོག་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་ཐད་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་སྤོན་ཚུན་
 རས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཏེ་བཀའ་ཐེབས་དགོངས་དོན་བཞིན། རིག་གནས་སྤོབ་དཔོན་ཆེ་
 མོ་ཆེན་སྤོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ལགས་ཀྱིས་དཔར་སྤྱོད་ཡིག་ནོར་མི་ཡོང་བའི་ཁྱད་གཤིས་
 ལེགས་པར་མཛོད་འདུག་པ་། དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་། ཁྱད་གཤིས་འགན་འཛིན་དགོ་
 བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྤོན། མཐའ་མའི་ཁྱད་གཤིས་པ། ལྟ་རམས་མིང་བཏགས་ཆེན་པ་
 གཙང་དགོ་བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ་དང་། ལྟ་རམས་མིང་བཏགས་པ་ཆོ་བ་དགོ་དག་
 དབང་བསྟན་དར། སྤོན་འགྲོའི་དཔེ་བསྐྱར་དང་ཆོད་ལྷག་ཞིབ་དབྱེད་པ། གཟུགས་རྒྱུང་
 འཛིན་གྱི་སྤོབ་གཉེར་བཆོ་བ་སྤོ་བཟང་དོན་གྲུབ་དང་། དབུ་ཆིང་ཆོ་བ་ཐུབ་བསྟན་ཚུལ་
 བྲིམས་བཅས་ཀྱིས་སྤོ་ཅལ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱད་ནས་དག་པོ་ཡོང་ཐབས་ཞུས་ཁུལ་ཡང་པར་སྤོན་
 ཡིག་ནོར་འགའ་འབྱུང་མི་སྤིད་མིན་ནའང་། སྤྱད་བར་གསུང་དུ་བསྐྱར་སྐབས་གཙོ་བོ་
 ཚུལ་པ་བོའི་གསུང་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་བསྐྱེས་ལྷན་དང་། བར་སྤོན་ཡིག་ནོར་མི་ཡོང་
 ཆོད་གཟབ་ནན་གནད་རྒྱུའི་འབོད་བསྐྱེལ་ཁྱུ་རྒྱ་བཅས།

༥ མེད་སྤྱད་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དགོ་བཤེས་བྱམས་པ་ཤེས་རབ་ནས་དཔར་གཞི་
 སྤོགས་བསྐྱེགས་དང་རྒྱབ་ཤིའི་བར་རི་བཟོ་བོད་བཅས་ཞུས་པ་ལགས།

༡	སྒྲིག་སྒྲིང་།	༥
---	---------------------	---

གཉིས་པ། ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེན།

༡	མཆོད་བཅོད་དང་ཚུམ་པ་དམ་བཅའ་བ།	༡
༢	སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོགས་སྒྲུང་གི་བཤད་པ་འགོད་པ།	༢
༣	སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆད་མར་བསྐྱབ་པ།	༣
༤	ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་མི་བསྐྱབ་པའི་དོན་བཤད་པ།	༤
༥	རང་ངེས་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་ངོས་འཛིན།	༡༥
༦	སྐབ་པའང་མཆན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྐྱན་པ།	༢༢
༧	དབང་སྐྱུག་རྟག་པ་དགག་པ།	༢༥
༨	ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཛོན་སྐྱུལ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་ མཁྱེན་དུ་སྐྱབ་པ།	༣༡
༩	དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱགས་ཇི་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ།	༣༩
༡༠	སྒྲིང་ཇི་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོ་མས་པ་མེད་པའི་ཚུད་སྒྲོང་།	༤༣
༡༡	སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ།	༤༤
༡༢	སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་མཛོན་བསྐྱན།	༤༥
༡༣	སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་བཤད།	༥༣
༡༤	བྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ།	༥༥

༡༥	ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར།	༡༠༣
༡༦	རིགས་བཟོད་དང་ཆོགས་བཟོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར།	༡༠༤
༡༧	བརྟེ་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་སྒྲོར།	༡༡༧
༡༨	དེ་ལས་སྒྲོར་བ་ལུན་ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར།	༡༡༩
༡༩	རང་དོན་ལུན་ཆོགས་བཤད་པ།	༡༢༠
༢༠	གཞན་དོན་ལུན་ཆོགས་བཤད་པ།	༡༢༡
༢༡	དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཆད་མར་གྲུབ་པ།	༡༢༢
༢༢	ལུགས་ལྟོག་གི་སྒྲོབ་བ་བསྒྲུབ་པ།	༡༢༣
༢༣	སྒྲུབ་བདེན་དོས་བརྒྱུད་པ།	༡༢༤
༢༤	ཀྱན་འབྱུང་བདེན་བ་དོས་བརྒྱུད་པ།	༡༢༥
༢༥	འགོག་པའི་བདེན་བ་དོས་བརྒྱུད་པ།	༡༢༦
༢༦	ལམ་གྱི་བདེན་བ་དོས་བརྒྱུད་པ།	༡༢༧
༢༧	བདེ་གཤེགས་འབྱུང་ལྟུང་པ།	༡༢༨
༢༨	དེ་ལས་སྒྲོར་བ་འབྱུང་ལྟུང་པ།	༡༢༩
༢༩	བརྟེ་བ་འབྱུང་ལྟུང་པ།	༡༣༠
༣༠	ཆད་མའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་བཟོད་པའི་དགོས་པ།	༡༣༡
༣༡	དབར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་	༡༣༢

॥५॥

༣༡ ། གཤམ་མེད་སྤྲོད་ཚུ་བ་དག་དབང་བསྟན་དར་སྤྱོད་ ༡༩༩༠ ལོར་ཐོག་མར་
 ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཆུན་འཕྱིན་ལས་སྟོབས་རྒྱས་མཆོག་དང་།
 མཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་མེ་བཙུན་དག་དབང་ཐོག་མཆོག་ དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
 ཆུན་བྱུང་བསྟན་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་དབུས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་།
 ཁོ་གས་ཆེདས་བར་མཆོདས་བསྟོད་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་
 པོད་ལྷ་ལ་ཐོས་བསམ་རུང་ཟད་བཀྲིས་ཁུལ་གྱིས། ད་ལམ་གྲུ་ཆེད་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དགོ་
 བཤེས་གྲུ་བསྐྱོར་དམ་འཛིག་གི་གོ་སྐབས་བསྐུལ་བའི་སྐལ་བཟང་གི་དགའ་སྟོན་དང་
 བསྟན་ནས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་གླུ་མའི་བསྟན་པ་
 འདི་ཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས། མ་ཉ་བཅ་
 ཉིད་ཆེན་པོ་དགོ་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྷག་མཆོག་གི་གསུང་ཆེད་མའི་དགོངས་རྒྱུ་ལེན་དང་
 པོ་དང་གཉིས་པའི་ལྷག་དེབ་ཁག་གཉིས་གྲངས་ ༡༩༠༠ རེ་དབར་བསྐྱུར་ཁྱུས་སྟེ།
 ཆོས་རྒྱུད་དགོ་འདུན་རེ་ལྷག་ཏུ་ལྷག་དེབ་གཉིས་རེ་དང་འབུལ་ཐོག་ དེ་འབྲོས་རྣམས་སྤྱི་
 འབུལ་མཆོན་བྱེད་དུ་གྲུ་ཆེད་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་བཀྲིན་ཆེས་ཆེར་ལྷག་བ་ལྷར་བཅས་སྤྱིད་
 ཞིའི་གཙུག་རྒྱུན་འཛིན་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ལྔ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་
 གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ན་མེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་
 འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྤྱད་གསུམ་དབང་བསྐྱུར་མཆོདས་པ་མེད་པའི་སྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་
 གི་དགུང་སྟོག་མཆོན་མ་ངན་བ་རྣམས་རང་སར་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་ཆེ་མི་འགྱུར་དེ་མེད་ཁམས་སུ་
 བརྟན་ཅིང་། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛོད་འཕྱིན་རྣམས་ལུས་ཅན་ཡོངས་ལ་ཁུབ་པ་དང་།
 བདག་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་གྱི་གླུ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མང་ཐོས་

སྒྲིབ་ཆེད་།

འདུལ་བའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་ཤོད་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཏེ་བཙུན་རྒྱལ་དབང་ཐེག་
མཆོག་མདོ་སྒྲགས་བསྟན་པའི་མཛོད་འཛིན་རྒྱུད་སྒྲིབ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་ཏེ་བཙུན་
འཕྱིན་ལས་སྟོབས་རྒྱས། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་
པོ་དགོ་གྲུབ་བསྟན་རིན་ཆེན། བྱམས་སྤྱིང་ལྷག་བསམ་གྱིས་བྱུག་པའི་འོད་ཟེར་མཆོག་
སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་།
བདག་ལ་དཔོན་ཕྱགས་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བརྒྱུན་ཆེ་བའི་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་
དམ་པ་རྣམས་སྤྱི་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་མཛོད་འཕྱིན་སྒྲགས་མཐར་རྒྱས་པ་དང་།

རེ་ཞིག་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་
པའི་མངའ་བདག་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཅ་བའི་སྤྱི་མ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དོན་གྱི་སྤྲད་
དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ན་དགོ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ཏེ་བཙུན་རྒྱལ་དབང་དོན་ལྟན་དཔལ་བཟང་
པོ་མཆོག་དང་། རྟོ་ཏེ་འཆང་ཏེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཕེལ། ལུང་རིགས་སྤྱི་བའི་
དབང་ཕྱུག་དགོ་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
བྱུགས་དགོངས་ཐབ་མོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་བསྟན་འགྲོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
ཡང་སྤྲད་ཟུར་དུ་འབྱོན་པ་དང་། རྒྱ་སྤྱོར་བ་རྟོ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ནང་མི། བ་བསོད་ནམས་
བཀྲ་ཤིས། མ་ཆོས་འཛོམས། ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་འདོད་པའི་ཉེར་
འཆོ་རིགས་ཞིན་མ་བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུབ་པ་དང་། ཆོ་འདས་དགོ་སྟོང་སྟོ་
བཟང་དབང་རྒྱས། གཙུང་མོ་བསྐྱེད་དབང་མོ། བོད་ཀྱི་དཔལ་པོ་དཔལ་མོ་རྣམས་དང་།
ཆོངས་པ་བདག་ལ་རེ་ལྟོས་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམས་བསགས་སྤྱིག་ལུང་རྣམས་བྱང་
ཞིང་དག་ནས་ཟུར་འཕྱུག་སྤྱི་བཞིའི་གོ་འཕང་ཟུར་དུ་འཐོབ་པའི་རྒྱར་བྱུར་ཅིག་གྱ།

༡༡། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་མཐའ་
 ཚད་མའི་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྲ་བ་
 བཞུགས་སོ།།

མཚད་བཟླ་དང་རྩ་བ་དམ་བཅའ་བ།

༥ བྱ་ལ་བརྟེ་བའི་མ་བཞིན་བྱམས་རྒྱས་བརྒྱན་ཀྱང་ཚོལ་ངན་ལོག་རྟོག་བསྐྱེད། །
 འཁོར་འདས་ཚོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་མཉམ་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེ་མེད་
 འཆར། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྒྲིན་ཡོན་འཕེལ་འགྲིབ་བྲལ་ཡང་ཉམས་རྟོགས་དབྱུར་
 རྒྱ་བཞིན། །རྒྱས་པའི་སྒྲིན་གྲགས་བ་དན་བཞིན་གཡོ་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་རྒྱལ་
 བྱུར་ཅིག །རང་གི་སྒྲིན་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་དོན་དུ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་
 རིམ་པ་ཀུན། །འབྲས་བྱུར་དང་བཅས་རྒྱས་པར་འཆད་པས་འདི། །མད་བྱང་ཞིབ་
 ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ་སྟོང་བ་རིགས། །རང་རྒྱུད་ཉམས་རྟོགས་ནམ་མཁའི་པད་མ་
 བཞིན། །ཚད་མའི་གཞུང་གི་བཟླ་བྲ་གཏིང་དཔྱག་དཀའ། །རྒྱས་མེད་ལམ་ལ་
 དམུས་ཡོང་རྒྱ་བ་ལྟར། །སོང་ཡང་སློབས་ར་དོན་གཉིར་ངོ་བསྟུང་བྱིས། །དེ་
 ལེའུ་དང་པོར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་རྒྱས་པར་བཤད་རྗེས་ཚད་མ་བྲལ་བའི་ལེའུ་
 འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ངེས་བྱའི་ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་དེར་བཟོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །སྤྱི་འོད་དོན་དང་།
 ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྟངས་གི་བཤད་པ་

དགོང་པ་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་དང་།
དེ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་བཤད་པ་དགོང་པ།

༥ དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་བཤད་པ་དགོང་པ་ནི། ཚད་མ་ཀུན་
བདུས་ལས། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། སློན་པ་བདེ་གཤེགས་
སློབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། རྟོག་གི་ངན་འབྲུལ་འགོ་བ་ལ་བཅི་བས། ཚད་མ་
གྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་མཚོད་བཟླ་དང་བཅུ་མ་པར་དམ་བཅའ་
བ་ཡིན་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་གསལ་བ་དེ་ནི། ཚད་མ་རྒྱན་དུ་ཀུན་བདུས་
མཚོད་བཟླ་དུ་གི་གཞུང་བྲངས་པའོ། །ད་ལྟའི་ཀུན་བདུས་སུ། ཚད་མ་བསྐྱབ་ཕྱིར་
རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས། བདུས་ཏེ་སྒྲ་ཚོགས་འཕྲོར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྱ། །
ཞེས་གསལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟོག་གི་བ་རྣམས་ལ་སླིང་བཅི་བས་ཚད་མ་གྲུབ་
པའི་ལུ་འཆད། ཅེས་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་དངོས་སུ་བསྟན། གཉིས་པ་ལྟར་
ན། སློན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བསྐྱབ་ཕྱིར་གཞུང་ཚན་ཁ་འཕྲོར་
བ་རྣམས་གཞུང་གཅིག་དུ་བྱའོ། ཞེས་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་དངོས་སུ་བསྟན།
དང་པོ་དེས། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལུ་འཆད་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིས་པ་དེས་
གཞུང་ཚུང་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བྱས་པ་བྱ་བར་བསྟན། ཕྱི་མ་དེ།
སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་རྣམ་ཐར་དང་འགྲིག་ གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་
ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་ནི་དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས། མཚོད་བཟླ་དུ་གི་གཞུང་

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ།

དེའི་འགྲེལ་ཚུལ་བཤད་པས། དེ་ཡང་། རོན་ལྷར་བསྐྱས་ཏེ་འཆད་དེ། ཚད་
མར་གྱུར་པ། འགྲོ་ལ་ཕན་པ། སྟོན་པ། བདེ་གཤེགས། སྐྱབ་པ་དང་ལྷོ།
དང་པོ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། གཞན་བཞི་པོ་སྐྱབ་བྱེད་དོ། དེ་ཡང་།
མཚད་བཟོད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལུགས་འབྱུང་དང་། དེ་ལས་
ལྷོག་པའི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལུགས་ལྷོག་གི་བཤད་པ་ཞེས་བྱ། ཚད་མར་གྱུར་པ་
ཞེས་པ་ཚད་མར་འབྱུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤུགས་སྟོང་འགྲེལ་པར་བཤད།
སྤར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རོན་ཏུ་གོ་དགོས་ཏེ། མ་སྐྱེས་
པ་ནི་ལྷོག་རོན་ཏུ། །གྱུར་པ་ཉིད་གསུང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། དེ་ཤེས་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དགག་པའི་
ཕྱིར་ལུགས་འབྱུང་དང་། གཉིས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ལུགས་ལྷོག་གི་བཤད་པ་
མཛོད།

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ།

༥ གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ནི། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚད་མར་གྱུབ་
པ་ནི། ལྷོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་རོན་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་
དུའོ། །དེ་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་པ་
ཚད་མར་སྐྱབ། སྟོན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་རྟོད་པ་ན། སྟོན་པའི་
གསུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་མཇུག་ཡང་། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་ནས་རྟོགས་པར་ཞུགས་པ་

དང་། གསུང་རབ་དེའི་དོན་ལ་དབྱུང་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ན། སྤར་ལས་
 ལྷག་པའི་དད་པ་ལྷག་པར་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་
 བས་གཞན་ལའང་རྟོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དྲོགས་བསྐྱང་བྱུང་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་འགྱུར་པའི་
 ཆེད་དུ་བྱུང་བ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་ཇེས་ཀྱི་ཆད་མ་དག་
 ལས་དེ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ཀྱིས་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་སྐྱབ་པའི་
 དོན་དུ་བྱུང་བ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཐབས་དང་
 བཅས་པ་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་ཆད་མར་བསྐྱན་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་
 བཏབ། ཡང་། དེའི་དོན་དུ་འང་བྱུང་བ་ཚད་མར་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ།
 སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་དང་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ན་མས་དངོས་སྟོབས་ཇེས་དཔག་
 གིས་སྐྱབ་པར་བྱིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་དང་། མི་རྟག་པ་སྤྲ་
 མོ། །བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ན་མས་ལ་རྟོག་དབྱེད་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུག་ན།
 དངོས་སྟོབས་ཇེས་དཔག་གིས་ག་ལ་རྟོགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་
 ལས། མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཐབས་དང་བཅས་པ་བདག་ཅག་འཇིག་རྟེན་པའི་
 མངོན་སུམ་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་བསྐྱན་པ་ན། ཇི་ལྟར་བསྐྱན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་
 མི་གནས་བརྟགས་པས་བསྐྱན་པ་ལྟར་དུ་གནས་པར་མཐོང་བ་ན། བསྐྱན་པ་སྐྱོན་
 མེད་དུ་མཐོང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆད་མར་ཤེས་པ་ཡིན།

དེ་ལ་དབྱུང་གཞི་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར། སྐྱེས་བུས་མངོན་མཐོང་དང་
 དེས་ལེགས་འགྱུར་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་བསྐྱན། དེ་

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ།

བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་ལས། མངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནས་
 དེས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལའང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བསྐྱར། ཡང་བདེན་
 བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུ་གུ་སྟོན་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་དགོས་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ལེའུ་དང་པོར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་གསུང་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུར་ངེས་མི་རྣམས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བསྟོན་
 པ་ལས། བསྐྱར་པའི་ངང་རྒྱལ་གྱིས་ནས་སྟོན་པ་ལ། །ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའི་རྟག་
 ཏུ་གང་པར་ཤོག །ཅེས་པ་མོགས་མང་པོས་བསྐྱར་པ་སྟོན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་སྟོན་
 པ་སྟོན་མེད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པས། སྟོན་པ་ཚད་མར་སྐྱེས་བུར་ངེས་
 པ་ལ། སྟོན་པའི་གསུང་གི་བརྗོད་བྱ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་སམ་མི་དགོས།
 དགོས་ན། སྟོན་པའི་གསུང་གི་བརྗོད་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་
 བཟོད་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་རང་གི་ངེས་ཟིན་པས། རང་གི་མངོན་པར་འདོད་
 པའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱུ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་ལེན་ཆོས་གངས་རྟོག་པ་
 བཞིན་ནོ། །མི་དགོས་ན། སྟོན་པའི་སྐྱེས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྱུ་
 པར་ཐལ། འདོད་ན། སྟོན་པའི་སྐྱེས་མཐོང་བ་སྐྱེས་པ་མོགས་འཕེན།
 ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྟོན་པའི་གསུང་གི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་ངེས་མི་དགོས་ཡིང་།
 བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མར་
 གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འོན། སྟོན་པའི་གསུང་གཅིག་ལ་མི་བསྐྱབས་པར་ན་སྟོན་པ་
 ཚད་མར་ངེས་རྣམས་པར་ཐལ། འདོད་ན། གསུང་གཅིག་ལ་མི་བསྐྱབ་ན། མི་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལེའུ་དང་པོར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་

ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཚད་མར་བསྐྱུ་བ་མི་རྣམས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་མང་དུ་སྐྱུ་བ་ལ། །
 བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་
 ཀྱང་འགྲུབ་རྣམས་ཏེ། སྐྱེ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་བདེན་པའི་ཚིག་གཅིག་ཙམ་སྐྱུ་རྣམས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མི་གཡོ་སྐྱུ་ཅན་ཡིན་ནའང་བདེན་པའི་ཚིག་འགའ་སྐྱེས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལོ་མང་བར་དུ་མཉམ་པོར་གཤིབས་པའང་དེའི་ཤེས་
 བྱུང་ཚོད་ལེན་མི་ཐུབ་ན་གསུང་གཅིག་ཁོན་ལ་བདེན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ག་ལ་ངེས་རྣམས། དཔེར་ན། སྐྱན་པ་མཁའ་པ་ཞིག་
 གིས། ཉན་པའི་ཁོག་པའི་ནང་དེ་ཞིག་འདུག་ཅེས་སྐྱེས་པ་ན། དེ་མ་ཐག་སྐྱན་པ་
 དེ། མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་རུང་ངམ། ཉན་པའི་ཁོག་པའི་ནང་དོ་ཡོད་
 པར་རང་གིས་ངེས་ནས་གཞི་ནས་སྐྱན་པ་དེའི་ཚིག་དེ་མི་བསྐྱུ་བ་ཤེས་པ་འགྱུར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་མ་ངེས་པར་དེ་བསྐྱན་པའི་ཚོད་
 བྱེད་གྱི་ཚིག་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ངེས་མི་རྣམས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན། སྐྱེས་བུ་དེའི་ངག་ལ་མ་བདེན་པར་སྐྱེས་བུ་དེ་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་
 མི་རྣམས་ཤིང་། ངག་གཅིག་ལ་བདེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་དེ་མི་བསྐྱུ་བ་ངེས་མི་རྣམས་ཏེ།
 ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཀྱན་ལ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཙམ་ལ་ཡིད་བདུན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱེས་བུ་དེའི་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་དགོས་ན་སྐྱོན་པ་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་མི་བསྐྱུ་བ་ངེས་པ་ལ་ཡང་དེའི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བསྐྱན་པ་ལྟར་དོན་
 ལ་གནས་པ་ངེས་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།

སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ།

བདག་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་རྒྱས་པའི་བཤེས་གཉིན་ཞིག་འཛོལ་བར་འདོད་
ནས་བརྟག་པ་ན། བདག་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་རྒྱས་པ་ཤེས་དགོས། དེ་
ལྟར་ཤེས་པ་ལ། རང་གིས་བདག་མེད་གྱི་དོན་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཤེས་ན་
བདག་མེད་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉིན་འཛོལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་
གིས་བདག་མེད་གྱི་དོན་མ་ཤེས་ཀྱང་། བདག་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་རྒྱས་
པའི་བཤེས་གཉིན་དེ་ལྟར་སྟོན་རྒྱས་པའི་བཤེས་གཉིན་ཡིན་མིན་ཤེས་རྒྱས་ན། འོ་
ན། རང་གིས་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་མ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་བཞིན་གནས་
ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་རྟོགས་རྒྱས་པར་ཐལ།
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བསྐྱབ་པའི་
ཆེད་དུ་བདེན་བཞིན་གཏན་ལ་འབབས་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ནམ་མཁུན་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་དགོས་མི་དགོས་སོགས་དཔྱད་
དོ། །

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་གྱི་སྐབས། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དག་གི་ཐ་སྟོན་
དང་། སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་ལུས་གྱི་བ་སྤྱུ་
གཡོ་བ་སོགས་ལུས་གྱི་ཐ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་
ལྷན་པར་དཔོག་པར་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དག་རྟོགས་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་ལམ་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པ་རྟོགས་དགོས་མི་དགོས་སོགས་ཀྱང་དཔྱད།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་

ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པའོ། །ས་བཅད་དང་པོ་དེ། ཚད་མ་བསྐྱུ་
 མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་པ་ནས། གང་ཕྱིར་དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་པའི་
 བར་འཆད། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། ཞེས་
 པ་ནས། བསྟོན་ཕྱིར་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད། ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། ཟུབ་པ་
 ཚད་མར་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་གཉིས། ལྷགས་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལ་མ་གང་ནས་
 བྱོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ལྷགས་ལྷོག་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་
 སྐྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་
 མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེར་བབྱོད་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་
 ལ། ཚད་མ་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཟུབ་པ་འང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། བྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་
 ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་
 རོ། །

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་བཤད་པ།

༥ དང་པོ་ལ། མི་བསྐྱུ་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་བྱུབ་པ་སྤང་བ་དང་།
 བྱུབ་ཆེས་པ་སྤང་བའོ། །མི་བསྐྱུ་བ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། ཅུ་བ་ལས།

ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། རྟོན་བྱེད་རྣམས་པར་གནས་པ་ནི། །

མི་སྐྱུ།

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱ་བའི་དོན་བཤད་པ།

ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་དང་བྱེད་དང་གསུམ་གྱིས། སྐྱེས་བུའི་མངོན་མཚོ་དང་ངེས་ལེགས་
བསྐྱ་བ་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ནི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ལ་ཐུབ་པ་ཉིད་མི་བསྐྱ་བ་ཡིན་པས་སྐྱེར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞིན།
གསར་དུ་བསྐྱ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་བསྐྱ་
བའི་དོན་ཡང་། བཅོ་བསྟེན་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དེས་ཇི་ལྟར་
རྟོགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་དེའོ་ཞེས་བསྟན།

དེ་ལ་དབྱེད་གཞི་དེ་ཡོད་དེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་
ན། ཤེས་པ་དེ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྣམ་གཅིག་པའི་མི་བསྐྱ་བ་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་
པས། ཚད་མ་རྟོགས་ན་མི་བསྐྱ་བ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་མི་རྣམས་
ཏི། གསར་དུ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་
ལམ་གསལ་བྱེད་ལེན་གསུམ་པར། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་
སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པར་གསུངས་ལ། ཚད་མ་རྟོགས་ན། མི་བསྐྱ་བ་
རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པ་ནི་མཚན་མཚོན་གྱིས་ཤེས། གཞན་ཡང་སྤྱོད་རྟོགས་ན།
མཉན་བྱ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཚད་མ་རྟོགས་ན་མི་བསྐྱ་བ་རྟོགས་པས་
མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལེན་དང་པོར། ཁྲུབ་པར་ནམ་པར་གཅོད་པ་
ཡི། ཞེས་སོགས་ལ་སོང་། དངོས་པོ་རྟོགས་ན། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་རྟོགས་པས་
མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། དངོས་པོ་བཟོད་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་བཟོད་པས་མ་
ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། ལེན་དང་པོར། འཇིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་
བཞིན། ཞེས་སོགས་དང་འགལ། གཉིས་པ་དེ་ལ་མ་ཁྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི།
རྩ་བ་ལས།

སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། །མདོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་བཤོ་
ཡི་བྱེད་པའི་ཡུལ། །དོན་གང་སྟོ་ལ་རབ་གསལ་བ། །དེ་ལ་སྒྲ་ནི་
ཚད་མ་ཉིད། །དོན་གྱི་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཅན་མིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བྱེད་དང་དུག་བྱུང་། །ཁ་ཅིག་གིས། །ལས་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པ་དེ།
ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་ཟེར། །སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། །སྒྲ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྒྲ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །སྒྲ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཅོད། །རང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲ་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ལ།
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་མེད་དེ། །ཉན་ཤེས་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་
མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའོ། །དེ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་དེས། །སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལ་མ་བྱུང་
པའི་སྟོན་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྒྲས་སྒྲུད་པའི་སྟོག་མཐོང་བའི་མདོན་སུམ་དང་།
སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་གཉིས་རང་ཡུལ་མ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྒྲུང་བས་
ལུ་དང་པོར་ཇིས་དཔག་ཇི་སྐད་བཤད་ཇི་བཞིན། །ཞེས་སོགས་སྐབས་རང་
མཚན་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་དཔྱད།

གོང་དུ་བཙུག་བསྟེན་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་
གནས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་བཞག་པས། །སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲ་ཇི་
ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པས་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་ཡིན། །སྒྲ་ལ་སོགས་པ་
སུས་ཀྱང་ཐོབ་མི་རུས་པས། །ཉན་ཤེས་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དུག་སྒྲུང་པ་དེ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། །ཁ་ཅིག་གིས། །ཐོབ་པ་
དང་ཐོས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཟེར་ཡང་། །མི་འཐད་དེ། །སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་བཤད་པ།

ཐོས་མི་རྣམས་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་བོར་འདི་ལྟར་འཆར་ཏེ། མི་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་མི་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་དོན་
དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐྱུ་བྱང་ཚད་མ་དེ་ཡང་། སྐྱུ་ཡིས་བཟོད་བྱ་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་ལྟར་
གནས་པ་ལ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་ན། སྐྱུ་ནམས་རང་གི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་དང་
འབྲེལ་བ་བྱུབ་དགོས་པས། སྐྱུ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་ཡོད་པར་
འགྱུར་བས། སྐྱུ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཡོད་ན་སྐྱུ་འི་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་ཡོད་པས་བྱུབ་
དགོས། དེ་ལྟར་ན། སྐྱུ་འཛིན་ཉན་ཤེས་གང་གི་སྐྱུ་དེ་ལ་ཡོད་པ་དེར་སྐྱུ་འི་བཟོད་
བྱ་ཐོབ་པས་བྱུབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཙོད་པའོ། །ཡང་ན། སྐྱུ་འཛིན་ཉན་ཤེས་
དང་། སློག་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ལྟ་བུ། ཡུན་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་
པ་ཡིན་པས། བཙོ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལྟར། སྐྱུ་དང་སློག་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་མ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པའོ།

རང་ལུགས་ཀྱིས། སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་ཤེས་དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་སྤང་
བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐྱིས་བྱུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱུ་བ་པའི་རང་
ཡུལ་ལ་གསལ་དུ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་
མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ནམ་བཤད་ལས། ཡང་ན། གཞུང་སྐྱུ་མའི་དོན་ཡང་སྐྱུ་
བྱང་སྐྱུ་མ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དེ། བོད་གི་ཙོད་པ་སྐྱུ་བྱང་ཚད་མ་
ཞེས་པ་དེ། ཇོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་ནམས་སྐྱུ་བ་པའི་བཟོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལོ་བར་བྱེད་
པའི་དྲགས་ཡིན་པས། དྲགས་དེ་ལས་སྐྱུ་བ་པའི་བཟོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དྲགས་
པའི་ཇེས་དཔག་ལ་ཟེར་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚད་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ་ཞེས་
གཞུང་ཕྱི་མ། སྐྱུ་བ་པོ་ཡི་བྱེད་པའི་ཡུལ། འོན་གང་སློལ་རབ་གསལ་བ། འདི་

ལ་སྒྲ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཅན་མིན། །ཞེས་པ་དང་སྤྱད། བསྟན་
བཅོས་ལ་སོགས་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་རང་གི་བརྫོད་བྱ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞེ་ན།
སྒྲ་དེ་རྣམས་རང་སྒྲ་བ་པོའི་བསམ་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའོ། །

དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཞེན་པའི་བརྫོད་བྱ་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པར་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་
ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། དངོས་པོ་དང་
འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། གཞུགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་ན། གཞུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུགས་
སྒྲ་ཏི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་ག་གཞུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་མ་ཁྲུབ་ན།
གཞི་གྲུབ་ན། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་བརྫོད་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ།
འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་རྟགས་རྒྱན་གྱི་བརྫོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་འབྱུང་།
གཞན་ཡང་། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་ནང་ནས་འབྲེལ་བ་དེ་གང་ཡིན་དབྱུང་།
གཞན་ཡང་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་བརྫོད་བྱ་མེད་ན། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་མེད་པས་
མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་བརྫོད་བྱ་ལྟོག་ལ་ཚད་མ་
རྣམས་འགྲེལ་མ་ལྟོག་པའི་གཞི་དེ་གང་ན་ཡོད། མངོན་རྟགས་རྒྱན་དང་། རྒྱས་
འབྱེད་སྤྱུལ་གསུམ་ལའང་མཚུངས། ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་དང་འབྲེལ་
བ་གྲུབ་ལ་རང་གི་བརྫོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དཀའ། རང་
གི་བརྫོད་བྱ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་སྟོན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བརྫོད་དགོས་

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་བཤད་པ།

སོ། །གསུམ་པ་བྲུབ་ཆེ་བ་སྤང་བ་ནི། ཅུ་བར།

བཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་ཚྲོ་བ་ནི། །མི་འདོད།

ཅེས་ཆོག་རྒྱུད་དང་གཉིས་ཀྱིས། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་
འཛིན་པ་ལ་བྲུབ་ཆེས་ཏེ། བཅད་ཤེས་ལ་འང་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
ལ། སློ་ཀུན་ཚྲོ་བ་དྲན་པ་བཅད་ཤེས་དེ། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོགས་ཟིན་པའི་
དོན་དེ་ཉིད་གཟུང་ཞིང་མི་བཟུང་པར་འཛིན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།
དེ་ཀའཆན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་ནི་སློ་ཀུན་ཚྲོ་བ་དྲན་པ་བཅད་ཤེས་དེ། ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སློ་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་ཡུལ་
ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་སྤང་མའི་སྤྲོ་བས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགྲེལ། ཕྱོགས་སྤྲ་དེས་དྲན་པ་བཅད་ཤེས་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་
ཀྱང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་ལ་ཞུགས་པའི་བྲུབ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་
ལ་རང་ལུགས་ཀྱིས་བྲུབ་ཆེས་པའི་སློན་མེད་དོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི།
བཅད་ཤེས་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྤྲ་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དཔུང་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་
ལ་མ་བྲུབ་པ་དང་། བྲུབ་ཆེས་པ་ཚུད་པ་དེ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ནམ། གསུང་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་སློན་
མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཀྱང་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།
ལུང་དང་འགལ་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མི་བསྐྱུ་བའི་སྤྲོ་བ་གཟུང་བ་དང་།

དེ་ལ་མ་བྲུབ་པ་སྤང་བ། བྲུབ་ཆེས་པ་སྤང་བའོ། །ཞེས་དང་། བཙེ་བསྐྱེད་ལ་
སོགས་པ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་གཞུགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། གསལ་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་
པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། བཙད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ། ཞེས་
པའི་ཚུད་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིག་ཆེན་རིགས་པའི་བྱ་མཚོ་ལྟར། རང་
གི་ཡོངས་སུ་དབྱུང་པ་ལྟར་གྱི་གཞུགས་བྱ་ལ་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་
པ་དེ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ལ། ཚུད་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་བཟོད་ན་ཅུང་བདེ་
བ་འདྲ། དེ་ལྟར་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱར་དུ་གསལ་རྟོགས་མ་སྒྲིམ་ཀྱང་
ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི། ཅུ་བར།

སྤང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་ཕྱིར་

དང་། །ཡུལ་རྣམས་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། སྒྲོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་

ཕྱིར། །དེ་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་ལྷས། གོང་དུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱར་དུ་ཤེས་པ་སྒྲིམ་པ་ལ།
ཁ་ཅིག་གིས། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་
མ་ཡིན་དགོས་པས་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་
བའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་དེ། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ཆོད་པ་
དང་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྤང་དོར་གྱི་དངོས་
པོའི་འདོར་ལེན་ལ་སྒྲིམ་བྱ་འཇུག་པའི་སྒྲུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་མ་
ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་དེ་ཡོད་ན་ཡུལ་རྟོག་པ་རྒྱན་མ་ཆད་

རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཚད་མ་ངོས་འཛིན།

དུ་འཇོག་རྒྱུ་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོ་འདྲེ་གསལ་དུ་གཅོད་རྒྱུ་
 གྱི་སྒྲོ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཤར་བས། ཡུལ་ཐ་དད་པ་རྟོག་པ་འཇོག་རྒྱུ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། རིག་ཆེན་ལྟར་ན། འདིས་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་ལ་སྦྱར། །

རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཚད་མ་ངོས་འཛིན།

༥ གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད། ཙ་བར།

རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །བསྟན་

བཅོས་སྔོངས་པ་སྒྲོག་བྱེད་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཤང་གསུམ་གྱིས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གསལ་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ཚད་མ་
 རང་ཉིད་གྱིས་ངེས་སམ། གཞན་ལ་བསྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གྱུད་ལྟན་
 གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མ་སྔོངས་པས་བྱུང་
 པར་ཐལ། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་གསལ་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དེ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་ལ་
 བསྟོས་དགོས་པས་བྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། རང་ལྷགས་གྱིས་ཚད་མ་ཀུན་
 རང་ལས་ངེས་པའང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་ཁ་ཅིག་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་ལ་ངེས་པ་རང་
 སྒྲོབས་གྱིས་འདྲན་པ་དེ་རང་ལས་ངེས་གྱི་ཚད་མ་དང་། ཚད་མ་ཁ་ཅིག་ཕྱིས་
 འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་རྟོགས་དགོས་པས་ན་གཞན་
 ལས་ངེས་གྱི་ཚད་མ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན།

སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་མ་ལམ་པོ་ལྟར་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དེ་
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་དེ། དེའི་ངོར་གཉིས་མེད་སྒྲིབ་པ་ཙམ་
ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དབྱེ་དེ། དེའི་ངོར་མེད་ཀྱང་མ་བརྟགས་པར་འབྱུག་
པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའོ། །

ལྟ་བུ་ག་གཉིས་ནི་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་རང་སྤྱོད་རང་རིག་
གིས་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་རྣམས་པ་དེ་རང་སྤྱོད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རང་
སྤྱོད་རང་རིག་གིས་རྟོགས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
མ་གཞན་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་དེ། གཞན་ལས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཟེར། ཚད་མ་
རང་ཉིད་དམ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལས་ངེས་རྣམས་ཀྱང་། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་
གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་
སྤོངས་པ་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལས་
ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། ཚད་མ་རྣམས་ངེས་ཀྱི་རྩིས་
སྤྱ་འབྲངས་ནས་སྒྲིབ་དོན་རིགས་གྱུན་ལས། གསར་དུ་མི་བསྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་གང་
ཞིག་ རང་གི་གཞུལ་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྤོང་དུ་གནས་པ་མེད་ན་ཚད་མ་རང་
ཉིད་མི་འབྲུང་བ་ལ་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་རྣམས་པ་དེ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་
ཚད་མ་དང་། དེ་ལྟར་ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲིན་དགོས་པ་དེ།
གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་ །

རིགས་ཐེགས་ཀྱི་གསར་དུ་མི་བསྒྲིབ་པའི་ཤེས་པ་གང་། རང་གི་གཞུལ་
བྱའི་དོན་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྲུང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་འདྲིན་པ།

རང་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཐེ་ཚོམ་འདྲན་པ་གཞན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་འཛིན། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེས་ན། མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
ངེས་ན་རང་ངེས་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་གཞན་ངེས་སོ་ཞེས་དང་།
རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། ཚད་མ་ནུམས་
ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་རང་རྩྱུང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་
རྟོགས་ལ། རང་གིས་ཡོངས་སུ་དབྱད་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་
མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་གཞི་གང་ལ་འཇུག་པ་
རྒྱལ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས།

ནུམ་ངེས་དར་རྟེན་དང་། ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལ་འབྱུ་
ཕན་བྱ་བསྐྱུ་ནས་པར་ཆེན་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་དེར་ཡོངས་གྲགས་བྱེད་ཀྱི་
འདུག་ རིགས་ཐེགས་རྟེན་གསུངས་པ་དེར། ཅུང་མི་བདེ་བ་སྤང་ཡང་། གོ་
རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་དོན་ལ་ཤ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་ཤིང་འཛིན་
དབང་མངོན་དེས་ཤ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་འདྲན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ཤྲག་གཞུང་ལས་ཀྱང་
ཐེ་ཚོམ་འདྲན་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤྲག་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྟོ་
ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ན་རྩི་ལྟར་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེན་འདི་ལ་འགལ་
བ་ཅི་ཡོད། གང་ཁོ་ན་ངེས་པའི་སྟོ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་
གཏོད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
དང་དོན་ངེས་པ་དང་རྒྱ་ནུམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །སྟོག་པ་ལ་ཡང་དོན་མེད་པ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དོན་མེད་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གཅིག་ལ་གཞལ་

བྱའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཞལ་
བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་རང་རིག་གིས་རྟོགས་ལ། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཐ་སྙད་
པའི་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེས་ན། རང་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་
ལ་རང་ལས་ངེས་དང་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་སུ་བཞག། རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ནི་ཚད་མའི་
གཞུང་ཀུན་མཐུན་པར་གསུངས།

རྒྱུང་འཕེན་རྒྱུད་ཀྱི་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྔ་ན་ལ་མི་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་དེ། རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་ལས་
ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། བྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། མི་
བསྐྱུ་བའི་ཆ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རང་ངེས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལེབ་ཀྱིས་ཀྱིས་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། རང་སྤྱོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་
གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། འདོད་ན། རྒྱུང་འཕེན་
པ་དེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།
དེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་མངོན་གྱུར་དུ་ལྔ་ན་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་། རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གཉིས་དངོས་སུ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དང་འཛིན་སྣངས་
དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་སྟོང་འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྟོང་
གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་གཉིན་པོའི་སྐབས་ལ་
སོང་། ཅུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངོ་པོ་

ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཙུ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་།
 ཇེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོགས་ན། ཇེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་པར་
 ཐལ། སྒྲ་རྟོགས་ན། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་ལས་དེའི་དོན་ནི། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་
 ཡིན་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། །མ་གོ་ན་སྒྲ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་
 རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་གོ་བས་སྒྲ་ཡང་མ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། །འདོད་ན། ཇེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོགས་ན་ཇེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། ཇེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ། ཇེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་དང་མེ་མ་ཡིན་གཉིས་
 རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་སྟེ་བདུན་ཡིད་གྱི་
 རུན་སེལ་འབྲས་རྟགས་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། ཚད་
 མ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚད་མ་དང་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་
 ཤེས་པའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་ཐལ། ཚད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་
 སྟེ། སྒྲ་རྟོགས་ན་སྒྲ་དང་མཉན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཉི། །བྱད་པར་རྣམ་པར་གཙུག་པ་ཡི། །གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་ཙུ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་གྱིས་
 །བྱབ་པར་འདོད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཅད་ཤེས་ཚད་མར་འདོད་པའི་
 །གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་དབྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་ཞེས་གོ།

དེ་ནི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིད་པར་ནི་
ཅ་བར།

མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་འོག་ཏུ། །

སྒྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་
པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་
རོ། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་དུག་གིས། བོད་དུ་བཤད་པའི་མི་བསྐྱུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་རྟོགས་ཏེ། སྤར་མ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དེ་དང་པོ་འམ་
གསར་དུ་ཤེས་པས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དོན་གསར་དུ་
གསལ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྟོན་པོ་ངེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོན་
པོའི་དོན་སྒྱི་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྟོ་
འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་
སྟོན་པོའི་དོན་སྒྱི་འཛིན་པའི་སྒྱིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་རང་དབང་
དུ་ཡུལ་གཅོད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤར་མ་
ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་འམ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དགོས་སོ། །འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཅེས་པ་རང་མཚན་ལ་གོ་དགོས། འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་རང་
མཚན་གསར་དུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
དགོངས་ནས། སྒྱི་འཛིན་ཚད་མ་དེ་ཐབས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་བྱེད་ཟུར་དུ་

སྒྲོས་པའོ། །འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ནུས་ཀྱིས་གཙོ་བོའི་དོན་དུ་གཉིས་བུ་རང་
མཚན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དབྱུང་པར་བུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་
དང་པོར། དོན་བྱེད་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པ། །དོན་གཉིས་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །
ཞེས་པ་དང་ཡང་མཐུན། ཚད་མའི་གཞལ་བུ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་
བྱབ་པ་བཀག་ནས་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པས་བྱབ་པ་བསྟན་ནོ། །

མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པ་དེ་ལ་དྲོགས་པ་དབྱུང་པ། ཟར་
ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། པཎ་ཆེན་ཡིག་ཆར། གོང་འོག་གཉིས་ཀར་ཚད་མ་སྒྲིའི་
མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་མས་གསར་རྟོགས་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས། ཕྱི་མས་མི་བསྐྱུ་བ་དངོས་སུ་
མ་སྒྲོས་ཀྱང་། དོན་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱན་གྱི་ལའད་པ་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད།

མཁས་བྱུ་རྟེན་ཆེར་ལྷ་དབང་སྒྲེའི་བའད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བྱས་ནས།
རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་དེ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་དེ་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི་
ཕྱོགས་འདི་ལ་གཞུ་བའི་སྒྲོས་ནུས་པར་དབྱུང་པ་ན་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་སྟན་སེལ་ལས་ནི། དེ་དང་མི་མཐུན་པར་
བའད་དེ་རྒྱན་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ལའང་དགག་པ་མཛད། རང་ལུགས་ནི།
ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཆང་བསྟན། མ་
ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པ་དེས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་མིན་
པར། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བུ་སྤར་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
དང་ལྡན་པས་བྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས།

སྒྲིབ་དུན་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་སེལ་ལས། རྒྱུན་མཁན་པོའི་ལུགས་དེ་མི་འབྲང་
 བར་གསུངས། རང་ལུགས་ཚེས་རྗེས་ས་པར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས། ཡིད་ཀྱི་སྤྲོ་
 སེལ་དང་ཁྱིམ་ཆེན་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་གཞུང་བྱ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡོངས་སུ་
 གཏོད་པའི་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོགས། །དེ་ལ་
 གོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འདུག་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་ཆད་མ་
 ཡིན་མིན་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་བྱན་པ་བཅད་ཤེས་རྣམས་དོན་སྦྱི་གསར་
 དུ་སྤང་ཡང་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་དྲོགས་པ་རྣམས་བསལ་བར་རྟུས་སོ། །

ཐུབ་པ་འང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ།

༥ གཉིས་པ་ཐུབ་པ་འང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚད་
 མའི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྩ་བར།

དེ་ལྡན་བཅོམ་ལྡན་ཆད་མ་ཉིད། །

ཅེས་ཆོག་རྟེན་གཅིག་གིས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་དང་
 ལྡན་ཞིང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དཔེ་ལྟ་བུ་སྤྲད་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་རང་དབང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། ཐུབ་པ་འང་
 རྣམ་མཁྱེན་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དེས་ནི། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 ཡི་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་འང་ཁྱེད་ཀྱིས་སོ། །

ཐུབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྟན་པར་བསྟན་པ།

སྐབས་འདིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས།
 རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་མ་གཟིགས་ཤིང་། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པས་གསར་དུ་གཟིགས་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པར་གསུང་ཟིན་ལ་འཁོད་འདུག་པས་
 དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། དེ་འདྲའི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་
 གཟིགས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། །
 ཞེས་གསུང་། ཅ་བར་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་གྲུབ་པར་ཐལ། རྣམ་
 མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཁས་སྐངས་དང་འགལ། རང་རེའི་ཡིག་ཆ་སློང་རིག་ལས། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་
 པའི་རིག་པ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ ཡིག་ཆ་གཞན་ལས།
 རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་རིག་པ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཁོ་བོ་ནི་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཇི་ཅམ་བསམས་ཀྱང་།
 ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དང་། ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱིས་མ་ཁྲུབ་པ་མ་
 ཚོར་རོ། ཞེས་པར་བསམ་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རང་ཡུལ་
 གསར་རྟོགས་ཡོད་པར་གསུངས། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་དུས་གསུམ་
 ཅིག་ཅར་དུ་མ་གཟིགས་ན། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །གཟིགས་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཆོས་རྣམས་གཟིགས་དགོས་པས་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རྟོགས་ཟིན་ཅིང་མ་གཟིགས་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་བོ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་

གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཐུབ་མཉམ་དུ་འདོད་དོ། །འོ་ན་ནམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་
སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཐུབ། རྣམ་
མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེས། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་མི་འཇུག་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུལ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གྱུར་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་།
དེ་ལ་ཚུད་སྒྲུང་དོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བར།

མ་སྐྱེས་པ་ནི་བསྐྱོག་དོན་དུ། །གྱུར་པ་ཉིད་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ཆད་ཡིན་རིགས། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲང་གིས། ཆད་མ་ཀུན་བཏུས་
ཀྱི་མཆོད་བཟློད་དུ་ཆད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི།
ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་རང་གི་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་གོམས་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཆད་མར་འབྱུངས་པ་གོ་བའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བསྟན། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུང་བ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་
མཁུན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་
མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁུན་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །

དབང་ཕུག་རྟག་པ་དགག་པ།

དབང་ཕུག་རྟག་པ་དགག་པ།

༩ དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོའི་དབང་ཕུག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་།
སྐབ་བྱེད་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། རྟག་པ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་
དགག་པ་འོ། །རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། ཙྴ་བར།

ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །དངོས་ཡོད་རྟོགས་པ་ཚད་ཕྱིར་དང་། །
ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ནི་མི་བརྟན་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་
བཞིན་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ནི། །རྟག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ཕྱིར། །བཞུགས་
པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བདུན་གྱིས། བཞུགས་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕུག་རྟག་
པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷ་དབང་ཕུག་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཚད་མར་ཁས་ལེན་པས། ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་
དགོས། དེ་ཡིན་ན། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་མི་རྟག་པ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྐྱེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་འཇལ་གྱི་
ཚད་མ་དེ་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབང་ཕུག་ཉིད་རྟག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕུག་གི་ཤེས་པ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་
དགོས། ཤེས་པ་དེ། དབང་ཕུག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་ཕྱི་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་ལ་བཞུགས་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟག་པ་རྟོན་ལ་བཞུགས་པ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

དེ་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་མི་རྟག་པ་

ཡིན་ན། ཡུལ་ཅན་རྟག་པ་ཡིན་པ་འགལ་གྱི། ཡུལ་རྟག་པ་ཡིན་ནའང་ཡུལ་
 ཅན་རྟག་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་དེས། ཡུལ་རྟོགས་པ་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་
 འཇུག་ལམ་རིས་འགའ་འཇུག། རྟག་ཏུ་འཇུག་ན། ཡུལ་དེའང་རྟག་ཏུ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་འགལ། རིས་འགའ་འཇུག་ན། ཡུལ་རྟོགས་
 པ་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་སོ། ། ཡུལ་རྟག་པ་
 ཡིན་ནའང་ཡུལ་ཅན་རྟག་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་རྟོགས་པ་རྒྱ་
 རྒྱུ་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་གིས་སྐབས་འདིར་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མ་རྟག་
 པ་བཀག་པ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཏུ་མི་རྟག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ། གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་རྣམ་མཁུན་རྟག་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་རྣམས་ནི། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་གཞུང་དེ་དང་རྒྱབ་
 འགལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། ཅ་བར།

རྣམ་འགས་པན་གདགས་བྱ་མིན་ཕྱིར། །

མི་རྟག་ན་ཡང་ཚད་མེད་ཉིད། །

ཅེས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས། བོད་གི་རིགས་པ་དེ་དག་མི་བཟོད་ནས། དབང་
 ཕྱུག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་། འཁོར་བའི་དུས་སུ་ཆགས་སོགས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་
 ནས། དེའི་གཉིན་པོ་གོམས་པའི་སྐབས་བྱེད་ལ་བསྟོས་པ་མིན་པར། ཐོག་མ་ནས་
 ཆགས་བྱལ་དང་ཀུན་མཁུན་ཡིན་ནོ་ཟེར། དབང་ཕྱུག་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་ཀུན་མཁུན་ཡིན་པ་ལ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་
 འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་གཞོད་པ་དང་། རྣམ་བུ་
 གི་ཆོས་ཀྱིས་པན་གདགས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་འགས་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་དགག་པ།

རྟིག་ཆེན་ལྟར་ཆོག་དེ་གཉིས། རྟག་པ་རྟིག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་
སྐྱར་ནས། མི་རྟག་པ་བཀག་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་བདེན་མོད་
ཀྱི་ཀུན་མཁུན་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བསྟུན་ན། མི་རྟག་པ་
ཡིན་པ་དགག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅུང་ཟད་མ་བདེ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྐྱར་དུ་བསྟན་པ་དང་།
ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་ཆད་མས་བསལ་བ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན་དང་། རྒྱས་འགྲུབ་དོ། །དང་པོ་ནི། ཙ་བར།

སྟོད་འཇུག་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། །དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
དག། །འདོད་པ་གྲུབ་པ་འཇམ་དཔེ་མ་གྲུབ། །ཡང་ན་ཐེ་ཆོམ་ཟབ་
ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྟེན་བཞེས། རྒྱ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པ་ན་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱེད་པར་བསྐྱབ་འདོད་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་
ལུས་ལོངས་སྟོད་ནམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོའི་སྟོ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། སྟོད་ཅིང་
སྟོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩུ་བཞིན། ཆོས་ཅན་དང་
གསལ་བ་སྤར་བཞིན་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་སྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
བུམ་སོགས་བཞིན། དོན་བྱེད་རྩུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དག་སྟོབ་བཞིན་ཞེས་
གཏན་ཆོགས་གསུམ་བཤོད། གཞན་ཡང་། རྒྱ་སྟེགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
ཆངས་པ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོར་འདོད། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱབ་འཇུག་བྱེད་པ་པོར་
འདོད། ལ་ལས། རྟེན་སྟོང་ཉི་མའི་མདོག་ཅན་བྱེད་པ་པོར་འདོད། དེ་དག་ནི།
སྟོན་པ་ཐུགས་ཇེ་ཅན་མ་བྱོན་གོང་དུ་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་འདིར་བྱོན་ནས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱ་ལས་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་
 མོ། །སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་པོ་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོན་ནམས།
 རྟེན་ལེན་ལེན་པ་བཞིན་གཞོམ་པ་ལྟར། ལྷ་མ་ལྷ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་འཇུག་པ་
 སྟོན་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་ཅིས་དང་། རྒྱ་མཁན་གྱིས་རྒྱ་བུམ་བཟོས་ནས་བུམ་པ་
 འཐོན་པ་ལྟར་དང་། ལྷ་རིས་ཤིང་གཅོད་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་། དཔེ་
 གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་བྱེད་པ་པོའི་སྟོན་ཕྱི་སྟོན་སྟོན་པར་སྐྱབ། དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་སྟོ་
 ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཡིན་སྟེ་མ་པོ། །སངས་རྒྱས་པས་བྱེད་
 པ་པོའི་སྟོན་ཕྱི་སྟོན་སྟོན་པ་དེ། སྦྱིར་སྟོ་ཅམ་ལ་ཟེར་ན་སངས་རྒྱས་པས།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོན་ནམས་རང་རྒྱ་མཁས་པའི་ལས་ལས་བྱུང་
 བར་ཁས་ལེན་པས། བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་མི་སྐྱབ། སྟོན་པ་ཞིག་སྟོན་ཕྱི་སྟོན་སྟོན་པར་
 བསྐྱབ་འདོད་ན། གཏན་ཆོག་དེའི་དཔེ་མ་གྱུ་བ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་སྟོན་ཕྱི་
 སྟོན་སྟོན་པར་བསྐྱབ་ན། བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། དབང་ཕྱུག་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་
 པས་མ་ངེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞུག། བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ལ་བཏག་པ་
 བྱེད་པ་མ་གཏོགས། ཏགས་གཅིག་ལ་ཏགས་ལྟར་སྦྲང་གསུམ་གྱི་གཞོན་པ་ཅིག་
 ཅར་དུ་འཇུག་པ་མེད་གསུངས་མོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཏགས་ལ་དགག་ དེས་
 དེགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
 དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ཏགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པ་ཏགས་སུ་མི་
 རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་བྱེད་པར་ཅན་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། དབྱིབས་
 ཅམ་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བར།

བྱིན་སྒྲོབ་ཡོད་མེད་ཇེས་འཕྲུག་ཅན། །དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲ་རབ་
གྲུབ་པ། །དེ་ལས་ཇེས་སུ་དཔོག་གང་ཡིན། །དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་འཁེལ། རང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་མེད་ཇེས་སུ་འཕྲུག་
པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ལྡན་སོགས་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་
ནམས་སྐྱེས་བུའི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བྱས་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན། བྱོད་ལས་དེ་ལྟར་ཇེས་སུ་
དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་བྱོད་གྱིས་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་
ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། བོད་གི་རྟགས་གསུམ་བཞོད་པ་དེའི་ནང་ནས་
དབྱིབས་གྱི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ། ཇེས་མཐན་གྱིས་བྱས་པ་བཅོས་
པ་ལྟར། ཇེས་མཐན་ཡོད་མེད་གྱི་ཇེས་སུ་འཕྲུག་པའི་ཇེས་བྱི་དབྱིབས་ལྡན་བྱ་རྟགས་
སུ་བཞོད་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ནམས་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་
དང་ལྡན་པ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱིབས་ཅམ་མ་ངེས་པ་ལ། མ་
ངེས་པའི་དཔེ། དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། འབྲས་མཚུངས་གྱི་ལྟ་ཆོད་དུ་ཐལ་བ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བར།

ཐ་དད་དངོས་ལ་རབ་གྲུབ་པ། །སྐྱེ་མཚུངས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། །

ཇེས་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་ཇེས་ལས་མེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་འཁེལ། བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་ཅམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས། དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་ཇེས་སུ་དཔོག་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དབྱིབས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་

གྱི་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཅམ་དུ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ།
 དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཕུག་པར་མཚུངས་པས་སོ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་མེད་པོ་ག་
 པ་བཞིན་ནོ། །དབྱིབས་དང་ལྷན་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་རྒྱ་བྱམ་དང་
 འབྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན། །གཉིས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཅུ་བར།

དེ་ལྟ་མིན་ན་རྒྱ་མཁན་གྱིས། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་འཇིམ་པ་ཡི། །

ནམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གྲོག་མཁར་ཡང་དེས་

བྱས་གྱུབ་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྟེན་བཞེས། །ནམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་འབྲ་བ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་བྱམ་དང་
 མཚུངས་ན། །གྲོག་མཁར་ཡང་རྒྱ་མཁན་གྱིས་བྱས་པར་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 འབྲ་གྲོག་མའི་ཆང་ཡང་འཇིམ་པ་ལས་གྱུབ་པས་རྒྱ་བྱམ་དང་དེ་གཉིས་དབྱིབས་
 འགའ་འབྲ་བ་ཅམ་གྱིས། །རྒྱ་མཁན་གྱིས་བྱས་པར་གྱུབ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཞེས་
 པའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཅུ་བར།

བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུ་འགྲོ་ཕྱིར་འབྲས་བྱ། །སྤྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱས་པ་

ལ། །འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཐ་དད་སྐྱོན་བཟོད་འབྲས་

མཚུངས་འདོད། །

ཅེས་ཆོག་རྟེན་བཞེས། །ཁ་ཅིག་གིས། །རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་
 བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བཟོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ཞེས།

རང་ལུགས་ཀྱིས། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ།
 ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སུན་འབྱིན་ན། །སུན་འབྱིན་རྒྱུ་དང་པོ་རང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་
 གང་བཀོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འཕུག་པས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་གྱི།

སྐྱབ་བྱེད་ལྷར་སྤང་བཞོད་པ་ལ་སྤྱན་འབྱིན་བཞེད་པ་ལྷག་ཆོད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
 མོ། །དུང་སྤྱ་འབྲས་བུར་བསྐྱབ་པ་ལ། ཚོལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཆོ།
 ཚོལ་བ་ལས་སྤར་ཡོད་གསལ་པ་རྟགས་སུ་འཁོད་ན་མ་ངེས། སྤར་མེད་གསར་
 བྱུང་འཁོད་ན་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཚོད་པ་དེ། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་དུ་འདོད་
 རིགས་ཏེ། ཚོལ་བྱུང་གི་སྤྱིས་ཀྱང་དུང་སྤྱ་འབྲས་བུར་སྐྱབ་པར་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་
 འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་ཐ་དད་པའི་སྦྱོན་བཞེད་པའི་ལན་ལོག་
 ཡིན་པའི་མྱིར་ཞེས་བསྟན། བོད་གི་དབང་ཕྱག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་གསུམ་བཞོད་
 པ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ལྷན་པའི་མྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་ལ། རྩ་བུམ་
 ཀྱི་དབྱིབས་དང་འབྲ་བའི་དབྱིབས་ཤིག་རྟགས་སུ་འཁོད་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་
 ལུས་ལོངས་སྟོད་མཐའ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་དང་མི་ལྷན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་
 གྲུབ། སྤྱིར་དབྱིབས་ཙམ་རྟགས་སུ་འཁོད་ན། སྤྱིས་བུས་བུས་པའི་དབྱིབས་དང་
 ལྷན་པར་བསྐྱབ་ན་མ་ངེས་ཞེས་པའི་སྦྱོན་བྱུང་བ་ལ། གཞན་སྟེས། དབྱིབས་དང་
 ལྷན་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལ། དབྱིབས་ཙམ་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་
 ལྷན་པ་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ་བའི་
 སྦྱོན་བཞེད་པ་དེ། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། རང་ལུགས་
 ཀྱིས། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལ་བྱུང་པར་ལ་བརྟགས་
 ནས་སྦྱོན་བཞེད་ན་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མི་
 མཚུངས་ཞེས་པའོ། །

རྟགས་དེ་ལ་དབྱུང་གཞི་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལའང་བརྟག་པ་བུས་
 པ་དང་། རྟགས་ལའང་བརྟག་པ་བུས་ནས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་སྦྱོན་དུ་སོང་

བར་བསྐྱབ་ན། རང་རྒྱ་མེས་ས་དཔའི་ལས་ལས་སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་པས་བྱུང་བའི་
 བར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན། དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ལྟན་ན། རང་རྒྱ་བྱེད་
 པ་པོ་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་
 ལོངས་སྒྲོད་ནམས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་བྱེད་པ་པོ་སྒྲོན་དུ་སོང་སྟེ། སྒྲོད་ཅིང་ལས་
 ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དྲགས་དང་། རྒྱ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ།
 ཚོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དྲགས་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ།
 དྲགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བདག་པ་མ་བྱས་ན་གཉིས་ཀར་རྩལ་གསུམ་གྱུ་
 ཅིང་། བདགས་པ་ན་གཉིས་ཀར་རྩལ་གསུམ་མ་གྱུ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྒྲོན་དུ་སོང་བར་བསྐྱབ་ན་དབང་ཕུག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་གསུངས་
 པས། ལྟ་དབང་ཕུག་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་རྒྱ་མེས་ས་དཔའི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་བུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོད་ཅིང་སྒྲོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུ་བ་ན།
 དབང་ཕུག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་དྲགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་
 མཐོང་བ་ཙམ་དྲགས་སུ་མི་རུང་བའི་དཔེ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཅུ་བར།

རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གྱུ་པ། །སྒྲ་ཡི་སྒྲིན་མཐོང་བ་ལས། །སྒྲུབ་

བྱེད་མི་རིགས་ངག་ལ་སོགས། །ལོ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྩ་ཅན་བཞིན། །

ཞེས་ཆོག་ཤང་བཞིས། དབྱིབས་དང་ལྟན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བུམ་པ་སོགས་

ལ་དབྱིབས་ལྡན་གྱི་སྐྱ་འཕྲུག་པར་བྱུང་བ་དང་མཚུངས་པར་དབྱིབས་གྱི་སྐྱ་འི་སྐྱ་
 སྐྱར་བར་མཐོང་བ་ལས་གནས་ལུས་སོགས་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་བསྐྱབ་པར་མི་
 རིགས་ཏེ། དཔེར་ན། གོ་འཁྱེས་པའི་སྐྱ་མཐོང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན། རྩ་ཅན་དུ་
 སྐྱབ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཅ་བར།

ཇོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཕྱིར། །སྐྱ་རྣམས་གང་ལའང་མེད་

མ་ཡིན། །དེ་ཡོད་པས་ནི་དོན་བྱུང་ན། །ཐམས་ཅད་གྱི་ནི་ཐམས་

ཅད་བྱུང། །

ཅས་ཚིག་རྟེན་བཞིས། ཇོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་རྣམས་བཇོད་འདོད་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱ་རྣམས་ས་སྟོགས་གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་དེ་ཡོད་པ་
 ཅམ་གྱིས་དོན་བྱུང་ན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་གྱི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པར་
 འབྱུང་རེ་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྱེད་པ་ནི།

ཅ་བར།

འདི་ནི་མེར་སྐྱ་ལ་སོགས་གྱི། །མི་རྟག་སོགས་ཕྱིར་ཡང་མེས་ས་

མེད། །སོགས་དང་ལྷན་པ་བཤུས་ན་ནི། །འཆི་ཕྱིར་མེས་ས་ལྡན་

དཔྱད་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཚིག་རྟེན་བཞིས། དབང་ཕྱུག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པ་
 འདིས་ནི། མེར་སྐྱ་བ་དང་གཅེར་བུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་གཞན་
 ཡང་དཔྱད་ནས་འགོག་ཀྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མེར་སྐྱ་བས་སྐྱེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། མེས་ས་
 མེད་མེས་པོ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་།
 གཅེར་བུ་བས། རྩོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། མེས་ས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་བཤུས་ན་

འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་འགོག་ཕྱིར་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།
 འདིར་སེར་སྐྱ་བ་དེ་གངས་ཅན་པ་ལ་ཟེར། གངས་ཅན་པ་ཤེས་བྱ་ཉིར་ལྷའི་ནང་
 བས། སྒོ་དང་བདེ་བ་རྣམས་བཅས་པོར་འདོད། སེམས་དང་བདག་དང་ཤེས་པ་
 རྣམས་རྟག་པར་འདོད་པའོ། །གཅེར་བྱ་བས། ལྷོན་ཤིང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་
 ཡོད་པས་སེམས་ལྷན་དང་། གཞོན་ཕྱི་མའི་རྒྱང་པས་རེག་ན་ཁ་སྐྱེ་བའི་མེ་ཉོག་
 སོགས་སེམས་ལྷན་དུ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ། རོ་བོ་དང་། བྱད་པར་གཉིས་ལས།
 རོ་བོ་གཙོ་བོའི་དཔེ་ནི། ཚ་བར།

དངོས་པོའི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་ན། །ཚུལ་འདི་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །བྱད་

པར་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་ཡིན་མ་ཁལ་ལ་བརྟེན་བཞིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཞིས། གཏན་ཆོགས་ལ། རོ་བོ་དང་བྱད་པར་གཉིས་ལས།
 རོ་བོ་གཙོ་བོ། རྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་ན། མ་
 གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། བྱད་པར་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
 མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱས་པའི་རོ་བོ་སྐྱེའི་སྣང་དུ་འགོད་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ན། བྱད་པར་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནོད་
 བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། བྱས་པ་སྐྱི་ཙམ་པ་དེ། སྐྱི་ཙམ་པའི་
 སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། སྐྱེའི་བྱད་པར་རེ་རེའི་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །མིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་
 གཙོ་བོ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་དེ་བྱོད་བཞེད་པའི་སྐྱེའི་བཞེད་བྱར་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
 བྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་བྱོད་ཤེས་འདོད་

ཆོས་ཅན་སྤྲུལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན། རྟག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
 ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྲུལ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ལུས་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ས་མཐུན་སྤྱང་དུ་མ་བྱུང་སྟེ།
 བྱེ་བྲག་པ་ནི། བདག་དང་དུས་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 རྟག་པ་ཆེན་པོ་ཟེར། དེ་མ་གཏོགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་ཅན་
 ཀྱི་སྤྲུལ་འབྱུང་པར་འདོད་ལ། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན། ལུས་ཅན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་།
 ལུས་ཅན་གྱི་དོན་རིག་བྱ་ཅན་ནི། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་སྤྱིང་དུ་འགོད་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་བྱུང་པས་དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྤྱང་དུ་བྱུང་ཅེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བྱེ་བྲག་པས་རྩལ་ཕྱན་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དོན་གཞུགས་ཅན་
 གཞན་གྱི་གོ་ས་འགོག་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་འདྲ། དེས་ན་རིག་བྱ་ཅན་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ལ་མ་
 བྱུང་ཀྱང་། དེའི་ངོར་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་སྟེ། མིང་དེའི་ངོར་མ་བྱུང་ཀྱང་། དོན་
 བྱུང་པའི་ཕྱིར། མིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མིང་མ་འབྱུང་ཡང་། དོན་འབྱུང་
 ན། སྤྲུལ་བྱེད་གང་བཀོད་ཀྱང་ལྷན་སྤྱང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་ཁྲབ་བུའི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་བྱུང་
 ཀྱི། སྤྲུལ་ཅམ་ལས་དོན་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་སྒང་ཁྲ་པོ་ཆོས་ཅན།
 རྩ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགོ་བའི་ཕྱིར། སྒང་པོ་ཆེའི་ཕྱུག་གུ་ཆོས་ཅན། སྒང་པོ་ཆེ་
 ཡིན་ཏེ། ལག་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་མིང་མ་འབྱུང་ཡང་དོན་འབྱུང་བས་
 ཕྱོགས་ཆོས་མ་བྱུང་ཅེས་པའོ། དེ་དག་གི་ཚ་བ་ནི།

སྒྲིམ་གྱུ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི། །གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔེར། །
 འུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། །ལུས་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་
 བཞིན། །དེ་ཉིད་འབྲུལ་ལ་སོགས་ཡིན་ན། །སྒྲིམ་ཉི་འབྲུལ་པ་
 མེད་ན་ཡང་། །སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲོན་ལྡན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དངོས་ལས་དངོས་
 པོ་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་ལག་ལྡན་ཕྱིར། །རྩ་ཅན་སྒྲུང་
 པོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད། །འདི་ཡི་སྒྲིམ་ཡི་བཟོད་བྱ་ནི། །གཤགས་པ་ཡིན་
 གྱིས་བཟོད་འདོད་མིན། །

ཞེས་པའི་བར་ཚིག་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་བྱུང་། དེ་ཡང་། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲན་ཆོས་
 ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན། མི་རིགས་ཏེ།
 བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲིམ་ཉི་ཅིག་མར་གྲུབ་
 ཅིང་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། ལུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འབྱུང་བཞིའི་
 རྩལ་སྤྲན་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རིག་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས་མིང་
 རྟོག་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དོན་གཙོ་སྟེ། མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་དེ་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་
 སྤྲན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་དོན་རིག་བྱ་ཅན། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲན་གྱི་
 སྟེང་དུ་གཉིས་ཀས་མཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བྱེ་བྲག་པས།
 འབྱུང་བཞི་རྩལ་སྤྲན་ཐོགས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་ཡང་། ཐོགས་བཅས་གྱི་དོན།
 གཞུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འགོག་པ། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁས་ལེན་
 པས། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲན་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། གཞུགས་ཅན་གཞན་གྱི་
 གོ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་འདྲའོ། །

འགྲོ་བ་དང་། ལག་ལྷན་ཞེས་པ་རྩ་ཅན་དང་གྲང་པོ་ཆེའི་དངོས་མིང་ཡིན་
 པས་མིང་མ་འབྲུལ་ཡང་དོན་འབྲུལ་བས་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། རྩ་
 ཅན་དང་གྲང་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་སྟོག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྷན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ལ། ལག་པ་ལྷན་ཚད་ལག་ལྷན་ཡིན་ན། ལག་ལྷན་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་གྲང་པོ་ཆེའི་དངོས་མིང་ཇི་ལྟར་ཡིན། འོད་དཀར་པོ་ཡོད་ཚད་ལ་
 འོད་དཀར་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་འབྲུག་པར་ཐལ། ལག་པ་ལྷན་ཚད་ལ་ལག་ལྷན་
 ཞེས་པའི་མིང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཉི་མ་ཡང་འོད་དཀར་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། བ་གྲང་ཡང་ལག་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལག་ལྷན་ཡིན་ན།
 གྲང་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། རྟགས་དེའི་བྲུབ་པ་དེས་པར་ཐལ་
 ལོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་ན། མི་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་པར་ཐལ་
 བ་དང་། གླིང་ལྷག་པ་ཡིན་ན། རྩད་འགྲོ་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་།
 ཚ་ཞིང་སྟག་པ་ཡིན་ན། མི་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་པར་ཐལ་བ། བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་
 ཡིན་ན། རྩ་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་པར་ཐལ་བ། སྒྲ་ཞིང་འཇམས་པ་ཡིན་ན། ས་ཡིན་
 པས་མ་བྲུབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲོན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ལག་པ་ལྷན་པ་དེ་སྒྲ་དེའི་བརྗོད་བྱར་བཞག་
 ནས། དེ་སྟོག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགྲེལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་བསྟན་པ་ལ། རྟག་པ་
 རྒྱར་མི་རུང་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོར་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།
 ཅུ་བར།

ཇི་ལྟར་དངོས་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་གང་གི་ཆོ། །རྒྱ་མིན་

གང་གིས་དེ་ནི་རྒྱུར། །འདོད་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་མི་འདོད། །མཚོན་དང་
 སྒྲན་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས། །ནག་པའི་མ་དང་འདྲུབས་ཡིན་ན། །
 འབྲེལ་མེད་སྤང་དུ་མ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོག་མི་བྱེད། །རང་
 བཞིན་བྱད་པར་མེད་པ་ནི། །བྱེད་པ་ཡང་ནི་མི་རུང་ངོ། །རྟག་ལ་
 སྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ། །གང་
 དག་ཡོད་ན་གང་འགྱུར་ཉིད། །དེ་དག་ལས་གཞན་དེ་ཡི་རྒྱ། །རྟོག་
 པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་དང་བཅུ་དྲུག་གིས། །གཞན་སྟེས། དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་
 པ། །དེ་ནི་རྟག་པ་གཅིག་བྱ་ཡིས། །སྒྲ་ཆོགས་འདི་དག་འབྲིན་པར་བྱེད། །
 ཅས་སྒྲ་བ་ལ། །རང་ལུགས་ཀྱིས། དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
 མཚན་གང་གིས་རྒྱུར་འདོད་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་དུ་འང་འདོད་རིགས་ཏེ།
 རི་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་མ་འཕྲོས་བཞིན་དུ། དུས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་
 མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི། དབང་ཕྱུག་རྟག་དངོས་སུ་
 འདོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཤོང་གི་བྲབ་པ་མེད་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྤང་དུ་མ་
 ཡང་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་མ་གཤོས་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མཚོན་དང་སྒྲན་སོགས་ཀྱིས། །ནག་པའི་ལུས་ལ་མ་བསྐྱེད་
 པ་དང་། འདྲུབས་གིང་སོས་པ་འཐད་ཀྱི། །གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དབང་
 ཕྱུག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་
 པ་དང་རང་བཞིན་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་པོ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་
 ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟུས་པ་ཡང་མེད་དེ། །རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་ན་ཡང་། འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱར་འདོད་ན། འབྲས་
བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་རྣམས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་གང་དག་ཕན་བྱེད་དུ་
ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་མཐོང་བའི་དེ་དག་ལས་
ཀྱང་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

དབང་ཕྱག་རྟག་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་
ལ། དེ་ལྟར་འདྲའི་འབྲས་བུའི་རྒྱར་འདོད་ན། རྒྱ་འབྲས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་
སོཞེས་བསྟན། དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན།
རགས་པའི་ཡོན་ཏན། ཡང་བའི་ཡོན་ཏན། བྱ་བའི་ཡོན་ཏན། ཡང་དག་
ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན། བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན།
འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་
སྤང་བནི། ཅུ་བར།

སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ས་ལ་སོགས། །རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་ནི། །
རྒྱ་ཡིན་དེ་ལོགས་བྱས་པ་ན། །དེ་ཡི་བྱད་པར་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དབང་པོ། །ཚོགས་པ་བྱད་མེད་སྤྱོད་ཡིན། །
དེ་ལྟར་འདི་ཡིན་ཞེ་ན་མིན། །དེ་ལའང་བྱད་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །
སོ་སོ་སོ་སོར་རྣམ་མེད་རྣམས། །རང་བཞིན་བྱད་པར་མེད་པས་
ན། །ཚོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་བྱད་པར་གྲུབ་
པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་སོ་སོར་གང་རྣམ་མེད། །ཚོགས་ན་ཡོན་ཏན་
སྤྱོད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་དབང་ཕྱག་སོགས། །མ་ཡིན་བྱད་
པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་གིས། གཞན་ཕྱེད་དག་གིས། སངས་རྒྱུ་པ་ལ་བྱོད་
ལའང་མཚུངས་པར་འགྱུར་དེ། ས་སོགས་ལྷ་གུ་མི་སྐྱོད་པའི་སྐབས་དང་བྱུང་མེད་
པས་ལྷ་གུ་མི་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ཀྱིས། ས་དང་ཆུ་སོགས་
འགྱུར་བ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷ་གུ་མི་སྐྱོད་པའི་སྐབས་ལས་
རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་ལྷ་གུ་བསྐྱོད་པ་ལ་རྒྱུར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདི་ནི་ས་སོགས་རང་ཉིད་བྱུ་བ་ཅམ་ནས་ལྷ་གུ་མི་སྐྱོད་པ་ཡིན་པས།

དེ་ལྟར་ན། ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཅམ་ནས་ཆོས་གསུམ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཆོས་གསུམ་སྐྱོད་པ་ལ་ཆོས་གཅིག་ཆོས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ནས་བསྐྱོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་བྱུ་བ་པ་རྣམས་ལུ་དང་པོའི་སྐབས་ལ་སོང་།
ཞིང་སྟོབ་སོགས་སོན་མ་ལེགས་པར་བྱས་ན། རྟོན་ཐོག་དེ་ཡི་བྱུང་པར་ཐུལ་དུ་
བྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཆོགས་པ་དང་
མ་ཆོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། དབང་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་
ཐུག་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་སོགས་ལ་ཆོགས་མ་ཆོགས་རྣམས་བྱུང་
པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་རྟོན་གྱིས་དབང་ཤེས་དེ་ལའང་གསལ་
མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རྟོན་
གསུམ་ཆོགས་ཀྱང་དབང་ཤེས་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ། མ་ཆོགས་པའི་
སོ་སོ་སོ་སོར་རྣམ་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་ ཆོགས་པ་དང་མ་ཆོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་
བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྟོན་གསུམ་ཆོགས་པ་དང་མ་ཆོགས་པ་ལ་
བྱུང་པར་བྱུ་བ་སྟེ། དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་བྱུང་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དབང་ཐུག་
སོགས་ནི། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་དེ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱོད་པ་དང་རང་བཞིན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྦྱབ་པ།

བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མོ་མོ་བ་ནམས་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་
པ་མེད། རྒྱ་ཚོགས་ན་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྤྲིད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་ཐུན་མོང་གི་
འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
རི་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྦྱབ་པ་ལ། ཚུད་པ་དང་།
དེ་དགག་པའོ། །

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་
ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྦྱབ་པ།

༥ དང་པོ་ནི། ཚུ་བར།

ཚད་མ་ལྟོག་གྱུར་དོན་ཤེས་ཡིན། །དེ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་
ཕྱིར། །ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་རྩ་
བརྗོད། །

ཅེས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་དང་། རྒྱུད་པ་བ་སོགས་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་དབང་ལུག་བཀག་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ནམས་བྱོད་རང་ལའང་
མཚུངས་ཏེ། ཚད་མའི་སྦྱེས་བུ་ཡིན་ན། ལྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཤེས་
དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ།
ཐབས་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱེད་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་
དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར། མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་

དང་སྐྱགས་དང་སྐྱན་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བར་
 ཐལ། དེ་འདྲ་བྱིན་དང་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་གྱིས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་ཐལ། བར་
 དུ་ཚོད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་གྱི་
 རྩེས་སུ་འབྱུང་བས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྩེས་དཔག་ཁས་ལེན་
 ཀྱང་། དེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། ལུང་དང་བརྗོད་བྱ་འབྲེལ་བ་མེད་ལ།
 ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་ན།
 དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཤེས་སམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས། དང་པོ་སྣང་ན།
 ཤེས་བྱ་ལ་ཟད་མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྣང་ན། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་
 མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་དུ་རྫོགས་པ་དེ་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དྭགས་མེད་དེ། ཚིག་ལས་གཞན་པ་ནི་མེད་ལ།
 ཚིག་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་བསྐྱབ་བ་དེ་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་མི་
 རུང་ཀུན་ལ་མི་བསྐྱབ་བ་བསྐྱབ་དགོས་ན་ཕྱིར་གྲོལ་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བས།
 དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བསྐྱུན།

གཞན་སྤེལ་དེ་དག་གི་རྩོད་པ་དེ་ཡང་བསམ་དགོས་པ་ཞིག་སྣང་སྟེ། བདག་
 ཅག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་ཞེས་པ་དེ། ཁ་
 རྒྱན་ལ་སོང་བ་ཙམ་ལས། ཞིབ་དུ་དབྱུང་མི་འདུག རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཤེས་བྱ་གཟིགས་པ་གང་
 རས་ཡིན་པ་དེར་ཤེས་བྱའི་ཐོག་མར་ཡིན་དགོས་པར་སྣང་བས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་ཡི་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་གྱུབ་པ།

ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་གང་ནས་ཡིན་པ་དེའི་གོང་དུ་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་ཤེས་ན། ཤེས་བྱ་ལ་ཟད་མཐའ་ཡོད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཙོང་། དེ་ཅམ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་པས་སྒྲར་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་
པ་ཞིག་ཀུན་མཁྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཁས་ལེན་པས། ཀུན་མཁྱེན་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་ཁས་
སྒྲུངས་དགོས། དེ་ལྟར་ན། ཤེས་པའི་ཐོག་མ་ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་ཐོག་མར་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་བསམ་མོ། །

རིགས་པ་དེ་ལ་ཇི་ཅམ་བསམས་ཀྱང་བདག་གི་སྒོ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་
ལས་མ་འདས་ཏེ། ལམོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ལ་འང་ཐོག་
མའི་མཐའ་མེད། དེ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ལ་འང་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད། དེ་
ལྟར། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་གྲུབ་དུས་མཉམ་པས། སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲུང་ཚོགས་གཉིས་ཚོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ཇི་
ལྟར་ཡིན། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཁས་མི་ལེན་ན། སེམས་ཅན་ནས་སངས་
རྒྱས་སུ་གྱུར་ཚུལ་གང་ཡིན། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་ཁས་ལེན་ན། དེ་ཉིད་
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར། བར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་
སྐབས་སུ་འང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ངེས་ཡིན་ནམ་མིན།
ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཉིང་ཤས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པར་འགྱུར། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ངེས་མ་ཡིན་ན། རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་
ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ད་ནི་དཔྱུས་ལ་འཇུག་པར་བྱ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་འཛོལ་བའི་རྒྱ་མཚན། ཀུན་
མཁྱེན་འཛོལ་བའི་རྒྱ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཙ་བར།
མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །འབྲུལ་པར་དྲོགས་པ་ཅན་རྣམས་
ཀྱིས། །དེ་བཤད་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་
འཛོལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས། ལྷག་བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་
པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་པར་གཟུང་ནས། །འབྲུལ་ལོ་སྒྲམ་དུ་དྲོགས་པ་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས། ཐར་པའི་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་
འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོན་པ་དེ་ཡིས་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ཞེས་བསྟན། སྟོན་པ་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
སོ་སོར་འབྱེད་མི་རུས་ན། །འབྲུལ་པ་དེ་བརྒྱུག་མི་རུས་ལ། །འབྱེད་རུས་པ་ལ་
ལྷག་བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་རང་གིས་ཤེས་པས་འཛོལ་མི་དགོས་སོ་སྒྲམ་དུ་དྲོགས་
སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཛོལ་བའི་རྒྱ་ལ་ནི། ཙ་བར།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་བུ། །གྲུར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དཔྱད་བྱའི། །
འདི་ཡིས་སྟོན་བྱའི་གངས་མཁྱེན་པ། །དེ་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་
མེད། །

ཅེས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས། སྟོན་པ་འདི་ཡིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེའི་འདོད་པའི་དོན་
བསྐྱབ་བྱ་བུ་གྲུར་པའི་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་མཁྱེན་ནས་མི་
མཁྱེན་སྒྲམ་དུ། སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དཔྱད་
པར་བྱའི། སྟོན་བྱའི་གངས་མཁྱེན་པ་སོགས་ཡིན་མིན་ཐོག་མར་དཔྱད་པར་མི་བྱ་

ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྐྱབ་པ།

སྟེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ངེད་ལ་སྟོན་བྱའི་གྲངས་མཁྱེན་པ་སོགས་ཉིས་མཁོ་འགར་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེད་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན།
བཤེས་གཉིས་འཆོལ་ཚུལ་ནི། དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་དགོས་
ཤིང་། དེ་ཡང་སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་རྣམས་མི་རྣམས་བརྟག་དགོས། གསུམ་པ་
ཀུན་མཁྱེན་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཅུ་བར།

སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ། །
གང་དེ་ཆད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། །
རིང་པོ་མཐོང་བའམ་མིན་ཡང་རུང་། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
ཡིན། །གལ་ཏེ་རིང་མཐོང་ཆད་ཡིན་ན། །རྩུ་ཤོག་བྱ་གློད་བསྟེན་
པར་གྱིས། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུད་བརྒྱུད་གྱིས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་
གཉིས་མཐའ་དག་གི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། སྤང་བྱ་འགོག་ལམ་གཉིས་
དང་དོར་བྱ་སྐྱབ་ཀུན་གཉིས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ལྟོག་ཐབས་དང་བཅས་
པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མཐར་ཐིན་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་དོ་དང་
སྟོན་བྱའི་གྲངས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་མཛད་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་
པ་ལྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐག་རིང་པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཡང་རུང་། སྟོན་པ་
བཅོམ་ལུན་འདས་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་སྟོན་པ་རིགས་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་
ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཐག་རིང་པོ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱར་རིགས་ན། བྱ་གློད་ཡིན་ཀྱང་ཐག་རིང་པོ་མཐོང་བས། གྲོལ་
བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་རྩུ་ཤོག་བྱ་གློད་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པར་བསྟེན་

པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་གདམས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཐམས་ཅད་
བཅོ་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བྱགས་པ་ལྟར་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་སྤང་དོར་གྱི་
གནས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་ངོས་གཟུང་བའོ། །

ཆོ་འདིར་མ་ཆགས་པར་སྤྱི་མ་ཕན་ཆད་དོན་དུ་གཉིས་བཞིག་ཡིན་ན་བཤེས་
གཉིན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྟེན་དགོས་པ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བཤེས་གཉིན་
འཚོལ་བའི་ཚུལ་ཡང་རང་གི་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་རྒྱས་མི་རྒྱས་
བརྟག་དགོས་པས་བརྟག་ཚུལ་ཡང་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གིས་གསུངས་པ་དེ་ཤིན་
ཏུ་འཐད་པའོ། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་ནས་གསུངས་པའི་བཤེས་གཉིན་ཞིག་འཚོལ་
བར་འདོད་ན། བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་བརྟག་དགོས་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས་བཤད་པའི་བཤེས་གཉིན་འཚོལ་བར་
འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་བཅུ་པོ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག།

གསང་སྟགས་ཀྱི་བཤེས་གཉིན་འཚོལ་བར་འདོད་ན། ལྷུང་སྡེ་དང་།
སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་། ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་
མོགས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་བརྟགས་ནས་བསྟེན་དགོས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྟེན་ན་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་པས་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ།
བཤེས་གཉིན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་བསམ་ཡུལ་ལས་
འདས་ཏེ། རང་རེའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་ཉེས་པ་བརྗོད་མི་
རྒྱས་པའི་ཚུལ་མཛད་པའོ། །བཤེས་གཉིན་དེའི་ཡོན་ཏན་རགས་པ་རྣམས་རང་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མདོན་སྟུང་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པ།

གིས་བལྟས་ན་ཤེས་པར་རྒྱས་ལ། ཅུང་ཟད་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡུན་རིང་ཅམ་བརྟག་
པ་དང་གཞན་ལ་འདྲི་བ། འགགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར།
ཐམས་ཅད་ཤེས་མི་དགོས་ཀྱི་ཤེས་ཀྱང་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཙུ་བའི་དགོས་
པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཞུར་ཞུར་ཅམ་དུ་འོ། །

དེ་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ནི། ཆད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ།
ཞེས་པ་ནས། ཅུར་ཤོག་བྱ་གྲོད་བསྟེན་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་ནི། ལུགས་
འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་གཉིས་ཀའི་གཞིར་བྱས་ནས། སྐྱབ་བྱེད་སྤྱགས་རྩེས་གོམས་
ལས་དེ། ཞེས་པ་ནས་ལུགས་འབྱུང་གི་ཐོག་མར་འཛིན་པ་གསུངས་པས་ཡིད་ལ་
ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ། ལུགས་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་སྤྱགས་རྩེ་
ཆེན་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་སྤྱགས་རྩེས་གོམས་ལས་དེ། ཞེས་
པ་ནས་འཇུགས་པར་མཐུན་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་ནི་ལུགས་འབྱུང་
ལུགས་ལྟོག་གཉིས་ཀའི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཆད་མར་བཤད་ནས། མཚན་ཉིད་གང་
དང་ལྟན་པའི་ཆད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་པར་དབྱེ་བ་དང་ལོག་རྟོག་དགག་
པ་སོགས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཆད་མའི་
སྤྱིས་བྱ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་བྱུར་བྱས་ནས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལུགས་འབྱུང་གི་རིགས་པ་
བཞི་དང་། ལུགས་ལྟོག་གི་རིགས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་བཤད། ལུགས་འབྱུང་གི་
རིགས་པ་བཞི་ནི། ཙུ་བར། སྐྱབ་བྱེད་སྤྱགས་རྩེས་གོམས་ལས་དེ། ཞེས་པ་
ནས། དེ་ཕྱིར་ཆད་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལུགས་ལྟོག་གི་རིགས་
པ་བཞི་ནི། ཙུ་བར། ཡང་ན་སྐྱོབ། བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ། ཞེས་
པ་ནས། གང་ཕྱིར་དེས་ན་ཆད་མ་ཉིད། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ།

ལུགས་འབྱུང་བཞིའི་ནང་ནས་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི། ཙ་བར། སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་
 རྒྱུ་ཤོམས་ལས་དེ། ཞེས་པ་ནས། ཆགས་བྲལ་ཆགས་དང་ཡིད་ལོག་
 བཞིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལུགས་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོགས་བཞིའི་ནང་
 ནས་སྟོན་པ་ནི། བཙེ་ལུན་སྐྱུག་བསྐྱལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས།
 གཉིས་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་རུ་བཤད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལུགས་འབྱུང་གི་
 གཏན་ཆོགས་བཞིའི་ནང་ནས་སྤངས་པ་བདེ་གཤེགས་ནི། ཙ་བར། རྒྱ་སྤངས་
 ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཤེས་པ་ཡང་བྱུབ་པ་
 ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལུགས་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོགས་བཞིའི་ནང་
 ནས་སྐྱོབ་པ་ནི། སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ། ཞེས་པ་ནས།
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱོར་ཕྱིར་དོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། བོང་གི་གཏན་
 ཆོགས་བཞི་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཙ་བར། དེ་ཕྱིར་ཚད་
 ཡིན། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ལུགས་ལྷོག་གི་གཏན་ཆོགས་བཞིའི་དང་པོར་སྐྱོབ་
 པའི་དྭགས་ནི། ཙ་བར། ཡང་ན་སྐྱོབ། བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ། །
 ཞེས་པ་ནས། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།
 ལུགས་ལྷོག་གི་དྭགས་པ་བདེ་གཤེགས་ནི། སྐྱོབ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། །
 ཞེས་པ་ནས། མི་སྐྱོབ་ལས་ལྷག་ ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལུགས་ལྷོག་གི་
 སྟོན་པའི་དྭགས་ནི། ཙ་བར། དེ་ཡི་ཕྱིར། གཞན་དོན་མཐུན་སྐྱོར་དེ་སྟོན་
 པ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལུགས་ལྷོག་གི་བཙེ་བ་སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི།
 ཙ་བར། དེ་ལས་བཙེ་ཡིན་གཞན་དོན་དོར། རྟོན་བྱུབ་མཛད་པ་མི་འདོད་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། ལུགས་ལྷོག་གི་གཏན་ཆོགས་

དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ།

བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཅ་བར། བརྟེན་པའི་ལུགས་དང་
ཡེ་ཤེས་ལས། ཞེས་པ་ནས། གང་ཕྱིར་དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་
གྲིས་འཆད།

གོང་གི་ཅ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་ཚད་མའི་
སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཅ་བར། དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། །
ཞེས་པ་ནས། བསྟན་ཕྱིར་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད། ཅེས་པའི་བར་གྲིས་
འཆད་དོ།

དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ།

༥ གཉིས་པ་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་
དེར་བཟོད་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་ལ། བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་བསྐྱབ་པ་དང་།
དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ངོས་གཟུང་བ་
དང་། དེ་ལས་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་
ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་
བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བར།

སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་མེས་གོམས་ལས་དེ། །

ཞེས་པ་དེས་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་དེ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོར་
སྟོན་ཏུ་མོང་སྟེ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་མེ་
བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་གོམས་པར་བྱས་པས་སྟོན་

པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་འང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལྔ་
མ་གོམས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

སྐབས་འདིར་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བཤད། དབུ་
མ་འཕྲུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲིགས་དང་ཐུགས་
ཇེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་
ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་ཞེས་པའི་ལུང་འདི་དྲངས་
ནས། རང་རེའི་དབུ་མ་མཐའ་དཔྱོད་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་འང་
ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་བཞིན། མཛོད་གནས་བདུན་པའི་སྐབས་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་
དང་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་བཞག་པ་དང་། ཐུགས་
ཇེ་ཆེན་པོ་སངས་འཕགས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ཙ་བ་
ལས། ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཇོ་བཟོ། ཚྲིགས་དང་རྣམ་པ་སྟོན་ཡུལ་དང་། །
མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེས་ཆེའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བལྟས་ན། ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་
གཉིས་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། གདན་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེ་
བར་ཐོག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། རང་རེའི་
ཡིག་ཆར། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། རྒྱུད་ལྔ་
མའི་དར་ཁྱིམ་དྲངས་ནས་བསྟན་པ། དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་ལས་
སྟོབ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་ཇེ་མེད་ཀྱང་། སྟུག་བསྟུལ་ལས་འབྲེལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་
ཡོད་པ་གསུངས། རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྙིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དེ་

དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱུགས་ཇི་ཆེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ།

ཉིད་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཐོག་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་དང་།
 ཇི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་བར་འདོད་པའི་སྣང་ཇི་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་དེ་ནས་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། སྣང་
 ཇི་ཆེན་པོ་ཉིད་ལྷགས་འབྱུང་གི་སྐྱབས་སུ་ཐོག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་
 ཐོག་མར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་བ་
 མཐའ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་བཅས་མ་མ་
 ཡིན་པ་སྣང་ཐག་པ་ནས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ལ། སྒོ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱུགས་ཇི་ཆེན་
 པོ་འམ་སྣང་ཇི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཅམ་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྒོ་འདི་ནི། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པས། སྣང་ཇི་ཆེན་པོ་ཐོག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱུགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་སྣང་ཇི་ཆེན་པོ་
 གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དོ། །ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། སྒོ་གྲོས་རྒྱ་
 མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཁྱིམ་བདག་གཅིག་ལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་པ་
 ཞིག་ཡོད་པ་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བས། དེའི་མ་དང་གཉིན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དེ་
 དོང་ལས་འདོན་པར་འདོད་པའི་སྣང་ཇི་དང་འབྲ་བ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་ལ། དེའི་
 བ་དེས་བྱ་ལ་བརྩེ་བའི་སྣང་ཇི་དང་འབྲ་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་གསུངས།
 དེ་ལ་ལྟ་ན། རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པར་སྤང་སྟེ། མ་ཡིས་
 བྱ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་ཇི་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཅས་ཀྱིས་
 སྣང་ཇི་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཇོགས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་། སྤྱིང་ཇེ་འོ་སྤྱོན་དུ་གཅིས་ཤིང་ཕངས་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
བྱམས་པ་དང་། རིན་གཞོ། རིན་བླ། མར་ཤེས་སོགས་འགྲོ་དགོས་པས།
ཉན་རང་ལ་དེ་དག་སྒྲོམ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས། གཉིས་པ་དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་
ལ་ཚུད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པ་གཉིས།

སྤྱིང་ཇེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མེད་པའི་ཚུད་སྤྱོད་།

༘ དང་པོ་ནི། ཅུ་བར།

སྤྱོན་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། །
ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། སྤྱིང་ཇེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་
ནས་ཚད་མའི་སྤྱོད་ལ་འཁྱུངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་མེད་ཅིང་
ཡིད་སྤྱོད་ཀྱི་པ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། ཆང་དང་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་
ལྟར། ཡིད་སྤྱོད་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཅིག་པ་དང་དེའི་རི་མོ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། སྤྱོད་མེད་དེའི་འོད་ལྟར་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ནས་
ལུས་ཞིག་པ་ན་ཡིད་སྤྱོད་ཀྱི་པ་འང་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འིག་ཆེན་
ལས། དཔེ་དང་གཉིས་སྤྱོད་ནས་བཤད། ཚད་མ་རྒྱན་ལས། སྤྱོན་ལུས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དང་། ལུས་འབྲས་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། །དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་
ལ་བརྟེན་ནས། གོམས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྤྱིད་པ་དག་ག་པ་

སྒྲིལ་ཆེ་སྒྲིལ་དུ་མར་གོམས་པ་མེད་པའི་ཚུངས་སྤྱོད་།

དང་། གོམས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོའི་རྩ་བར། མ་ཡིན་རྟེན་
 རི་བཀག་གྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་གིས་འཆད། རྒྱས་བཤད་ནི། སྒྲིལ་
 ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟག་ལྟན་འདོད། །ཅེས་
 པའི་བར་འཆད། གོམས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་
 པ་ནི། གོམས་ལས་བྱུང་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆགས་བྱལ་
 ཆགས་དང་ཡིད་ལོག་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་དག་ནི་གཞུང་གི་བསྟུ་བ་
 བཤད་པའོ། །ཡིད་སློང་ཉག་པ་དེ། ལུས་ཀྱི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་
 མ་ཡིན་རྟེ། དེ་འདྲ་ཡིན་པ་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 རིག་ཆེན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། རྒྱང་འཕེན་གྱིས། ཡིད་སློང་ཉག་པ་འབྱུང་བཞིན་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པས་དེ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིར་ཕན་
 ཚུན་བརྟེན་པ་ཅམ་མི་འགོག་སྟེ། ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲིལ་མིན། །ཞེས་
 དང་། དེ་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། རྩ་རོལ་མཛོས་པ་བཀག་ཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།
 ཉག་སྟེ། ཆད་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆད་སྟེ་དང་། སྒྲིལ་པ་ཕྱི་དང་། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ཁས་ལེན། དེའི་གཞུང་
 འཕྲུགས་མཁན་ནི། དྲང་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བ་རྟོག་གི་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་
 པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། མར་མི་ཤི་
 བཞིན་ཆེ་འདྲིའི་མཐའ་ཇོགས་པ་ན་ལུས་དང་ཇུས་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ལུས་ལ་ཆང་དང་དེའི་རྣམ་པ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་

མར་མའི་འོད་བཞིན་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། ཕྱི་ལ་པའི་རི་མོ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། སུར་བྱ་བ། མེད་སྒྲ་བ། ལྷའི་སྒྲ་མ།
 འཇུག་སྒོ་བས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲ་བ་སོགས་ཀྱང་ཟེར། དྲང་སྤྱང་འཇིག་རྟེན་མིག་
 གིས། མཛེས་མ་ལོགས་པར་སྤྱོད་ཅིང་ཟ་བར་གྱིས། །ལུས་མཚོག་འདས་གང་
 བྱོད་ལ་དེ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་འཚོག་པར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། །འཇིག་པར་
 སོང་བ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ཅམ་དབང་པོ་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །
 སྐྱེས་བྱ་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་སོགས་མང་ངོ་། །

རིགས་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་མེད་པར་ངེས་ཏེ།
 རིས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆོར་མ་བསྐྱུམ་པོ་ནོ་བ་དང་། མ་བྱའི་
 མདོང་ཁྲ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །མ་གྱི་བར་དུ་བདེ་བར་འཚོ། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་
 སྤྱོད་ཡུལ་མེད། །ལུས་ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་ནས། །སྤྱར་འཚོ་བར་ནི་གལ་
 འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྤྱི་ཕྱི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཆི་འཕེའི་སེམས་ལ་
 མཚམས་སྦྱར་མེད། །ཅེས་པ་དང་། བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ནི་འབྱུང་
 བ་ཆེན་པོ་སེམས་མེད་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའོ། །ཚད་མ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
 གཅིག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཇེས་དཔག་ཚད་མ་ནི་རང་མཚན་དངོས་སུ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་
 ཚད་མ་མིན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཡུལ་རྟོགས་མི་རུས་ཏེ།
 གཏན་ཆོགས་རྣམས་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན། སྤྱང་འཕེན་པ་དེས། མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་གཏོགས། རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྣམས་ཁས་མི་ལེན། མ་མཐོང་
 བ་སྤྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མེད་པར་ཁས་ལེན། འཇིག་རྟེན་འདིར་གང་བདེ་བ་ཞིག་
 ལ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་མེད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

སྒྲིང་ཆེ་སྒྲེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མེད་པའི་ཙྰང་སྒྲོང་།

དེར་སྐྱབས་ཀྱི་ལྷ་བ་མང་ཆེ་བ་རྒྱུང་འཕེན་པའི་ལྷ་བ་དང་འབྲ། ཚན་རིག་
བ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ལ་བདེན་ནས་ངེས་པ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ཡོད་མེད་གང་
དུའང་ཐག་མ་ཆོད་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་ལས་ཐག་ཆོད་པའང་ཡིད་བདན་མི་རུང་བ་
འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། དུས་རབས་འགའ་ཞིག་གི་སྡོན་ལ། རིགས་པས་དཔྱད་
ནས་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཟིན་པའི་སྡོད་བཅུད་ད་ལྟར་ཚན་རིག་བཟང་དུ་འགྲོ་བའི་
ཀྱིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་དུང་ཡང་།
ཚན་རིག་ཇི་བཟང་དུ་སོང་ནས་གསར་རྟེན་མང་པོ་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འཕེན་
པའི་རིགས་པ་ནི། རྒྱ་སྐད་ཀྱིས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་། འགོག་
དགའ་ཞིང་དེ་མ་བཀག་བར་དུ་དེས་ནང་རིག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཞི་རྩ་སྟོར་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་དེ།

སྒྲེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་དོགས་
ནས་སྲིག་སྒྲོང་དགོ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མི་འོང་བས། སྒྲེས་བུ་རྒྱུང་དུ་འོ་ལམ་དགག་
ཡང་དེ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ན་སྒྲེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འོང་བ་མ་ཤེས་པས། སྐྱག་
བསྐྱལ་བརྒྱུད་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་དུག་ སྐྱག་བསྐྱལ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་
པས་སྒྲེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དགག་ དེ་མ་ཤེས་ན། སྒྲིང་ཆེ་ཆེན་པོ་སྒྲེ་བ་དུ་མར་
གོམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོང་པ་མི་འོང་བས་སྒྲེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་
ནམས་དགག་ནས་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་གི་སྟོ་དགག་པ་འགྱུར། སྒྲེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་
ཡོད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་དྲངས་པ་ལྟ་ཞོག ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཅམ་གྱིས་
གོ་བ་བརྟེན་པ་ཡང་ཆོ་འདི་རིང་དུ་མི་གནས་པར་ཕྱི་མར་སོང་སྟེ། ངན་འགྲོའི་

འཇིགས་པ་ལ་སྐྱབ་ནས་སྡིག་པ་འགོག་པ་དང་། དག་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ་
 དང་། ངན་འགོའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་འཇིགས་ནས་དེ་ལས་ཐར་པའི་སྐྱབས་འཛོལ་བ་
 སོགས་བྱང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ཡོད་ན། དེའི་སྐྱ་མ་ཡང་ཡོད་དགོས་པས་
 འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་སོགས་དྲན་ནས་འཁོར་བ་
 ལ་ཡིད་བྱང་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཚེ་རབས་མང་པོར་རྒྱད་
 སྡིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་
 གསུམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་པ་སོགས་ལ་ཡིད་སྦྲོབར་འགྱུར་བས། འདི་ཕྱིའི་ལོགས་
 ཚོགས་མཐའ་དག་སྒོ་འབྱེད་པའི་ལྷ་མིག་ཏུ་གྱུར་རོ། །

ད་ནི་དགྲུས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ། དང་པོར།

མ་ཡིན་རྟེན་ནི་བཀག་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་དེས། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྒོ་རྟོག་པའི་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་
 བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་དེ། དེ་འདྲའི་རྟེན་ཡིན་པར་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་
 འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་སོང་སྟེ། སྒོ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ལས། གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་འཐོབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་
 གོམས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་མཐོའི་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ལྷ་དང་། ཚངས་པ་
 ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཡིན་ཏུ་སྒོ་ག་ཏུ་གྱུར་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེས་སུ་
 དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་འདི་ལྟར་དྲོགས་ཏེ།

ཡིན་སྒོ་ག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་ལྷ་དང་ཚངས་པ་དེ། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་

སྒྲིབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཐོང་བའི་ཚུན་སྒྲིབ་།

གི་དོར་ཤིན་ལྟོག་ཡིན་ནམ། སོ་སོའི་སྒྲིབ་ཐོག་ནས་ཅད་ལ་ཤིན་ལྟོག་ཡིན། དང་
པོ་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤིན་ལྟོག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གང་
ཟག་གཅིག་གི་དོར་ཤིན་ལྟོག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མི་དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་དོར་ཤིན་ལྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་ལྟ་དེ་
འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་དོར་ཤིན་ལྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ཤིན་ལྟོག་
ཡིན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་འདོད་ལྟ་
དང་། ཚངས་པ་དེ་རང་གི་དོར་ཤིན་ལྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་སྒྲིབ་ཀྱང་ལ་ཤིན་
ལྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རང་སྟོང་ལ་སྒྲོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཅུང་ཡང་བཀག་ན། རང་ཉིད་རང་ལ་ཤིན་ལྟོག་ཡིན་པ་དོ་མཆར་རོ། །
ཤིན་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་ལྟ་དང་། ཚངས་པ་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་
གཞུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདུན་གྱི་
དམ་བཅའ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་འདོད་ལྟ་དང་ཚངས་པ་གཉིས་པོ་རང་གི་བྱུང་ན་ཡོད་
པའི་འདོད་ལྟ་དང་གཞུགས་ཀྱི་ལྟས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མདུན་ན་ཡོད་པའི་ལྟས་སྦྱིན་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྦྱིང་པོར། རྟོག་གི་འབར་བའི་ལུང་བྲངས་པ་
ལས། རྒྱགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བདུ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དྲི་དང་གཞུགས་ལ་
སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ཤེས་རྣམས་པས་མིང་གི་བདུས་བཞག་པ་དངོས་པོའི་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣམས་འཕྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་
བར་བཤད་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། བ་ལང་གིས་ཀྱང་རང་གི་བུ་ཤེས་
ལུས་པར་གསུངས་ན། འདོད་ལྟ་དང་ཚངས་པ་སོགས་རང་གི་རིགས་ཤེས་ལུས་པ་
སྒྲོམ་ཅི་དགོས། དེ་ཡང་། གཞུགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ཕྱིན་དེའི་གཞུགས་
མཐོང་བ་ལ་དེ་མཐོང་བར་འཛོག་དགོས་ཏེ། བ་ལང་གི་གཞུགས་མཐོང་བས་བ་
ལང་མཐོང་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚུངས་བདག་ལས་བྱུང་བ་ལང་གི་ ཞེས་
གསུངས།

གང་ཟག་གཅིག་གི་ངོར་ཤིན་ཤོག་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཤིན་ཤོག་དུ་འཛོག་ན།
བདག་ཅག་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཡང་ཤིན་ཤོག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གླིང་གཞན་
གྱི་གང་ཟག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ལ།
སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྟགས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། །

དཔེར་ན། བདག་ཅག་གིས་གླིང་གཞན་གསུམ་དང་ལྷ་ཡུལ་སོགས་ལུང་
ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ།

༥ གཉིས་པ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
འགོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་
དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དེའི་རྩ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་
ན། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་མཐོང་བ་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་

སྐྱེ་བ་ལྡོ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་འགོད་པ།

འཆད། མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཚུ་བར། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་
གཞན་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་ལྷག་ལྷན་འདོད། ཅེས་པའི་
བར་འཆད་དོ། །དང་པོ་དྲགས་དགོད་པའི་ཚུ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་
ན། ཞེས་པ་ནས། སྤྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་འཆད།
གཉིས་པ་གཞོད་པ་སྤང་བའི་ཚུ་བ་ནི། དེ་ཡི་ཤེས་པས་ཕན་འདོགས་ཕྱིར། ཞེས་
པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་མཐོང་བ་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་རོ། །དྲགས་ནི།
ཚུ་བར།

སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྒྱུ་དབང་པོ་སྣོད་གཞི། །རང་
གི་རིགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཅན། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་
མིན། །ཉ་ཅང་ཐལ་ཕྱིར་མཆམས་སྦྱར་བར། །རྣམས་ལྷན་མཐོང་བ་
གང་དེ་ལ། ཅི་ཞིག་ཡོད་འགྱུར་གང་མེད་པ། །གང་གིས་ཕྱི་ནས་
མཆམས་སྦྱར་མེད། །གང་དུ་ཤོད་གཤེར་ལ་སོགས་པ། སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་
བར་མི་འགྱུར་བའི། །ས་སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་
ཐམས་ཅད་ས་བོན་བདག །དེ་ཕྱིར་དབང་སོགས་རང་རིགས་ལ། །
ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ཡིན་ན། །ཇི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཡོངས་འགྱུར་
བཞིན། །ཀུན་འགྱུར་བྱུང་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །དབང་རྣམས་རེ་རེ་ལ་
གཞོད་ན། །ཡིད་སློལ་གཞོད་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་
དག་ཀྱང་། །འགྱུར་བ་བདག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་སློབ་གནས་
པ་ཡིན་ཏེན། །སློབ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པ་འགའ། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཡིན་པས། །དེ་ཕྱིར་སློབ་ལས་དབང་པོ་ཡིན། །དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་

ཡོད་གྱུར་ན། །ཕྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་ཉིད་དུག་གིས། བྱིས་པ་སྐྱེ་མ་ཐག་པའི་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དང་།
 དབང་པོ་དངས་པ། སློའི་གཡེར་བག་སོགས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཡིན་པ་
 ན་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལ་བཟོས་མེད་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་
 དང་། དབང་པོ་དངས་པ། སློའི་གཡེར་བག་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
 འབྱུང་བའི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ནས་འབྱུང་བ་ཀུན་སྟོག་ཆགས་སུ་ཐལ།
 ཡིད་སློའི་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་རང་གི་
 རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆོམས་སྒྱུར་བར་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བ་དེ་ལ།
 ལྷ་ལྟ་པོ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་མི་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཕྱི་ནས་ཀྱང་
 རིག་པ་ཕྱི་མར་མཆོམས་སྒྱུར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་བྱོད་གཤེར་ལས་
 སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་དེ་འགའ་
 ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དབང་པོ་དང་སློའ་སོགས་པ་
 རྣམས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལ་བཟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཅས་ལས་སྐྱེས་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་གཅིག་སྟོག་ཆགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཀུན་སྟོག་
 ཆགས་སུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །

དབང་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་ན་འང་ཡིད་སློའི་ཉིག་པ་ལ་གཞོད་པ་
 ཡོད་པས་མ་བྱུང་ལ། ཡིད་སློའི་ཉིག་པ་ལ་བྱ་ངན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་ནས་འགྱུར་ན་
 དབང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་དག་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་སློའི་ཉིག་པ་

སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་འགོད་པ།

དེའི་རྟེན་གྱི་པར་ཅན་གང་ཞེ་ན། རང་གི་རིགས་མཐུན་སྒོ་སྒྲ་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྒོ་སྒྲ་གྱི་སེམས་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་ད་ལྟར་ཡིད་སྒོ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཡིད་སྒོ་རྟོག་པ་རྟེན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡིད་སྒོ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་སྒོ་སྒྲ་མ་འགའ་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིས་འཆི་ཁའི་སེམས་སོགས་ཀྱང་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་བར་རིགས་
 འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྒྱུར་བ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་ན། ཅུ་འགྲེལ་དེ་དག་ནི། སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་ཡོད་
 པར་སྐྱེ་བ་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། ཕྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་དབུགས་འབྱུང་
 རྒྱུ་སོགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ནས་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་དེ་སྐྱེ་
 བ་སྒྲ་མའི་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སོགས་ཡིན་པར་ཤེས། ད་ལྟའི་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་
 དབང་སོགས་རྣམས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་ན། རྒྱ་གཅིག་གི་ནང་དུ་འབྱ་
 མགོ་དམར་ལུས་སེར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། ཡང་མགོ་སེར་ལ་ལུས་དམར་བ་ཞིག་
 བྱུང་བ་དང་། སྟོག་ཆགས་འགའ་ཞིག་རྒྱུང་ལ་འགའ་ཞིག་ཆེ་བ་དང་། མི་
 ལ་འང་འགའ་ཞིག་ལུས་ཆེ་ལ་འགའ་ཞིག་རྒྱུང་བ་དང་། རིས་འགའ་སྒོ་བྲོས་ནོལ་
 རིས་འགའ་བརྟུལ་བ་སོགས་དང་། ཡང་སྤྱ་གྲུ་འགའ་ཞིག་ཤེས་རབ་དང་བརྟེ་བ་
 སོགས་ཆེ་ལ་འགའ་ཞིག་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་སོགས་མི་
 འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པར་འབྱུང་བ་
 ཅམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོག་ཆགས་རྣམས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་
 ན། འབྱུང་བ་གཅིག་སྟོག་ཆགས་སྤྱ་འགྱུར་བ་ན། འབྱུང་བ་ཀུན་སྟོག་ཆགས་སྤྱ་
 འགྱུར་བར་ཐལ། འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་རྟེན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཡིད་སློང་ཉལ་པ་ལྟ་བུ་ལག་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་
 པ་ལས་ད་ལྟར་ན་མ་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོ་སོགས་བྱུང་ལ། འཆི་ཁའི་
 ཡིད་སློང་ཉལ་པ་ལག་ལེན་གིས་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་བྱི་མའི་དབང་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་
 བར་འབྱུར་བས་བྱི་མ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ལུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྟ་རེ་རེ་ལ་
 གཞོད་ན་ཡིད་སློང་འབྱུར་བས་བྱུང་བ་མེད་ལ། ཡིད་སློང་ལ་མྱ་ངན་དང་འབྱུང་པོ་
 སོགས་ཀྱིས་འབྱུར་ན་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡིད་
 ལ་འཇིགས་སྐྱུག་ཤུགས་དྲག་པའི་དུས་ན། ལྟེ་དབང་གིས་རོ་ཞིམ་པོ་མི་སྤྱོད་བ་
 བཞིན་ནོ། །

འོ་ན། མིག་དབང་ཉམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མི་མཐོང་
 བར་འབྱུར་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཡིད་ལ་མྱ་ངན་བྱུང་ནས་ཡིད་སློང་ཉལ་པ་འབྱུར་
 བ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་འབྱུར་བ་ཡོད་
 ཀྱང་། དབང་པོ་ཉམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་སློང་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། མིག་
 དབང་ཉམས་པ་དེས་རྒྱན་བྱས་ནས་ཡིད་ལ་མྱ་ངན་གཞན་ཞིག་བྱུང་། མྱ་ངན་དེ་
 རྒྱས་སུ་སོང་བས་ཡིད་སློང་ལ་འབྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་དབང་ཉམས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཡིད་སློང་ཉལ་པ་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལག་ལེན་
 གིས་མིག་སྒྲིན་པ་བཏང་ཡང་ཡིད་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན།
 ཡིད་སློང་ཉལ་པ་དེ། རང་འབྲས་དབང་སོགས་ཀྱི་ལྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་
 གྱི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ན་མས་རང་འབྲས་ཡིད་སློང་ཉལ་པའི་ལྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན།
 རིག་པ་ལྟ་བུ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་རིག་

པ་བཞིན། ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་པ་དང་། བ་མལ་པའི་འཆི་ཁའི་རིག་པ་ཆོས་
 ཅན། རིག་པ་སྐྱེ་བ་མཆོས་སྐྱེ་བ་ཏེ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ཁ་སང་གི་རིག་པ་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་པའི་རིགས་པའོ།

ཆོག་ལ་འབྲིང་ན། རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་དུ་སོང་
 བར་ཐལ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྐྱེ་བ་
 མཆོས་སྐྱེ་བ་བར་ཐལ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་
 ཀུན་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་རང་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི།
 སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བསྐྱེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་
 པ་དེ་ནི། རང་གི་ཉི་བར་སྤང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་སྐྱེད་པར་རུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་གྱི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན། བ་མལ་པ་འཆི་
 བའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
 ཏྲགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ལོང་གི་ཏྲགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་བྱེད་པ་ན།
 སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་ཏྲགས་དགོས་པས། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞི་གང་གི་སྐྱེད་དུ་
 ཏྲགས་པ་སོགས་དཔུང་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཅ་བར།

དེ་ཡི་ཤེས་པས་ཕན་འདོགས་ཕྱིར། ལྷིད་ནི་ལུས་ལ་བཞེན་པར་
 བཤད། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་སློ། ཁ་ཡིན་དེ་ཡང་དེ་མེད་
 པར། །དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་པས། །དེ་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་
 ཡིན། །རིམ་ཅན་མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན། །བྱུང་པར་ཅན་མིན་
 བཞུས་པའང་མེད། །ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་སློ་འགྱུར་ན། །དེ་ཡང་

རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད། །སྐད་ཅིག་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ནི། །སྐད་ཅིག་རེ་
 རེ་སྒྲོན་མེད་དེའི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱ། །ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་
 མཐོང་བ་ཉིད། །

ཅེས་ཆོག་ཤང་བཅུ་བཞིས། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཕན་ཚུན་
 རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། སྒྲོན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 དེ་ནི། ལུས་དེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡོད་པར་བརྟེན།
 ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་སློ་འབྱུང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། དབང་པོ་འང་ཡིད་སློ་ལ་བརྟེན་
 པར་ཐལ། ཡིད་སློ་མེད་པར་དབང་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་འང་ཡིད་སློ་
 ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འང་། རྒྱུན་ལ་བཞུགས་ནས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཕན་འདོགས་བྱེད་རྒྱུ་འོ་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་སེམས་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །ལུས་རྟག་པ་ཡིན་ན། ལུས་ལས་ཡིད་སློ་རིམ་ཅན་ཏུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་
 ཐལ། བྱོད་རིམ་ཅན་མིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལ་བཞུགས་ནས་རིམ་
 ཅན་ཏུ་བསྐྱེད་པའང་མེད་དེ། རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་པར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་
 ཡིད་སློ་ལྷ་མ་རིམ་ཅན་དང་ཆོགས་ནས་རིམ་གྱིས་ཡིད་སློ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 གྱི་ལུས་གཅིག་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན། ཞེ་ན། ལུས་དེའི་ཡང་ལྷ་ཕྱི་རིམ་པ་གསལ་
 བར་བྱེད་པར་ཐལ། ཡིད་སློ་ལྷ་མ་ལ་བཞུགས་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སློ་ཕྱི་མ་རིམ་

སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དགག་པ་མདོར་བསྟན།

གྲིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་སྐྱད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ནི་སྔར་མེད་པའི་
ལུས་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚོད་པ་དེ་ཡི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འཆི་ཁ་དང་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ན། ལུས་
སེམས་པན་ཚུན་རྒྱར་མཐོང་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

དེ་དག་ནི། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སློལ་གནས་སྐབས་པན་འདོགས་པ་ཅམ་ཡོད་
ཀྱང་ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྷོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་
ཅན་ནི། མར་མེ་ལ་པན་གཞོད་ཇི་ཅམ་གྲིས་མར་མེའི་འོད་ལ་འགྱུར་ལྷོག་དེ་ཅམ་
འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དགག་པ་མདོར་བསྟན།

༘ གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྟུ་བའོ། དང་པོ་ནི། ཙ་བར། ཐ་མའི་སེམས་
ནི་སེམས་གཞན་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅམ་གྲིས་ནི་ལྷོག་པ་མིན། ཞེས་
པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་
སེམས་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་
འཆད། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དཔལ་ན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
ནས། དེ་འབྲའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ལྷག་ལྟར་འདོད། ཅེས་པའི་བར་འཆད་དོ། དང་པོ་
མདོར་བསྟན་པ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཙ་བར།

ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །

མཚམས་སྒྲོར་བ་ལ་འགའ་ཅི་ཡོད། །

ཅེས་པས། ཐ་མ་འཆི་ཁའི་སེམས་ནི། རིགས་འདྲའི་སེམས་གཞན་མཚམས་
སྒྲོར་བ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ། དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་།
ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཙུ་བར།

དགྲ་བཅོམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང་། །གང་ལས་མཚམས་སྒྲོར་མེད་
པར་འདོད། །

ཅེས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་།
ཐ་མ་ལ་པའི་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྒྲོར་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་
དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་དེ་ཚད་མ་གང་ལས་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།
སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ། ཞིག་དང་མ་
སྒྲི་དག་ལ་བཞིན། ཞེས་དཔེར་བཞོད་པ་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར། གཉིས་པ་
ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད། རིགས་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཙུ་བར།

ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་གྱི། །

གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ངམ་ཅི། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐ་
མའི་སེམས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་

སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་པ་མདོར་བསྟན།

དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་དོན་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
ཡང་ན་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི་སྟེ་མི་འབྲང་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་མི་འཐད་པ་ལ། རྟགས་ལ་དགག་པ་དང་།
ཚོད་པ་སྤང་བ། འབྲས་བུ་ལྟོག་པའི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། ཅེ་བར།

གལ་ཏེ་དེ་རྒྱ་བྲལ་ཕྱིར་ན། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཅིས་མ་བཟོད། །དེ་སྟོ་
བཞིན་དུ་འཛིན་འགྱུར་ཕྱིར། །དབང་པོ་བཅས་ལས་ཡིད་ཤེས་
མིན། །ཤེས་སྐྱེད་རྣམས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཀུན་ལས་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །སེམས་མེད་ཉིད་ཕྱིར་གཞན་ལས་མིན། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བདུན་གྱིས། དག་བཙམ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་
མཆོམས་མི་སྟོར་ཏེ། དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།
རྟགས་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་མཆོམས་སྟོར་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དུ་འདིར་
ནི་ཅིས་མ་བཟོད་དེ་བཟོད་འདོད་དོ། །བཟོད་ན་མི་འཐད་དེ། དབང་པོས་བདག་
རྒྱན་བྱེད་པ་ལས་ཡིད་ཤེས་ཉོག་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ན།
གཟུགས་འཛིན་མིག་སྟོ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཀུན་ཆོགས་པ་ལས་ཡིད་ཤེས་ཉོག་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ།
དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།
དེར་མ་ཟད། ཀུན་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ན། དབང་པོ་གཅིག་མ་ཆང་ནའང་
ཡིད་སྟོ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤི་བའི་ལུས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡིད་

སྒྲིའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ལས་སྒྲིའི་བཅིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་
གྱིས་ཕྱིར་རོཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཅུ་བར།

སྒྲིའི་བཅིན་ཕྱིར་ན་ལྷན་ཅིག་གནས། །དབང་བཞིན་གཞུགས་དང་རོ་

བཞིན་ནོ། །དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས། འོ་ན། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོགས་
པ་གཅིག་པའི་དབང་ཡིད་ནས་སྒྲིའི་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སྤྱད་སྟེ། སྒྲིའི་
ལས་གྱི་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྒྲིའི་བཅིན་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་པོ་ལྷན་པ་བཞིན་ནོ། །ཉིན་
དང་བཅིན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་རོ་དང་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་
གིས་དུག་སོགས་གྱིས་ཡིད་སྒོང་སྒོང་པོར་འགྱུར་བས། ལུས་ཡིད་སྒྲིའི་བདག་
རྒྱུན་ཡིན་ནོཞེ་ན། དེ་ནི། བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
པར། དོན་དེ་དག་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་པ་ཅོམ་གྱིས་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། དུག་ཅོས་ཀྱང་ཡིད་ལ་མ་བསམས་ན་ཡིད་མི་འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་ལྷོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ངོས་
གཞུང་བ་ནི། ཅུ་བར།

རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་ཇེས་འཇུག་ཕྱིར། །གང་ཞིག་ཡོད་པས་ཕན་འདོགས་
བྱེད། །དེ་རྒྱ་དེ་ཕྱིར་བདུན་པ་དང་། །སྒྲིའི་ཕྱིར་ཞེས་ནི་མཁའ་པ་
ཡིན། །འགའ་ཞིག་ཆོ་ན་སེམས་རྒྱན་ལ། །ཕན་འདོགས་བྱེད་
པའང་ཡིན་སྟེ། །བུམ་སོགས་ལ་ནི་མི་སོགས་བཞིན། །དེ་ཅོམ་
གྱིས་ནི་ལྷོག་པ་མིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུད་བརྒྱུད་གྱིས། མར་མའི་འོད་དེ། རྟག་ཏུ་མར་མའི་དེ་ཡི་དངོས་གྱི་

སྒྲིབ་པ་ཕྱི་མེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་པ་མཛོར་བསྟན།

ཉེར་ལེན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་གང་ཞིག་དེའི་འོད་ཀྱི་སྒྲུ་ལོགས་སུ་
ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་འོད་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། མར་མེ་
དེ་མར་མེའི་འོད་ཀྱི་ལྷོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། འདི་
ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང་། འདི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར།
འདི་སྒྲིམ་ཞེས་ལྟ་བུ་འབྱུང་བྱངས་གྱི་སྒྲུ་བཤད་པ་ནི། ལྷོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་
ལ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོན་ན། ལུས་དེ་
སེམས་རྒྱན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་བྱེད་པའང་ཡིན་སྟེ། དེ་ཅམ་གྱིས་ལུས་ལོག་
སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལྷོག་པ་མིན་པར་ཐལ། རྗེས་མ་དང་ལྷོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་
ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྗེའི་བུམ་པ་སོགས་ལ་མེ་ལ་སོགས་པས་གནས་
སྐབས་ཕན་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན།

འོ་ན། རྗེའི་བུམ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་གྱི་མི་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེའི་བུམ་པ་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྗེས་མ་དང་
ལྷོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་དྲགས་གོང་མའི་སྐབས་
ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་མི་སོགས་ཆོས་ཅན། རྗེའི་བུམ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེར་བཞོད་པ་འབྱུང་། མ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། རྒྱ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
འབྲེལ་བའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་གཞུང་ཙུ་འབྲེལ་དེ་ནམས་ཀྱིས། བ་
མལ་པའི་འཆི་སེམས་དེ་དགས་འདྲ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྦྱར་བ་བསྐྱབས་ནས་སྒྲིབ་ཕྱི་
མ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པ་ལ། རྒྱང་འཕྲུལ་པ་ན་དེ། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དགས་འདྲ་ཕྱི་མར་མཚམས་མི་སྦྱར་བས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། དགྲ་བཅོམ་མ་

མའི་འཆི་སེམས་དེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར་མཚམས་མི་སྒྲུར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་ལས་བཤད་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་དེ་ཡང་འཆི་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བཀོད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དཔེར་བཀོད་པ་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་
 རྟོན་ཅན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བརྗོད་དམ་
 ཞེས་དགག། །

དེ་ལ། སྐབས་འགར་རི་བོང་གི་རྩ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་། ནམ་
 མཁའི་པད་མོ་སོགས་དཔེར་བཀོད་པས། ཕྱོགས་སྡེ་མས། དེ་དག་དཔེར་མི་རུང་
 གྱི། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན་ལན་ཅི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་གོང་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་
 གཏན་ཆོགས་བཀོད་པ་ཡོད་པས། དེ་དག་ལའང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 དེ་དག་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྐྱས་པ་ལའང་གང་བརྗོད་བསམ་པར་བྱའོ། །དབྱ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་སྐབས་
 འདིར་ཁས་ལེན་པས། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷག་མེད་དུ་སྤངས་ལས་འདའ་ཁ་
 མའི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཡིན། དེས་ཉིར་ལེན་བྱས་པའི་སེམས་མེད་པ་ཡིན་
 གྱི་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མར་མེ་ཤིབ་བཞིན་དུ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། ལྷག་མེད་སྤང་
 འདས་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལའང་མེད་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མེད་
 པའང་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པས་ཐོབ་བྱ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཉོན་མོངས་དག་པའི་སེམས་
 འབའ་ཞིག་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར་མཚམས་སྒྲུར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཡོད་
 ན་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་

སྒྲིབ་སྒྲིལ་མེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་པ་མདོར་བསྟན།

བཤད་པ་ཡང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་མཁུན་སྒྲིབ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
གྱི། དགྲ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་དེ་ཀུན་མཁུན་ཡི་ཤེས་ལ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཤད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ཕྱིན་ལྷག་མེད་དུ་སྒྲུང་ན་
ལས་འདས་པ་ན་སེམས་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
འཛོན། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ས། ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་པ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་འཛོག་དཀའ།
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་དགྲ་བཙམ་ཐ་མའི་སེམས་ཡོད་ན་
ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྒྲོར་བ་ཁས་ལེན་ཆོག་པས། ལྷ་སྒྲིགས་
པའི་ཚུད་པ་དེ་འོང་དོན་མེད་དོ། །

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། དགྲ་བཙམ་ཐ་མའི་
སེམས་ཀྱི་སྤང་དུ་འཆི་སེམས་དང་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀར་
གྲུབ་པས་དྭགས་ཆོས་གཉིས་ལྷན་གྱི་མཐུན་དཔེ་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡང་བསམ་ཞིབ་བྱེད་
འོས་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེ་འདྲའི་བྲབ་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་།
དྭགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་དཔེའི་སྤང་དུ་གྲུབ་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དུ་
ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ཡང་། སངས་རྒྱས་པས། ལྷ་སྒྲིགས་པ་ལ། བྱིས་པ་སྦྱིས་མ་
ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་རིག་པ་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དཔེའི་སྤང་དུ་དྭགས་ཆོས་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་ཡང་བྲབ་པ་ལྷ་སྒྲིགས་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།
དྭགས་དེ་གཉིས་ལ་ཕྱིར་ཤོལ་གྱིས་བྲབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའང་འདྲ་ལ། སྒྲ་ཤོལ་
རང་གིས་བྲབ་པ་ཡོད་པའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ན་ང་ནི་སངས་རྒྱས་པ་

ཡིན་པས་ངེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེར་བྱབ་པ་ཡོད་ཅིང་། བྱོད་མུ་སྟེགས་པ་
 ཡིན་པས་བྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེར་བྱབ་པ་མེད་ཅེས་པ་སོང་བར་འགྱུར་བས།
 དེ་ལྟར་ན། རང་ཉིད་རིགས་པ་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་ལ། རང་རེའི་སྟོན་
 པ་ཐུགས་མེ་ཅན་ནས་ཀྱང་། དག་སྟོང་དག་གས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྟེན་
 བཅད་བརྟུར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྤང་
 བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་དང་། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་
 སོགས་རྟོན་པ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མུ་སྟེགས་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ་
 མཐོང་རྒྱུ་མིན་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་སྟེ་སྟེ་བ་སྟེ་མ་མེད་པར་སྟེ་བ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
 རང་ལ་མ་སོང་བར་བྱེད་དགོས།

སྟེ་མ་པ། གཞུ་བོར་སྟོ་བྱོས་ལྟེ་མིག་གིས། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་སྟོ་
 བརྒྱར་བྱ། །གཏིང་དཔོག་དཀའ་བའི་བཞེད་བྱའི་ནོར། །དགོས་འདོད་ཡིད་བཞིན་
 འགྲུབ་པར་བྱེད། །གཞན་ལ་འཕྱ་སྟོད་སེམས་ལོང་བ། །རང་གི་འདོད་པའི་ལམ་
 རོར་ཏེ། །ལྟ་བའི་གཡང་སར་སྒྱུར་བར་ངེས། །དྲང་པོའི་ལམ་ལ་སྟོ་མིག་
 བཞེས། །སྟེ་རོལ་མཛེས་པ་བཞེས་སྟོད་ན་ཡང་། །རང་སེམས་དེ་ཡི་གྲུབ་
 མཐའི་ཇེས་སྟེ་སོང་། །བཞེ་གཉིས་མེད་རྒྱུ་འཕེན་གྲུབ་མཐའ་ལ། །སྟན་འབྱིན་
 བཞེད་དེ་སྟེ་བ་སྟེ་སྟེ་བ་སྟེ་བ། །ཅེས་པ་ནི། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའོ། །

ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་མཚམས་སྟོར་བས་
 བྱབ་པར་ཐལ། སྟེ་བ་སྟེ་མ་སྟེ་བ་པའི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་ཁ་
 མའི་འདོད་ཆགས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ།

སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པའདད།

འདོད་ན། དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རིགས་
འདྲ་ཕྱི་མ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ནས་
མཐུན་གྱིད་ཐོར་འགྱུར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར་མཚམས་
སྦྱར་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་ཉར་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་དོ་བོར་འགྱུར་བ་
དགོས་ཀྱི། རིག་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་མི་འཛོལ་སྟེ། དག་བཅོམ་ཐ་མའི་
སེམས་དེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །ཡང་ན།
ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་ན་རྒྱན་ལྡན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ལ་ཟེར་ན།
ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་ན། དེ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་སྐྱེ་བ་བྱེད་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡོད་
མེད་སོགས་དབྱེད་དོ། །

སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པའདད།

༥ གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དགག་པ་ལ་གཞོན་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་གྱི་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་
དགག་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་དོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྔ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་མཉམ་ལ་

བདག་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པ། ཉིན་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བར།

ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། །

ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས། ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ།
སེམས་ཀྱི་ཉིན་ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་ན། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདྲུག་གཉིས་
ལས་ལངས་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ལྷོག་པ་མེད་པར་
ཐལ། སེམས་ཀྱི་ཉིན་ལེན་ཚང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་གུའི་
ཉིན་ལེན་ཚང་ན། ལྷ་གུ་ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་དུ་མ་འཕེན་ནོ། །ཁོ་
བོའི་སྟོང་ར་འདི་ལྟར་འཆར་ཏེ། རྒྱུད་འཕེན་པས། ཡིད་སྟོལ་ལུས་འབའ་ཞིག་
ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས། ཤི་བའི་ལུས་ལ་འད་ཡིད་སྟོལ་རྒྱུ་ཚང་བར་གནས་ཤིང་།
གང་ལ་རྒྱུ་ཆོག་གས་གངས་ཚང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་རུས་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤི་བའི་ལུས་ལ་ཡིད་སྟོལ་རྒྱུ་ཆོག་གས་གངས་ཚང་ཡོད་པས་ཡིད་
སྟོལ་འབྱུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་
ལན་དགག་པ་ལ། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་རྒྱུན་
གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡོད་ཡོད་དང་དབང་གྱུར་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ནི་ཡིན་པར་འདོད། ཞེས་པའི་བར་འཆད།
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔོང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིས་སྐྱར་

སྒྲིབ་པ་ལྟེན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་བ་རྒྱས་བཤད།

ཡང་འཛོམ་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་འཆད། དང་པོའི་རྩ་བ།

དེ་ཡོད་ཡོད་དང་དབང་གྱུར་ཕྱིར། །དེ་ལས་འབྱུང་རྒྱབ་དེ་མ་
ཡིན། །སྤྱང་འབྱིན་པ་དང་འབྱེན་པ་ནི། །འབད་ཚོལ་མེད་པར་གང་
ལས་ཡིན། །དེ་དག་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་ལས། །ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་དག་ལ་ཡང་ཐལ་བ་མཚུངས། །སེམས་རྒྱ་
ཡིན་ན་མཚུངས་མ་ཡིན། །གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་གཞན་དག་
ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་ཚིག་ཀྱང་བཅུས། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། ཤི་བའི་ལུས་ལ་ཡིད་སློའི་ཉེར་ལེན་
ལུས་ཚང་བར་གནས་ཀྱང་། མཐུན་རྒྱུན་དབུགས་མེད་པས་ཡིད་སློའི་ཕྱོག་སྒྲིབ་
བརྒྱལ་བ་བཞིན་མོའི་ན། དབུགས་དེ་ཡིད་སློའི་བདག་རྒྱུན་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཡིད་སློའི་ཉེར་པ་དེ་ལས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་འབྱུང་གི། །དབུགས་
འབྱུང་རྒྱབ་དེ་ལས་ཡིད་སློའི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། ཡིད་སློའི་ཡོད་
པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་དབུགས་དེ་ཡོད་པ་དང་། དབུགས་དེ་བྱུག་ཞན་དུ་རྒྱ་བ་ཡིད་སློའི་
ཚོལ་བས་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། རྒྱུས་བུའི་རྒྱང་ཕྱིར་
འབྱིན་པ་དང་ནང་དུ་འབྱེན་པ་སོགས་འབད་ཚོལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལས་འབྱུང་གི།
དེ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དབུགས་
དེ་དག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་ཡིད་སློའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབུགས་ཡིད་སློའི་བདག་རྒྱུན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དབུགས་ཡིད་སློའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ན། དབུགས་དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ལུས་དེ་
དབུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། ཤི་བའི་ལུས་ལ་འང་དབུགས་དེ་དག་ཕྱོག་པ་མེད་

པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཏེ། སྤྱང་དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན། ཤི་བའི་ལུས་ལ་ཉེར་ལེན་དང་མཐུན་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་ཚང་བས་ཡིད་སློ་
ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོན་གནས་སོ། །

རང་ལུགས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། སེམས་སྣ་མ་དེ་སེམས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་
ན་ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་མི་ལྷོག་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་གཉིས་
ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་
པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཙ་བར།

གལ་ཏེ་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། ཉེས་པས་མི་མཐུན་ལུས་རྒྱ་
མིན། ཤི་བའི་ཉེས་པ་ཉམས་གྱུར་ཆོ། སྤྱིར་ཡང་འཛོ་བ་དག་ཏུ་
འགྱུར། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱང་བཞིས། གལ་ཏེ་འགལ་ཞིག་གིས་རིག་སྒྲགས་བྱལ་བའི་ཤིང་གི་
སྤྱང་བུ་སོགས་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་རྒྱང་མཁྲིས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་
གནས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པས་ཤི་བའི་ལུས་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འོ་ན། ཤི་བའི་ཆོ་ན་ལུས་ལ་སྤྱིར་ཡང་སེམས་འཛོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ།
ལུས་གནས་ཤིང་། འགལ་རྒྱུན་ཉེས་པ་ཉམས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དུ་ཉམས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཙ་བར།

གལ་ཏེ་མེ་ནི་ལྷོག་ན་ཡང་། ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་ལྷོག་བཞིན། དེ་
ནི་ལྷོག་པ་མེད་ཅེ་ན། །མ་ཡིན་གསོ་སྦྱར་ཡོད་ཕྱིར་རོ། སྤྱིར་མི་

སྒྲིབ་སྒྲིབ་མེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པའདད།

འབྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ནི། །ལ་ལ་འགྱུར་བ་སྐྱིད་པར་བྱེད། །འགའ་
ཞིག་ལྷོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར། །ཤིང་དང་གསེར་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །
དང་པོ་རྒྱུང་ཡང་ལྷོག་པ་མིན། །སྒྲིབ་ལྷོག་རུང་བར་འགྱུར་བྱས་
གང་། །དེ་ནི་སྒྲིབ་ཡང་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །གསེར་གྱི་སྒྲིབ་བ་ཉིད་
བཞིན་ནོ། །ཁྱུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་བཟློད་པ། །འཆོས་བྱེད་རྟེན་པ་
དགའ་ཕྱིར་རམ། །ཆོ་ཟད་ཕྱིར་རེ་ཉིས་འབའ་ཞིག་ །ཡིན་ན་གསོ་
མིན་མེད་པ་གཉིས། །ཤི་བའི་དུག་སོགས་ལྷོག་ཕྱིར་རམ། །དེ་ཡི་
སོས་ཟེན་བཅད་ལས་ཀྱང་། །འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ན། །དེ་
ཅིས་སྒྲིབ་ཡང་འཆོ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་ཉི་ཤུས། །གལ་ཏེ་མེ་ལྷོག་ན་ཡང་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་
དུ། །འགའ་ལ་རྒྱུན་ཉིས་པ་ནད་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ལོག་ཀྱང་། །ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་
ཆེན་པོ་ཤི་བ་དེ་ནི་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེན། །ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལྷོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། །ནད་གསོ་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །མེས་བྱས་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་
དང་། །ནད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། །ཤིང་ལ་མེས་བྱས་པ་
བཞིན། །སྒྲིབ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཡིན་ན། །འགྱུར་བ་རྒྱུང་ཡང་
ལྷོག་མི་སྲིད། །གསེར་ལ་མེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ལྷོག་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་
ཡིན་ན། །འགྱུར་བ་ཆེ་ཡང་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། །ཤིང་དང་མཚུངས་ན་ནད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་
རིམས་སོགས་ལྷོག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། །གསེར་དང་མཚུངས་ན། །འགྱུར་བ་
ཆེན་པོ་འང་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཤིང་སྒྲིབ་ནག་ཅམ་ཡང་ཤིང་དུ་ལྷོག་པ་མེད།
གསེར་གྱི་སྒྲིབ་བ་རྒྱུ་བཞིན་དུ་སོང་ཡང་སྒྲིབ་ཡང་སྒྲིབ་བ་ཉིད་དུ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར། །གསོ་

མི་རུང་བའི་ནད་འགད་པ་ནི། འཚོས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་པ་རྟེན་པར་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར་རམ། བྱོད་གྱིས་ཟིན་པའི་ནད་པ་ཆེ་ཟད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་
 འགད་གྱི། ནད་ཁོ་རང་ངོས་ནས་གསོ་མི་རུང་གི་ནད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་
 པར་ནད་འབའ་ཞིག་འཆི་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། གསོ་རུང་མིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 གཤམ། འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་ན་ནད་ངེས་པར་གསོ་རུས་པའི་ཕྱིར།
 དུག་གིས་ཤི་བའི་ལུས་དེ་ཅིས་ན་སྤྲུལ་ཡང་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་གཤམ།
 ཉིར་ལེན་ལུས་གནས། འགལ་རྒྱུན་ཤི་བའི་དུག་སོགས་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པས་
 རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་རམ། དུག་སྤྲུལ་དེ་ཡིས་སོས་ཟིན་པའི་དུག་མ་ཁར་འདུས་པ་བཅད་
 པ་ལས་ཀྱང་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་ཉིར་
 ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་འགད་པ་ལ། ཉིར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལུས་སེམས་ལ་
 མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པ་ནས།
 འགྱུར་བ་མེད་པར་བྱམ་སོགས་བཞིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་
 ནི། དངོས་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པ་ནས། མེ་དང་ཟངས་མའི་ལྷ་
 ཉིད་བཞིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། དང་པོ་ནི། ཅུ་བར།

ཉིར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། ཉིར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བར་
 ནི། བྱེད་པར་མི་རུས་དཔེར་འཇིགས་པ། འགྱུར་བ་མེད་པར་བྱམ་
 སོགས་བཞིན། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བཞིན། ཉིར་ལེན་ཞེས་པ་དེ། ཉིར་ལེན་ངོ་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པར་
 ཉིར་ལེན་ཅན་ཏེ་དེའི་འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་བྱེད་མི་རུས་པར་དེའི་ངོ་པོ་ཅམ་གྱི་མཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་ཇེས་དངོས་སུ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན།

སྒྲེ་བ་སྒྲེ་མེད་པའི་སྒྲེ་བ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པའདུ།

འཇིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐུའི་བྱམ་པ་སོགས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལུས་སེམས་ལ་མེད་པར་ནི། ཙ་བར།

དངོས་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་ནམ་འགྱུར་
བ། །དེ་དེའི་ཉར་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། །བ་སྒྲུང་བ་མིན་ལ་སོགས་
བཞིན། །སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྒྱ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་
ལས། །སྒྲེ་བའི་འབྲས་བུ་ལྟན་ཅིག་གནས། །མེ་དང་ཟངས་མའི་ལྷ་
ཉིད་བཞིན། །

ཞེས་ཚིག་ཀླང་བརྒྱད་ཀྱིས། རྒྱུའི་དངོས་པོ་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་
དངོས་པོ་གང་ཞིག་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་འབྲས་བུ་དེའི་ཉར་ལེན་དུ་མི་རིགས་
ཏེ། དཔེར་ན། བ་སྒྲུང་དང་བ་མིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་དང་ལུས་
གཉིས་ཀྱང་ཉར་ལེན་དང་ཉར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉར་
ལེན་པན་རྒྱན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་དང་
ཟངས་མའི་ལྷ་བ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། འདིར་བ་མིན་
ཞེས་པ་དེ་བ་སྒྲུང་དང་བ་འཇོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཟེར།

ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་གཞུགས་ཤི་རོ་རིག་བྱ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
གནས་ཀྱང་པན་རྒྱན་རྟེན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་
པར་བཤད་པས། འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་རྒྱལ་དེ་གང་ཡིན་དཔྱད། བྱམ་
པའང་རང་ནང་གི་རྒྱ་ལ་པན་འདོགས་པར་བཤད་པས་ལུས་དེ་སེམས་ལ་པན་མི་
འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆོལ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ། དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་

དགག་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་པ། རྟོན་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་ལ།
 ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟོན་མེད་ཕྱིར། མ་ཡིན། ཞེས་ཆོག་ཀྱང་ཕྱིད་གཉིས་
 གྱིས། ཡིད་སློ་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་རྟོན་རྣམས་གཞན་དོན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཅུ་བར།

ཡོད་པའི་གནས་རྒྱུ་ནི། རྟོན་ཡིད་ཞེན་འདི་རྟོན་མེད། །གནས་པ་
 པོ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར། །གཞན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་རྒྱུ་ཉིད། །དེས་ནི་
 དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་བྱས། །འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་
 ཉིད་འཇིག་རྒྱུ་ལས་འདོད། །དེ་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན། །
 གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱས། །གལ་ཉིད་འཇིག་རྒྱུ་ཕྱད་བར་
 དུ། །དེས་གནས་འཇིག་པ་དངོས་ཆོས་ཉིད། །ཡོད་པ་འདི་གནོད་
 མེད་ཕྱིར་དང་། །གནས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་དང་ཕྱིད་གྱིས། རྒྱང་འཕེན་པས། ལུས་དེ་ཡིད་སློ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྟོན་མ་ཡིན་ཡང་། ཡིད་སློ་བྱུང་ཟིན་གནས་པའི་
 རྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་འདི་ཡིད་སློའི་བྱུང་ཟིན་གནས་པའི་རྟོན་དུ་མེད་དེ།
 ཡིད་སློའི་གནས་པ་པོ་ཡིད་སློ་ལས་གཞན་མིན་པར་རང་རྒྱུ་ལས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་
 སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་
 དངོས་པོ་གནས་པའི་བྱུང་ཟིན་གྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་དེ་ཡིད་སློ་
 ལས་རྣམས་གཞན་པའི་ཡིད་སློ་གནས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་སློ་ཆོས་

སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་བ་རྒྱས་པའདུ།

ཅན། བྱོད་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་གྲུབ་ཟིན་དུས་གཉིས་
པར་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་འདོད་པའོ་ཞེ་ན། བྱོད་
གྲུབ་ཟིན་གནས་པ་ལས་ཕྱིས་འཇིག་རྒྱུས་འཇིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་
ཡིད་སློའི་འཇིག་པ་ཡིད་སློང་དང་རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན། ཐལ་བ་སྐྱ་མ་
དང་སྒྲོན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱུ་དོན་མེད་
པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱུ་དང་མ་ཐུང་ན་གྲུབ་ཟིན་གནས། འཇིག་རྒྱུ་དང་ཐུང་ན་རྒྱས་
གནས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་པའི་རྒྱུ་མེད་ན་སྐྱར་ནས་འཇིག་
པས་འཇིག་རྒྱུ་དང་ཐུང་པའི་བར་དུ་དེས་གནས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་དངོས་
པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྒྱུ་དང་མ་ཐུང་
པར་ཡང་འཇིག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།
གྲུབ་ཟིན་གནས་མི་རུས་པར་ཐལ། འཇིག་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ་
གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་མཛོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྤང་
བ་ནི། ཅུ་བར།

གལ་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་སོགས་ཀྱི། རྟེན་བཞིན་ཞེ་ན་འདི་ལའང་
མཚུངས། རྟེན་མཉམས་སྐྱེད་ཅིག་རེ་རེ་ནི། འཇིག་ན་དངོས་རྒྱུན་
དེ་ལྟ་བུར། སྐྱེ་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་རྟེན་ཡིན། དེ་ལྟ་མིན་ན་རིགས་མ་
ཡིན། འཁོ་བ་ཡིས་ནི་གོགས་བྱེད་ཕྱིར། རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ནི་རྟེན་
འགྱུར་གྱི། འགྲོ་བ་མེད་ཅན་ཡོན་ཏན་སྤྱི། ལས་རྟམས་ལ་ནི་རྟེན་
ཅི་དགོས། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བཅུས། ས་ཕྱོགས་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མཛོན་

སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་ནོལེན། སྡོད་སོགས་ཀྱི་
 སོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ལ་འང་དོན་ལ་བཞོད་
 པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྡོད་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱའི་རྟེན་ཡིན་
 ཏེ། སྡོད་ནང་དུ་རྒྱའི་དངོས་པོ་ནམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་འཇིག་པའི་རང་ཅན་དེ་དག་
 དངོས་པོ་རྒྱན་སྤྱི་མ་སྤྱ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོད་དེ་རང་ནང་གི་རྒྱ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་དོན་གཞན་
 གྱི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྡོད་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱའི་རྟེན་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་དེ་རྒྱར་དུ་འཕོ་བ་ཡི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་དང་
 ལས་ནམས་ཆོས་ཅན། སྡོད་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ།
 སྐད་ཅིག་སྤྱི་གང་དུ་ཡང་འགོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

སྐབས་འདིར། སྡོད་སོགས་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་།
 སྐབས་གཞན་དུ་འང་ལའར་གཞོང་རྒྱ་ལྷག་གི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པས་དེ་
 ལྟར་ན། ཁང་པ་དེ། རང་ནང་གི་ཁང་བདག་གི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་།
 ལྷགས་དུ་དེ་རང་ནང་གི་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཙོན་ཁང་དེ་འང་བཙོན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
 དང་། ལྷང་འཁོར་ཡང་དེ་ནང་གི་གང་ཟག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། གནམ་གྲུ་དེ་
 རང་ནང་གི་མིའི་རྒྱ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷུང་བ་ལ་
 གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་དེ་འང་། རང་ནང་གི་རྒྱ་མ་སྟོ་མཆིན་
 སྤྱིང་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་ཡིན་ན། ལུས་དེས་སེམས་ལ་ཕན་
 འདོགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། ལུས་མེད་ན་ལུས་ནང་སེམས་གནས་མི་བྱུང་པར་
 མཛོན་སུམ་གྱི་གྲུབ་པས་ལུས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མ་སྤྱ་མས་རྒྱར་བྱས་ནས་སེམས་སྐད་

སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པའདུ།

ཅིག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཁར་གཞིང་དང་རྒྱ་ལྷག་དང་
མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྲིགས་པར་བསྟན་པ་ནི།
ཙ་བར།

འདི་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་རྒྱ་དང་། །

རིགས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་གནས་ནི། རྟེན་མེད་ཕྱིར་ན་བསལ་བ་

ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཞིས། ལུས་དེ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་འགོག་པའི་
རིགས་པ་འདིས་ནི། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། རྣམས་དེ་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་
མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་སྟགས་པ་གསལ་བ་མེད་པར་ཡང་རྣམས་པར་
གནས་པའི་ཕྱིར་ན་འཕྲོད་འདུའི་རྒྱ་མེད་ནའང་འཕྲོད་འདུ་མེད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་
བསྟན། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཙ་བར།

གལ་ཏེ་གཞན་ལས་དངོས་འཛིག་ན། རྟེན་ཡིགས་རྒྱ་ཅི་ཞིག་བྱ། །

དེ་གཞན་མེད་པར་འཛིག་ན་ཡང་། གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་རུས་མེད་

ཡིན། རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་གནས་ལྡན་དང་། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་

རྟེན་བཅས་ཡིན། རྟེན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། འགའ་ཞིག་ཆོ་

ནའང་འཛིག་མི་འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་འཛིག་ངང་རྩལ་བདག །

ཡིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་། གལ་ཏེ་རང་འཛིག་ངང་རྩལ་

བདག རྟེན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་འཛིག་རྒྱ་

དགོས་ན། དངོས་པོ་དེའི་གནས་རྒྱ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་གཞན་
 ལས་འཛིག་དགོས་ཀྱི་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྒྱ་གཞན་མེད་
 པར་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ལ་བྱལ་ཟེན་གནས་པའི་
 རྣམས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་བྱལ་ཟེན་གནས་མི་རྣམས་
 པར་དངོས་པོ་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་འགའ་
 ཞིག་གི་ཆེ་ནའང་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་མཐར་བདག་ལ་
 སོགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་
 བཅས་ཐམས་ཅད་མི་འཛིག་པར་གནས་པས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་
 ཉིད་འཛིག་པའི་རང་རྩལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་གནས་བྱེད་གཞན་གང་
 བྱལ་ཟེན་གནས་མི་རྣམས། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་འཛིག་པའི་རང་རྩལ་ཅན་མིན་ན།
 དེའི་གནས་བྱེད་གཞན་གང་ཡང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས། ལུས་
 སེམས་ཀྱི་བྱལ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པ་སྟེ།
 སེམས་དེ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་དགོས་ན་ཡང་། བྱལ་ཟེན་གནས་
 པའི་རྒྱར་མི་འཐད། སེམས་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་ནའང་བྱལ་ཟེན་གནས་པའི་
 རྟེན་མི་འཐད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱལ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་
 ནའང་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་དང་མ་འཐད་བར་དུ་གནས་ལ། དེ་དང་འཐད་ན་འཛིག་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱལ་ཟེན་གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་རྣམས་པ་
 མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་ཉིད་བྱལ་ཅམ་ནས་འཛིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་
 ལ། ལུས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པར། ཞེས་པ་ནས། མ་མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་

སྒྲིབ་པ་ལྟེ་མེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པའད།

པ་མིན། ཞེས་པའི་བར་འཆད། དེ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། ལྷས་སེམས་
རྒྱས་གཅིག་དགག་པ་དང་། ལམོར་བའི་རྒྱུ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལྷས་ཤེས་
རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཙ་བར།

ལྷས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པར། སློ་ཡི་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས།
ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཕུལ་བྱུང་དང་། འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་
ཡིན། །འདི་ནི་མར་མེའོད་ལ་སོགས། བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་
མ་ཡིན། །དེ་ལས་ཀྱང་འདི་བྱུང་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ལ་ཕན་
འདོགས་མེད་པར་མིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུད་བརྒྱུད་གྱིས། ཤེས་རབ་དང་བརྟེན་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྷས་དེ་
བྱེད་ཀྱི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་དང་འགྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པ་མེད་པར་སློ་རྒྱ་མ་གོམས་པ་ཡི་བྱུང་པར་གྱིས་ཕུལ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་
དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་ནི་མར་མེའོད་ལ་སོགས་པ་ཉེར་
ལེན་ལྷས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་ལེན་སོགས་
གྱིས་ལྷས་རྒྱས་ནས་ཤེས་རབ་སོགས་བྱུང་པར་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་། ལྷས་རྒྱས་
ནས་ལྷས་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་ཕན་བདགས། ལྷས་ཤེས་དེས་ཤེས་རབ་ལ་ཕན་
འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་ནི་མར་མེ་དང་དེའི་འོད་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་དེ་ལྷས་སེམས་ལ་མེད་པ་
དང་། ལྷས་སེམས་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའང་མིན་ཞེས་བརྗེད།
དེ་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར། གཞུང་འདིར། ལྷས་ཡིད་སློའི་བདག་རྒྱུན་
འགོག་པར་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་

བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། འགའ་ཆོ་ཆགས་སོགས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། །
 ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་འཆད། དེ་ལ་
 ཆགས་སོགས་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ཅུ་བར།

འགའ་ཆོ་ཆགས་སོགས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། འཕེལ་བ་བདེ་སྤྱད་ལས་
 རྒྱས་ཡིན། དེ་ཡང་ཁམས་སྒྲིམས་ལ་སོགས་པ། རང་གི་དོན་ནི་
 ཉེ་བ་ལས། འདིས་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ། འདྲན་པ་ཉམས་
 སོགས་བཤད་པ་ཡིན། རང་དོན་བྱུང་པར་ལས་རྒྱས་པའི། སློན་ནི་
 འགྱུར་བར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། དཔེར་རྒྱ་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ། །
 ལྷག་ཉིད་དང་ནི་བྲག་ལ་སོགས། ཐོས་པ་དང་ནི་མཐོང་བ་ལས། །
 མོངས་པ་ལ་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་བ་ཞིན། །

ཞེས་ཆོག་ཤང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། ལུས་རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། ལུས་
 སྤྱད་པ་ལས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
 བྲལ་བ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆོ་ལུས་རྒྱས་སྤྱད་ཀྱིས་ཆགས་སྤང་འཕེལ་བ་དེ་ཆོར་བ་
 བདེ་སྤྱད་ལས་དངོས་སུ་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པ་མ་ཡིན།
 བདེ་སྤྱད་དེ་ཡང་ཁམས་སྒྲིམས་པ་དང་མ་སྒྲིམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་རིག་
 བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་ལས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིས་ནི་འདུས་པའི་
 རིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉམས་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་གི་རིག་བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ལས་
 རྒྱས་པའི་དབང་སློབ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱད་
 སྤང་མའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱད་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་

ཕྱི་ལོ་ལྷོ་མེད་པའི་སྐབས་ལྷོ་དགལ་གྱིས་བཤད།

བསད་པའི་བྲག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས་སེམས་སྒྲིངས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་
བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བརྟན། སྤྱོད་འབྲུག་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་བདག་གི་བྲག་
མཐོང་ན། །དཔའ་བརྟན་ལྷག་པར་སྤྱོད་འབྱུང་ཡོད། །ལ་ལ་གཞན་གྱི་བྲག་མཐོང་
ན། །ཐོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད། །དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་ངང་བརྟན་དང་། །
སྤར་མའི་རྩལ་ལས་ཀྱང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན། དེ་དག་
ནི། ལུས་ལ་ནད་བྱུང་ནས་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་སྒྲིམ། ལུས་བསིལ་བ་སོགས་
ལས་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་དང་། བདེ་སྤྱག་དེ་ཡང་ནང་གི་རིག་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་མི་
འོང་ལས་བྱུང་ཞིང་ལུས་ལས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བདེ་
སྤྱག་ལ་བརྟན་ནས་ཆགས་སྤང་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ། སོ་སོར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་སྒྲེ། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་
ལས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། སྒྲིང་ཇི་སོགས་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །
ཆགས་སྤང་གཉིས་པོ་དེ་ལུས་རྒྱས་རྒྱད་ཅམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
ལས་འབྱུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ། །སྤར་མ་འགའ་ཞིག་སྤྱག་གིས་བསད་
པའི་བྲག་མཐོང་བ་ཅམ་ལས་འཇིགས་སྤྱག་ངང་གིས་བྱུང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་
གིས་རང་གི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་བྲག་ལ་བརྟན་ནས་དཔའ་བརྟན་ལྷག་པར་བྱུང་བ་
ཡང་སེམས་ཀྱི་འབྲེར་སྤངས་ཡིན་པར་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལུས་ཀྱིས་
སེམས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྒྱུན་ཞེས་པ་དབང་པོ་ལ་ཇི་ཅམ་
གྱིས་ཕན་གཞོད་བྱུང་བ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱང་འབྱུང་ལྡོག་དེ་ཅམ་འབྱུང་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་
དགོས་པས། ལུས་ལ་ཕན་གཞོད་ཅམ་གྱིས་སེམས་ལ་ཕན་གཞོད་མི་འབྱུང་
ངོ། །ལུས་སེམས་གཉིས་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་དང་། བདག་རྒྱུན་དང་།

བདག་འབྲས་སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཙ་བར།

དེ་ཕྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི། །འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ནི་རྗེས་འཇུག་པའི། །

སེམས་ནི་དེ་མེད་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས། སེམས་ནི་སེམས་སྡུ་མ་ཉར་ལེན་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་

དེའི་ཕྱིར། སེམས་སྡུ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི་ཉར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ངེས་པར་སེམས་སྡུ་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་

འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་དགག་པ་ནི།

ཙ་བར།

རི་ལྟར་སེམས་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །ཐོས་སོགས་འདུ་བྱེད་སེམས་ལ་

ནི། །དུས་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་

འགྱུར། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་གོ་ཞི་ན། རི་ལྟར་སེམས་སྡུ་མ་

ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་གོམས་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་

པའི་འདུ་བྱེད་ནམས་སེམས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ལ་ལུས་ལ་གསལ་བར་

མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སེམས་ལ་བག་ཆགས་སད་པའི་དུས་ན་ལུས་ལ་དེ་ལྟར་མི་

འགྱུར་བས་ལུས་སེམས་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། དེ་ནི། རང་གི་སེམས་

སྡུ་མས་ཉར་ལེན་བྱས་པ་ལས་སེམས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་ངེས་ཏེ། སེམས་སྡུ་མའི་

བག་ཆགས་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་ནམས་ལུས་ལ་

དེ་ལྟར་མི་སྒྲུང་བས་ལུས་སེམས་རྗེས་སོ་སོར་ཡོད་པར་བསྟུ་བ་རུས་སོ། །

གསུམ་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་འཇུག་གཞུང་བ་ལ་གཉིས། མངལ་དུ་སྒྲིབ་ལེན་

སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པའདུ།

པའི་རྒྱུ་དོས་གཟུང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། ཅུ་བར།
 བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པས། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བགྱི་
 མིན་པར། །བདེ་སྤྱད་དོར་ཐོབ་འདོད་པས་ན། །དམན་པའི་གནས་
 ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། །སྤྱད་བསྐྱེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློང་དང་། །སྤྱིད་པ་
 ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི། །སྐྱེ་རྒྱུ་གང་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་རྟེན་བརྒྱད་གྱིས། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་གིས་དབང་
 སྤྱད་སོགས་འཛིན་རྟེན་བཞེད་པ་པོ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བགྱི་བ་
 མིན་པར་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྤྱིད་
 པས་མངལ་ལ་སོགས་པའི་དམན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་ནོ། །སྤྱད་
 བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློང་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིད་
 པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ལ་ལོག་སྤྱིད་དེ་མེད་པའི་དགྲ་
 བཅོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། ཐོག་མར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་དབང་
 གིས་བདག་བདེ་བར་འདོད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྤྱིད་པ་
 འབྲེན། དེ་འབྲེན་སྤྱིད་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་དང་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལ་
 སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་ནས་སྤྱད་བསྐྱེལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྤྱོད་བར་འགྱུར། དགྲ་
 བཅོམ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་པ་སྤངས་པས་སྤྱར་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ནོ། །
 སྐབས་འདིར། རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་བྱུང་ལྷགས་ལྷོག་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའོ། །
 གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། ཅུ་བར།

གལ་ཏེ་འགྲོ་འོང་མ་མཐོང་ན། །དབང་པོ་མི་གསལ་ཕྱིར་མ་
 མཐོང་། །དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས། །དུ་བ་རྒྱུ་དུ་མི་
 མཐོང་བཞིན། །ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲ་བའི་ཕྱིར། །འགའ་ཞིག་ལ་
 ལ་ཐོགས་མེད་དེ། །རྒྱ་བཞིན་གསེར་ལ་དངུལ་རྒྱ་བཞིན། །མ་
 མཐོང་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀྱིས། རྒྱུ་འཕེན་པ་ན་དེ། རྒྱུ་བ་གཞན་ནས་འདིར་འགྲོ་
 འོང་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པའོ་ཞེ་ན། བྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་མི་
 གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་རྒྱུ་དུ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །བར་དོ་བ་ཐོགས་ལུས་ཅན་
 འགའ་ཞིག་ནི། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུག་སྟེ། བྱ་ཞིང་
 དྲངས་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་སོ་མ་ལ་རྒྱ་བཞིན་དང་།
 གསེར་ལ་དངུལ་རྒྱ་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། ཤོ་ལོ་ཀ་དང་
 པོས། རྒྱུ་འཕེན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མ་མཐོང་ན་མེད་མི་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མ་
 དེས་ལུས་ལ་མ་ཐོགས་ན་མེད་མི་དགོས་པ་བསྟན།

དེ་ལ་བར་སྟིད་པ་དེ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་མ་ཐོགས་བཅས་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན། བར་སྟིད་པའི་དབང་པོ་ལྡོ་ཆོས་ཅན། ཐོགས་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཐོགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཐོགས་དང་བཅས་པ་གཞུགས་ཅན་བཅུ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྟམས་དེ་དང་འགལ་ལ། མཛོད་
 ལས་ཀྱང་། དབང་པོ་ཀུན་ཚད་ཐོགས་མེད་ལྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིབ་པ་ལྟེན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པའདུག།

རིགས་པས་ཀྱང་། རྒྱུགས་བཅས་ཡིན་ན། འཆི་སྤྱིད་གང་དུ་འགགས་པ་དེ་ཉིད་
དུ་བར་སྤྱིད་འགྲུབ་དགོས་པས་འདོད་པའི་མེད་ལུས་ཀྱི་གོ་སར་གཞུགས་ཀྱི་ལྟེན་
བར་སྤྱིད་ཇི་ལྟར་ཤོང་། རྒྱུགས་མེད་ཡིན་ནའང་། བར་སྤྱིད་པ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་
ཡིན་དགོས་པས། དེའི་དབང་པོའི་རྩལ་རྣམས་རྒྱུགས་མེད་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་
ན་དབང་པོ་ལ་རྒྱུགས་མེད་ཡོད་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན། གཞུགས་ཅན་གྱི་
ཁམས་བརྒྱུ་པོ་མཐའ་ཅིག་དུ་བསགས་པར་གསུངས་པས། རྩལ་ཕྱན་བསགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུགས་མེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པར་
བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅུང་འཛོག་།

གཉིས་པ་རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་
གཉིས། དང་པོ་ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་སློབ་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་
དགག་པ་ནི། ལག་སྟགས་གཡོན་ཐམས་ཅད་དག །ཅེས་པ་ནས། ཕྱོགས་
འདིར་གཞན་ལ་འང་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་རྩལ་
ཕྱན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། མ་ལུས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཡི་
ཕྱིར་ན་ཕྱོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡན་
ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ལག་སྟགས་གཡོན་ཐམས་ཅད་དག །
ཅེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།
གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ནི། དུ་མ་ཉིད་ན་སྤྲོ་མ་བཞིན། །ཞེས་པ་
ནས། ཕྱོགས་འདིར་གཞན་ལ་འང་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་འཆད། དང་
པོར་རྟགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཅུ་བར།

ལག་སྟགས་གཡོན་ཐམས་ཅད་དག །གཡོ་བ་འགྱུར་ཕྱིར་འགལ་བ་

ཅན། །ལས་ནི་གཅིག་ལ་མི་རུང་ཕྱིར། །གཞན་དུ་ཐ་དད་བྱུང་པར་
འགྱུར། །གཅིག་བསྐྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་དག །བསྐྱེད་པར་
འགྱུར་བའམ་མ་བསྐྱེད་པ་ན། །མཐོང་འགྱུར་གཅིག་ཚོན་གྱིས་བསྐྱུར་
ན། །བསྐྱུར་བའམ་མ་བསྐྱུར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཚིག་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱིས། བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལག་
པ་སོགས་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གཡོ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་དག་
གཡོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་
ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་གཞན་དུ་གོང་གི་དེ་གཉིས་ཆ་ཐ་དད་
ཅན་དུ་བྱུང་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་འདུས་པའི་ཕྱིར།
མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདོང་གཅིག་ཕུ་གོས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་དག་གོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་སྤང་བར་འགྱུར་
བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱེས་
ཡན་ལག་གོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྐྱེད་པས་སྒྲོན་མེད་
དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་
བར་ཐལ། མ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་
པའི་འགལ་འདུ་ནི། གདོང་གཅིག་ཕུ་སྒྲོན་པའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་ན་ལུས་རིལ་
པོར་ཁ་བསྐྱུར་བར་ཐལ། ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱེས། ཡན་ལག་ཁ་
བསྐྱུར་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་མ་བསྐྱུར་རེ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆོ་ཁ་བསྐྱུར་བའི་
གདོང་གཅིག་དང་མ་བསྐྱུར་བའི་གདོང་གཉིས་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་

སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དགག་པ་རྒྱས་པའདུང་།

བསྟན་ན། འགལ་འདུག་སྐྱེ་བ་པོ་དེ་བྱེད་བྱག་པས་ལུས་རགས་པ་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་
བཀག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལུས་དེ་ཡིད་སྟེན་ཏེ་བྱེད་པ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །
གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དང་། བསྐྱིབས་པ་དང་། མ་བསྐྱིབས་པ། ཆོན་
གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་བ་དང་མ་བསྐྱུར་བ་ནམས་ཆ་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ཆ་མེད་
ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ་ཡང་། གདོང་གཅིག་ཕུ་གོས་གྱིས་བསྐྱིབས་པ་ན།
གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་གོས་གྱིས་བསྐྱིབས་སམ་མིན། བསྐྱིབས་ན།
གདོང་མ་མཐོང་བ་ན། ལུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་ཐལ། གདོང་བསྐྱིབས་པས་ན་
ལུས་ཀྱང་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེས་བུའི་ཀླང་པ་
མཐོང་ན་དེའི་ལུས་མཐོང་བས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་ན། སྐྱེས་བུའི་ལུས་
མཐོང་ན་ལུས་གྱི་ཡན་ལག་ཀུན་མཐོང་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གདོང་གི་ཡན་ལག་
ཅན་གོས་གྱིས་མ་བསྐྱིབས་ན། སྐྱེས་བུའི་ལག་པ་གཡོ་ན། ལག་པའི་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་ལུས་གཡོ་བས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ལག་པ་བསྐྱིབས་ན། སྐྱེས་བུའི་ལུས་
བསྐྱིབས་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡན་ལག་གཞན་ནམས་ལའང་དེ་
ལྟར་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུའི་ལུས་གཡོ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ལག་པ་ན་བ་ལ་
སྐྱེས་བུ་ན་བ་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་རི་རི་ནས་དེ་ལྟར་
མཚུངས་པས་སྐྱེས་བུ་ན་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལག་པ་གཡས་པ་གོས་
གྱིས་མ་བསྐྱིབས་ལ་གཡོན་མ་གོས་གྱིས་བསྐྱིབས་ན། སྐྱེས་བུ་དེའི་ལག་པ་གོས་
གྱིས་བསྐྱིབས་པར་ཐལ། ལག་གཡོན་མ་གོས་གྱིས་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྐྱེས་བུ་དེ་ལག་པ་གོས་གྱིས་མ་བསྐྱིབས་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེའི་ལག་པ་

མིག་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལག་པ་གཡས་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། ལག་པ་གཡས་པ་གོས་གྱིས་བསྐྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལག་པ་གཡས་པ་
 མཐོང་ན་ལག་པ་མཐོང་བ་མི་འཛོལ་ན། ལག་པ་གཡོན་མ་ལའང་མཚུངས་པས།
 སྐྱིས་བྱའི་ལག་པ་མཐོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གདོང་གཅིག་ཕུ་ཚོན་གྱིས་ཁ་
 བསྐྱར་བ་ན་གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་ཁ་མ་བསྐྱར་ན། དེ་འདྲའི་ལུས་དེ་
 ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་མེད་པར་འགྱུར། བསྐྱར་ན་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་
 ལ་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། མ་བསྐྱར་བ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱང་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་ན། ལག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལུས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན།
 ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་བྱངས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
 ཉགས་དགོད་པ་ནི། ཅུ་བར།

དེ་ཕྱིར་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡོད་མིན། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་གིས། སྐྱིས་བྱའི་ལུས་ཚོས་ཅན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་
 ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་ཚོགས་པ་ན་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་དང་བསྐྱིབས་མ་བསྐྱིབས་ཁ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་སོགས་དུ་མ་
 འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་ན་ལུས་རགས་པ་ཆ་མེད་ཡིན་ཏེ།
 ཆ་བཅས་ཡིན་ན་ཆ་དང་ཆར་བྱེ་ནས་དབྱེད་ན་རྩལ་ཕྱན་བསགས་པ་ཅམ་ལས་མ་
 འདས་པས། བསྐྱིབས་ཐོགས་སོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་
 སོ། །

སྐབས་འདིར། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ལྟར་རགས་པ་ཆ་མེད་བཞག་པ་རྒྱུང་

ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ།

འཕེན་པས་ལུས་སེམས་གྱི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་
ལྟར་གྱི་ལུས་དེ་ཡིན་ནམ། རྩལ་ཕྱན་ཅམ་གྱི་ལུས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་དབྱུང་ནས་
བཀག་པས་མྱིར་སྐོལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱང་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གིས་རགས་
པ་ཡིན་ན་རྩལ་སྤྱོད་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ནི། རགས་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་
སྤྲང་བར་བསམ་ལ། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྡོན་པའི་རྣམ་པར་ཤར་ལ་སྡོན་པོ་
རགས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་སྡོན་པོ་རགས་པའི་རྣམ་པར་མ་ཤར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་
སོ། དེ་ཡང་དབང་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་ཡུལ་རགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་ན།
དབང་ཤེས་རྣམས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སློབ་གང་ལ་
ཤར་བ་དེ་ཆ་དང་ཆ་བཅས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་ཤར་དགོས་ཤིང་། དེ་ཤར་ན་ཆ་ཆ་
བཅས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཤར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལེན་དང་པོར། གསལ་བ་རྣམས་
ནི་རྩེས་མི་འགྲོ། །རྩེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྤྲང་བ་མེད། ཅས་པའི་སྐྱབས་ལ་སོང་།
ཆ་དང་ཆ་བཅས་ལ་དབྱུང་ནས་སྡོའི་སྤྲང་བ་འབྲུལ་པར་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ། དབྱུ་མ་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་སྤྲང་ངོ་།

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་
རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྱེད་གསལ་བ་དང་།
ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ།

ཙ་བར།

དུ་མ་ཉིད་ན་སྤྲུལ་བཞིན། །བྱུང་མེད་ཕྱིར་དང་ཕྱ་རབ་ཕྱིར། །རྟོགས་

མེད་ཅེན་བྱད་མེད་པར། །མ་གྲུབ་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །དབང་

ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྟུལ་ཕྱན་མིན། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་ལྡན། བྱེ་བྲག་པས། ཕྱི་དོན་རགས་པ་རང་ཉིད་བསགས་བྱེད་གྱི་
རྟུལ་ཕྱན་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན། རྟུལ་ཕྱན་དུ་མའི་
གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྒྱ་མ་རྟུལ་ཕྱན་རྣམས་བྱད་
པར་དུ་གྱུར་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་རགས་པ་འང་དབང་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་
པར་ཐལ། རྒྱ་མ་དང་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས།
སངས་རྒྱས་པས། རྒྱ་མ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་མ་ལས་བྱད་པར་
ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་རྣམས་དབང་ཤེས་གྱི་གཞུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་དེའི་
ཕྱིར། རྟུགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། རགས་པ་རྣམས་དབང་མངོན་རང་སྟོབས་
གྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རྩིས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟུལ་ཕྱན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན།

བྱེ་བྲག་པས་ནི་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ཕྱི་དོན་རགས་པ་རྣམས་རྟུལ་ཕྱན་དུ་མ་
བསགས་པ་ལས་གྲུབ་པས། བསགས་བྱེད་གྱི་རྟུལ་ཕྱན་ལས་རྒྱས་ལོགས་སུ་མེད་
ན་རྟུལ་ཕྱན་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟར་ན། དབང་ཤེས་གྱིས་རྟུལ་ཕྱན་མི་མཐོང་
བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་རགས་པ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཐལ། རྒྱ་མ་དང་བྱད་མེད་པའི་བྱ་
རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་པས། རྒྱ་མ་ལས་བྱད་པར་གྱུར་
པའི་རགས་པའི་གཞུགས་རྣམས་དབང་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། བྱ་
རབ་རྣམས་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་དགོས་ཀྱང་། བྱ་རབ་
ལ་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདྲ་བར་སྟངས་སྟེ། དབང་མངོན་
གྱི་རང་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྩིས་ཞེས་སྟུར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་ངེས་ལེགས་པའད་སྤྱིང་པོར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་
 འདོད་པ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་བསམས་པའི་སྐབས་རྩལ་
 སྤར་བ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་པོ་ཤེས་པའི་དམིགས་སྤྱོད་བས་དེ་དག་དབང་ཤེས་ལ་
 མི་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྩལ་སྤར་བ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་
 དང་། སྐབས་འདིར། མ་གྲུབ་བྱུང་པར་ཅན་ནམས་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་འགལ་མི་
 འགལ་དཔུད། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་སྡེ་པས། རྩལ་སྤར་བ་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་
 ལྟར་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསུངས་
 པས། སློབ་དཔོན་དེའི་ལུགས་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ལས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་
 རྟོགས་ཆོས་བསྐྱབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔུད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་རིགས་
 ཅན་གཞན་ཡང་ཁྲིགས་པ་ནི། ཅུ་བར།

འདིས་ནི་སློབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ། །

མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན། །

ཁྱིམ་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས། བོད་གི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རགས་པའི་ཆ་མེད་མི་
 སྤྱིད་ན་ཕྱི་དོན་ལ་སློབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རགས་པའི་ཆ་མེད་མེད་ཀྱང་རྩལ་སྤར་བསམས་པས་ཕྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་
 བྱེད་པར་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་
 གཞན་དགོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཅུ་བར།

དརུལ་ཚུ་གསེར་དང་འབྲེས་པ་འཇམ། །རྩོ་ཆོན་ལ་སོགས་ཇི་ལྟར་

སྤང་། །དབང་སོགས་སོ་སོར་རྒྱས་མེད་ནམས། །རྟོགས་པ་དག་ནི་
 ཇི་ལྟར་ཡིན། །ལྡན་ལས་ཤེན་འདིར་ཐལ་མཚུངས། །གལ་ཏེ་
 གསེར་དང་དཔུལ་ཚུ་ནི། །ལྡན་པས་སྤང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །རྟོན་མཐོང་
 མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལྡན་པར་
 འགལ། །གལ་ཏེ་ཉི་ཤར་བཏགས་པ་ལས། །འདོད་ན་སྒོ་ཐ་དད་
 པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་འཕྲེང་རིང་ཞེས་བྱར་འགྱུར། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །དཔུལ་ཚུ་གསེར་སོགས་དང་འབྲེས་པའམ།
 རྩོམ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་
 ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདིས་ནི། བྱེ་བྲག་པས་གསོག་བྱེད་གྱི་
 རྩལ་ཕྱན་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་རགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཅིག་མེད་ན།
 མ་བསགས་པའི་རྩལ་ཕྱན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཕྱི་དོན་རགས་པ་ཡང་
 དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བཀག་པ་ཡིན། རྩོམ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་དོན་
 གཞན་གྱི་རྒྱས་ཚུ་མ་བ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །དབང་པོ་སོགས་རྟོན་གསུམ་པོ་སོ་
 སོར་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད། གསུམ་པོ་ཚོགས་ཀྱང་ཡན་
 ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པས་གཟུགས་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་དག་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན། རྟོན་གསུམ་ཕྱད་པའི་ལྡན་པ་ལས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་
 ཏེ། །འདིར་ཡང་ཚོགས་མ་ཚོགས་གྱི་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་
 གསེར་དང་དཔུལ་ཚུ་འབྲེས་པ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་། རྩལ་རིགས་མི་
 མཐུན་ཕྱད་པའི་ལྡན་པ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་

མཐའི་ཙུ་བར། རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ནམས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་ཙུ་མ་པ་མེད་
 གྱི་རྩལ་དེ་དག་ཕྱད་པ་ལས་ལྷན་པ་ཞིག་སྐྱེས་ལ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཡིན་ཞེས་
 ཁས་ལེན། སངས་རྒྱས་པས། རྩལ་ཕྱན་དེ་དག་རྟེན་དང་། དེ་དག་ཕྱད་པ་དེ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན་པས། རྟེན་མ་མཐོང་བས་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན།

དེ་ལྟར་ན། བྱམ་པ་མཐོང་བ་ན་བྱམ་པའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་ཕྱན་
 མཐའ་དག་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱ་རམ་མཐོང་པའི་མངོན་སུམ་ཚོས་
 ཅན། བྱ་རམ་གྱི་བྱི་མཐོང་བར་ཐལ། བྱ་རམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ་དེ་
 གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ལན་རྩེ་ལྟར་འདེབས། རྟེན་བརྟེན་པར་
 མེད་ན། རྩལ་ཕྱན་དང་དེ་ཕྱད་པ་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ཚུལ་བཟོད་དགོས་
 མོ། །བྱ་རམ་དང་དེའི་བྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཐ་
 དད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། བརྟེན་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་
 བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་
 གཟུགས་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རོ་ཞིམ་པ་དང་། གཟུགས་
 བཟང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་འགལ་བར་ཐལ། དེ་ལྷན་པའི་
 ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཡན་ལག་གི་
 རོ་གཟུགས་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་བརྒྱང་བ་རོ་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
 སྐད་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བརྒྱང་བ་དེ་ལ་རོ་གཟུགས་སོ་སོར་མ་འབྲེས་པར་སྤང་བའི་སྟོ་
 ཐ་དད་པ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་གྱི་ཕུན་མོང་དུ་སྤྱར་བ་ལས་སྟོ་སྐྱེས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
 རོ། །རྩི་ལྟར་མེད་ཀྱི་བརྒྱ་ཚར་དུ་དངར་བའི་ཕྱིང་བ་ལ་ཕྱིང་བ་རིང་བོ་ཞེས་བྱ་བར་
 འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ལྷན་པ་ཡོད་

ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟན་པ་ཅུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དང་པོ་དྲགས་དགོད་པ་ནི། ཅུ་བར།

དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། བརྗོད་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པར། །གྲངས་

ལྟར་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་སྒོ་ལ་མི་སྒྲུང་ངོ་། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་བཞིས། གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྟར་པའི་བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་།
བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་ཚེས་ཅན། བྱོད་ལས་རྒྱུ་ཐ་དད་པར་བྱམ་པའི་
གྲངས་དང་ལྟར་པ་དང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྒོ་མ་ལ་བྱུ་ལ་བ་
ལ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟན།

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྒྲུང་བ་ལ་གཉིས། སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པས་དོན་
རྒྱུ་ཐ་དད་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། ཅུ་བར།

སྒྲ་ཤེས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི། རྗེས་འབྲང་ནམ་རྟོག་བཏགས་དོན་
ཅན། །དབུ་ན་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ། ཞིག་དང་མ་སྦྱིས་དག་ལ་
བཞིན། །གལ་ཏེ་འདིར་ནི་བཏགས་འདོད་ན། །རྒྱ་མཚན་གང་གི་དེ་
འདོད་པ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་ཅིས་མི་
འདོད། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་ཉིར་བཏགས་མིན། །ཐ་དད་བྱད་པར་གཙོ་
བོ་ཞེས། །བྱ་ཉིད་གང་ལས་ཐ་དད་པ། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་བཅུ་གཅིག་གིས། སྒྲ་དང་ཤེས་པ་ཐ་དད་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དོན་
རྒྱུ་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱམ་པའི་
གཅིག་མེད་ཀྱང་། བྱམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་

ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ།

མེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་མི་བརྟེན་ཀྱང་སྡོན་པོ་གཅིག་ཅེས་པ་དང་ཞིག་
 པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 བྱ་སྐྱད་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་ཀྱི་བྱ་སྐྱད་སྦྱར་བ་
 འདིར་ནི་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་བྱ་སྐྱད་
 བཏགས་པའི་རྒྱས་ཅི་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། འདས་མ་འོངས་ལ་
 གྲངས་སོགས་ཀྱི་བྱ་སྐྱད་དེ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་ཉི་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ན་དངོས་མིང་མི་སྟིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། རྗེས་ཐ་དད་བྱུང་པར་གྱི་
 ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་དངོས་མིང་དང་། དེ་དག་མིན་པ་དེ་བཏགས་མིང་
 རོ་ཞེ་ན། དོན་གཞན་ལ་མིང་འཇུག་པ་དངོས་མིང་དང་། གཞན་ལ་བཏགས་མིང་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་མེད་
 བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། དེ་དག་གིས་ནི། སྤྱོད་དང་
 ཤེས་པ་ཐ་དད་ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་ལ་དོན་རྗེས་ཐ་དད་
 ཡིན་མི་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་མ་གྲུབ་ན་སྤྱོད་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
 སྤྱོད་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཅུ་བར།

མེད་ལ་ཐ་དད་དོན་མེད་ན། །དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་། །

དཀར་ལ་སོགས་པ་གྲངས་སོགས་དང་། །ལྷན་པའི་སྤྱོད་ནི་རྣམ་གྲངས་

མིན། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་འང་དོན་གཞན་ན། །ཡོན་ཏན་རྗེས་ནི་བྱུང་མེད་

འགྱུར། རྟོན་གཞན་མིན་ཡང་ལྟོག་པ་ཡི། རྟེན་བས་ཐ་དད་པ་
ཡིན་ཏེ། ལས་ལྷས་མིན་པའི་སྐྱབ་ཞིན་ནོ། །

ཞེས་ཆོག་ཀང་དགུས། བྱེ་བྱག་པས། བཟོད་བྱ་ལྷས་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་སྐྱབ་ཐ་དད་
སྐྱར་བ་དོན་མེད་དེ། སྐྱར་ཡང་། རྣམ་གངས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
དཀར་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་དཀར་པོ་གཅིག་གཉིས་སོགས་གངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
ཅན་མིན་ཡང་། དཀར་པོའི་གངས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་དང་། གངས་དེ་དང་ལྷན་པའི་
དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་རྣམ་གངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཀར་པོ་དེ་
ལའང་གཅིག་དོན་གཞན་དང་ལྷན་ཞེན། འོ་ན། ཡོན་ཏན་དང་ལྷས་གཉིས་ལ་
བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དཀར་པོ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་གངས་གཅིག་གཉིས་སོགས་
བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱོད་ཀྱི་ཐ་དད་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལྷས་ཐ་དད་
དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་དོན་གཞན་མིན་ཡང་ལྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཅམ་
གྱིས་སྐྱབ་ཐ་དད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལས་ལ་ལྷས་མིན་པ་དང་། ལྷས་
ལ་ལས་མིན་པའི་བྱུང་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྐྱབ་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །
ལས་ལ་ལྷས་མིན་པ་དང་། ལྷས་ལ་ལས་མིན་པ་ཞེས་སྐྱབ་དོན་མཐུན་འཇུག་ཀྱང་།
ལས་དང་དེ་ལ་ལྷས་མིན་པ་གཉིས་ལྷས་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར།

༘ གཉིས་པ་དུག་སྐྱ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་འི་བྱང་པར་ནི། ཅ་བར།

དངོས་པོ་བཟོད་པའི་སྐྱ་ནམས་ཀྱིས། །བྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་
ལས། །ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་གང་དེའང་། །ཆོས་གཞན་བྱང་པར་
བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ཅུམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ། །གཞན་ཀུན་འཕངས་
པ་མེད་པར་ནི། །ལ་ལ་སོར་སོར་ལྡན་པ་ཞེས། །ཐ་དད་ཆོས་བཞིན་
ཟོད་པར་བྱེད། །དོན་གཅིག་བཟོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི། །འཕེན་སྤྱོད་
སོར་སོར་ལྡན་འགྱུར་ཞེས། །ཆོས་ཅན་བཟོད་པ་གྲགས་ཡིན་ཏེ། །དེ་
ལྟ་བུར་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། དུག་སྐྱ་སྤྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྐྱ་
ཆོས་བཟོད་པའི་སྐྱ་ནམས་ཀྱིས་བྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་འཁོར་ལས་ཐ་
དད་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་དེའང་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འཁོར་གྱི་
བྱང་ཆོས་གཞན་ལས་རྒྱུ་འཁོར་གྱི་བྲངས་བྱང་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐྱས་བྱང་པར་གཞན་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ནི།
སྐབས་ལ་ལར་སོར་སོར་ལྡན་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། སོར་སོར་སོར་
སོར་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་ཟོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
སོར་སོར་གཤེགས་པ་དེ་ཅུམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལྷོག་པ་
གཞན་ཀུན་སྤྱོད་ལུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་དེ་ཅུམ་ཞིག་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་

ཅན་བཟོད་པའི་སྤྱོད་མཁས་ཀྱིས་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྟོང་བ་བསྟན་པ་ནི། སོར་མོ་
 ལྷན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་བཟོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སོར་མོའི་བྱུང་ཆོས་དུ་མའི་ནང་ནས་གཤེབས་པའི་དོན་གཅིག་པོ་བཟོད་ཀྱང་བྱུང་
 ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་སྟེ་མ་སྤངས་པའི་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་བྱུང་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་དོན་བདུན་དད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། དོན་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བྱུང་པར་གཞན་སྤངས་མི་སྤངས་ཀྱི་སྟོན་སྟེས་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་བཟོད་དང་ཆོགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱུང་པར།

༥ གཉིས་པ་རིགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ཆོགས་བཟོད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱུང་པར་ནི།
 ཅ་བར།

གཞུགས་སོགས་རྣམས་པའི་བྱུང་པར་ནི། སྟོང་བས་དེ་མཚུངས་འབྲས་
 བྱ་ཡི། །རྒྱ་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ། །བྱམ་པའི་སྤྱོད་ནི་འཇུག་པར་
 འགྱུར། །དེས་ན་བྱམ་པ་གཞུགས་སོ་ཞེས། །གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྤྱོད་
 མ་ཡིན། །དེས་ན་འདི་ནི་རིགས་དང་ནི། །ཆོགས་པ་བཟོད་པའི་བྱུང་
 པར་ཡིན། །དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། །བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཞུགས་
 སོགས་ཞེས། །དེ་རྣམས་བྱུང་པར་སྟོན་པར་བྱེད། །ཕྱོགས་འདིས་
 གཞན་ལ་འང་བཟོད་པར་བྱ། །

རིགས་བཅོད་དང་ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱང་པར།

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། བྱེ་བྲག་པས། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་
མེད་ན་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་རྩལ་ཇུས་བརྒྱུད་པོ་དེའི་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱེར་བ་ཡི་
ཁྱེ་མིན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་དངོས་མིང་དུ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བཅོད་པའི་སྒྲུ་དེ་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་
གཟུགས་གཉིས་གཞི་མཐུན་པ་ཅན་སྒྲུ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་བཅོད་པའི་སྒྲུ་
དེས་བུམ་པའི་གཟུགས་ནི་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྣམ་པའི་བྱང་པར་བཅོད་བྱར་སྤོང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཞེས་བཅོད་
པའི་སྒྲུ་དེ་བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་བསྟོས་ནས་ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་།
གསེར་བུམ་སོགས་ལ་བསྟོས་ནས་རིགས་བཅོད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་པས་སྒྲུ་མ་བཅོད་བྱ་སྤོང་
ཞིང་། བྱི་མ་མི་སྤོང་བ་ཡིན། དེས་ན་རིགས་བཅོད་ཀྱི་སྒྲུ་ས་རིགས་དོན་གཞན་
དང་། ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྒྲུ་ས་ཡན་ལག་ཅན་ཇུས་གཞན་དེས་པར་བཅོད་བྱར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མས་རིགས་ཅན་བཅོད་བྱར་མི་སྤོང་། བྱི་མས་ཚོགས་པ་
བཅོད་བྱར་སྤོང་བ་འདི་ནི་རིགས་བཅོད་དང་ཚོགས་པ་བཅོད་པའི་བྱང་པར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཞེས་བཅོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བུམ་
པའི་གཟུགས་བྱང་གཞི་དང་ཚོགས་སྒྲི་བུམ་པ་བྱང་ཚེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བུམ་ཏེ་
བསྟན་པས། བུམ་པའི་གཟུགས་དེས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་
བྱང་པར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱོགས་འདིས་
གཞན་ལ་འང་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཅན་དན་གྱི་དྲི་ཞེས་བཅོད་པ་ལ་

འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཟླ་དེ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན།

དེ་དག་ནི། བྱི་བྱག་པས། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ངེས་པར་དགོས་ཏེ།
 དེ་མེད་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བས་ཚེས་བཟླ་དེ་པའི་སྐྱེ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པའི་
 གཟུགས་ཞེས་པ་དང་། ཅན་དན་གྱི་འོ་ཞེས་བཟླ་དེ་པའང་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
 པའོ། །སངས་རྒྱས་པས། བྱམ་པ་ཞེས་བཟླ་དེ་པའི་སྐྱེས་ཡན་ལག་ཅན་དོན་
 གཞན་ལ་མི་འབྱུག་སྟེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་རྩལ་རྣམས་བརྒྱན་
 ཚོགས་པ་ལ་དངོས་མིང་ཏུ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་སྐྱེས་བྱམ་པ་
 དང་དེའི་གཞི་མཐུན་བཟླ་དེ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བྱམ་པའི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྟོགས་བཟླ་དེ་པར་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དེས་
 ཚོགས་པ་ཅན་བཟླ་དེ་པར་སྟོང་ལ་རིགས་ཅན་བཟླ་དེ་པར་མི་སྟོང་བའོ། །བྱམ་པའི་
 གཟུགས་ཞེས་བཟླ་དེ་པའི་སྐྱེས་གཟུགས་བྱམ་པའི་བྱུང་གཞི་དང་བྱམ་པ་བྱུང་ཚེས་སུ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་བཟླ་དེ་གྱི་སྐྱེ་དང་། རིགས་བཟླ་དེ་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་གཞི་
 འཛོག་པའི་སུ་གཉིས་པ་འབྲིགས་བྱེད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་བཞག་པ་ལ་ཅོད་པ་སྟན་བྱ་བྱུང་
 བས། །ཀ་བྱམ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཛོག་ན་བདེ་བར་སྦྱང་།

གཉིས་པ་རྩལ་སྟན་ཡིད་སྟོའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་རྩལ་
 སྟན་ཀུན་ཚོགས་པ་ཡིད་སྟོའི་རྒྱར་དགོས་པ་དགག་པ་ནི། ཅུ་བར།

མ་ལུས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། །

ཡན་ལག་གཅིག་དང་བྲལ་ན་འང་མིན། །

ཞེས་ཚིག་ཀླང་གཉིས་ཀྱིས། ཡན་ལག་སྤྲོ་གཅིག་དང་བྲལ་ན་འང་། ཡིད་སྟོ་
 སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་ཆ་མ་ལུས་པ་ཡིད་སྟོའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་དགོས་པའི་

རིགས་བཅོད་དང་ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྒྲིལ་བར།

ཐུར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་རེ་རེ་རྒྱང་པས་རྟུམ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་
དགོད་པ་ནི། ཅུ་བར།

རེ་རེ་རྟུམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །

ཅིག་ཅར་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས། རྟུམ་ཕན་རེ་རེ་ནས་བསྟོས་མེད་དུ་ཡིད་སློལ་བའི་
རྟུམ་པ་ཡོད་ན། སྒྲིས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟུམ་གཅིག་དུ་ཡིད་སློལ་མང་པོ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྟན།

དེ་ནི་ཡིད་སློལ་དེ་རྟུམ་ཕན་གྱིས་རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་འབྱུང་ན། རྟུམ་ཕན་ཀུན་
ཡིད་སློལ་རྒྱར་དགོས་ན། ཐལ་བ་སྒྲ་མ་དང་། རྟུམ་ཕན་རེ་རེ་ནས་རྒྱ་ཡིན་ནའང་
ཐལ་བ་སྒྲིལ་འཕངས་པས། སངས་རྒྱས་པས། ནས་ས་རྒྱ་ལུང་དོད་གཤེར་
ཚོགས་པ་ཆང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། དེ་དག་གཅིག་དང་བལ་
ནའང་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རེ་རེ་ཁོ་ནས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་རྟུམ་ན་གཞན་
ནམས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། དེ་ཅམ་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་
པས། རྟུམ་ཕན་ཡིད་སློལ་རྒྱར་འདོད་ཀྱང་། རྟུམ་ཕན་ཀུན་ཚོགས་པ་ཡིད་སློལ་
རྒྱར་དགོས་པའམ། རྟུམ་ཕན་རེ་རེ་རྒྱང་པ་ཡིད་སློལ་རྒྱར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ།
སྒྲིལ་བ་སྒྲ་མའི་ལུས་དེ་ཆོ་འདིའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་ཀྱང་། སྒྲ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་
ཐམས་ཅད་འདིའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་མི་དགོས། ཆ་ཤས་གཅིག་ཁོ་ན་ལའང་ཆོ་
འདིའི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་རྟུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མའི་ལུས་ཆོ་འདིའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་
མ་ཡིན་ན། ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆེད་ལྟ། །ལུས་གཞན་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡེ་ཤེས་

ཚེས་སྤྱི་ལྷུང་ཁས་ལེན་པ་ལའང་གོང་གི་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་མི་མཚུངས་བསམ་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་
སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། དང་པོ་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་
སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབུགས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི།
ཅ་བར།

དུ་མ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །འབྱུང་རྒྱུ་དག་ནི་ངེས་བྱེད་
མིན། །གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་མང་གསལ་འགྱུར། །དེ་རྒྱུ་རྟག་ཏུ་ཉི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དུ་མའི་རྒྱུ་མིན་ན། །རིམ་གྱིས་ཀྱང་མིན་བྱུང་མེད་
ཕྱིར། །དབུགས་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དུ་མ། །འཛིན་ཕྱིར་དེ་ལས་
ངེས་མ་ཡིན། །དུ་མ་སློ་གཅིག་གིས་ཤེས། །དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་
འགྱུར་ཏེ། །འགལ་བ་མེད་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། །མི་འགྱུར་བྱུང་
པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་དག་གཉིས་ཀྱིས། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་སྒྲོན་
མེད་དེ། ཉར་ལེན་རྒྱལ་ཕྱན་མང་པོ་ཡོད་ན་འང་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་མེད་
བསམ་ཡིད་སློ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་ཞེས། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དག་ཚེས་ཅན།
ཡིད་སློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ལུས་དང་འདྲ་བ་ཆ་དུ་མ་ཉིད་
དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པས། དབུགས་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཡང་། ཡིད་སློ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་
དབུགས་རྟག་པ་རྟག་ཏུ་ཉི་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡིད་སློ་གཅིག་གི་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱུ་

མིན་ནི་ཞེ་ན། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་སློང་མའི་སྒྲིལ་
 མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་མིན་པ་གང་ཞིག རྒྱས་པའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དབུགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་ཡིད་སློང་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྒྲིལ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱོད་འབྱུང་རྒྱུ་གང་རུང་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་དོན་སྣ་ཕྱི་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཡིད་སློང་
 དུ་མ་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར། སྣ་ཕྱི་དུ་མ་ཡིད་སློང་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། དུ་མས་
 ཤེས་པ་མིན་ཞེ་ན། ཡིད་སློང་ཆོས་ཅན། དོན་སྣ་ཕྱི་དུ་མ་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཤེས་
 པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་
 ཀྱང་ཤེས་པར་མི་གྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི།
 ལུས་དང་དབུགས་གཉིས་རྒྱུ་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཉིད་དུ་མཚུངས། ཡིད་སློང་རེ་རེ་ཁོ་
 ན་མི་སྒྲིལ་པ་ཡང་མཚུངས། དབུགས་རྟག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་སྒྲིལ་ན་ཡིད་སློང་མང་
 པོ་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲིལ་གོས་ཏེ། ཉར་ལེན་རྒྱུ་ཐུན་མང་པོ་དང་། རྒྱན་རྟག་པ་
 དབུགས་ཀྱང་དུས་རྟག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབུགས་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་སློང་གཅིག་གི་
 སྒྱུར་ངེས་ཀྱི་དུ་མའི་མིན་ཞེ་ན། དབུགས་རྟག་པ་ཡིན་ན་རིམ་གྱིས་དང་ཅིག་ཅར་
 གང་ལའང་རྒྱས་པ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་མི་སྒྲིལ་བར་འགྱུར། དོན་སྣ་ཕྱི་དུ་མ་ཡིད་སློང་
 གཅིག་གིས་ཤེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ལྟན་དང་རྣམ་མེད་གང་རུང་
 དུ་ཤེས་དགོས་ལ། རྣམ་ལྟན་དུ་ཤེས་ན། ཡིད་སློང་དུ་མ་སྒྲིལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་
 སྣ་ཕྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་འཆར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མེད་དུ་ཤེས་ན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 འཆར་མི་དགོས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་འཆར་མི་དགོས་ན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་དབྱགས་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབྱགས་དུ་
 མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཡིད་སློང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་ནི། ཅ་བར།
 རང་རིགས་མིན་པའི་དུས་ཅན་གྱི། །དབྱགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་
 དག། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་རྟོགས་བྱེད་
 ན། །གོ་རིམ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མེད་པར། །དེ་དག་རིམ་ལྡན་རི་ལྟར་
 འབྱུར། །རང་རིགས་སྡུ་མ་རྒྱ་ཉིད་ན། །དང་པོ་འབྱུང་བར་མི་
 འབྱུར་ཏེ། །དེ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོད་མ་ཡིན། །དབྱགས་འབྱུང་བ་དང་
 ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། །ཡོད་ཀྱང་དུ་མ་ཉིད་དུ་ངེས། །དེ་ཕྱིར་སློན་ནི་ཅིག་
 ཅར་སྐྱེ། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་
 པའི་དུས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དབྱགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་དག་སྡུ་བྱི་འབྱུང་
 བ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་རེ་རེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་བྱེད་པས་ཡིད་སློ་
 དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དབྱགས་དེ་དག་སྡུ་བྱི་རིམ་ལྡན་དུ་རི་ལྟར་ཡང་
 འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁས་ལེན་པས་
 གོ་རིམ་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡུ་མ་
 རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དབྱགས་འབྱུང་བར་མི་
 འབྱུར་བར་ཐལ། དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡུ་མའི་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབྱགས་འབྱུང་རྩལ་ལ་རིགས་འདྲ་སྡུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་དུ་མ་
 ཅན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཐལ། གོ་ས་ཐ་དད་དུ་མའི་ཡུལ་ན་བྱབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཡིད་སློང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉར་ལེན་ལུས་རྟག་པ་དང་རྒྱེན་

རིགས་བཅོད་དང་ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྒྲིལ་བྱུང་བར།

དབུགས་དུ་མ་རྩལ་པ་མ་ཉམས་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི། རྒྱུ་ལེན་
 པས། དབུགས་དེ་རིགས་འདྲ་ལས་བྱུང་བ་མིན་གྱི་ལྷས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 པས་སེམས་རེ་རེ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་ཅོཾཞེ་ན། རྟག་པ་ལ་འབྲས་བུ་རིམ་གྲིས་འབྱུང་
 བའི་རྩལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུགས་དེ་དག་སྤྱི་པོ་རིམ་ཡང་མ་ངེས་སོ། །
 དབུགས་དེ་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལས་སྐྱེས་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་
 དེ་ལ་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ཡོད་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་མེད་པར་ཁས་ལེན་བ་ཉམས་
 སོ། །སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ཡོད་ནའང་ཆ་དུ་
 མ་ཡོད་དགོས་པས་ཡིད་སློང་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གཉིས་ཀ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་
 དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་ནི། ཅ་བར།

གལ་ཏེ་དུ་མ་གཅིག་དུས་ཅན། །སེམས་གཅིག་གིས་ནི་རྒྱ་ཡིན་
 ན། །དབུགས་རྒྱ་ཞན་པ་ལ་སོགས་སུ། །གཅིག་མ་ཚང་ནའང་མི་
 འབྱུང་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་རྒྱ་ཡིན། །ཤེས་པ་ལ་ཡང་བྱུང་
 ཡོད་འགྱུར། །གང་ཞིག་གང་གི་ཐ་དད་ལས། །ཐ་དད་མིན་དེ་དེ་
 འབྲས་མིན། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་དབུགས་དུ་མའང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་
 སེམས་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ཅོཾཞེ་ན། འོ་ན། དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
 ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབུགས་རྒྱ་བ་དག་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་
 ཡིད་སློང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ཀྱང་ཚོགས་པ་ཡིད་སློང་རྒྱུ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དག་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་སློང་རྒྱ་ཡིན་

ཞེན། དབྱགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འང་གསལ་མི་གསལ་ལྟེ་བྱད་
 པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱགས་དྲག་ཞན་རྣམས་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་སྤེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་གང་གིས་འཕེལ་འབྱིབས་ཐ་དད་ལས་ཐ་
 དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་དེའི་དངོས་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། དེ་ནི་
 དབྱགས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་རྣམས་ཡིད་སློབ་གཅིག་གི་རྒྱུར་དགོས་ན། དབྱགས་དྲག་ཞན་
 གཅིག་མ་ཚང་ན་དེ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དབྱགས་དྲག་ཞན་དབང་གིས་
 ཡིད་སློབ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ལྟེ་བྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱགས་དེ་རྒྱུ་དང་
 ཡིད་སློབ་དེ་ཉེར་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རང་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི།
 ཅུ་བར།

རྣམ་ཤེས་རྣམ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་ནི་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །

རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །རྣམ་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་
 ཕྱིར། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བཞིས། ཡིད་སློབ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་ལས་སྤྱེ་བ་འདོད་པ་ལ་
 གོང་གི་ཉེས་པ་དེ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་ནི་རིགས་འདྲ་གཅིག་ཁོ་
 གའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
 རྣམ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་གཟུགས་ལ་
 ལྟག་པར་ཆགས་པ་ཡིས་དེའི་ཆེ་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱོད་མི་འཛིན་པ་ཡང་སྤྱོད་
 འཛིན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། སྤྱོད་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྤྱོད་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།
 སྤྱོད་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། དང་པོ་ལྷུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྤྱེས་

རིགས་བཅོད་དང་ཚོགས་བཅོད་ཀྱི་སྒྲིལ་བྱུང་བར།

ཀྱང་ཕྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། ཅ་བར།

གལ་ཏེ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྒོ། །སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིས་ནི་རང་རིགས་

ལས། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ལྷོག་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་བཞིས། གལ་ཏེ་དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་
ཡིད་སྒོ་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། ཕྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་ཡིད་སྒོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་
དེས་པས་ཕྱིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མིན་ཅོ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་ཡིད་སྒོ་དུ་
མ་ཕྱིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྷོག་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན།
སྤར་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་ རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། ཅ་བའི་ས་
བཅད་གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཅ་བར།

གལ་ཏེ་ལུས་ནི་ལྷོག་པ་ན། རྟེན་མིན་ཕྱིར་ན་སེམས་འབའ་ཞིག །

གནས་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་བཞིས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ཤི་བའི་ཆོ་ལུས་ལྷོག་པ་ན་སེམས་འབའ་
ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
བྱེ་སྟེ་ཡན་གདབ་པ་ནི། ཅ་བར།

གལ་ཏེ་དེའི། །རྒྱ་འདུག་ཐོབ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན། །གནས་འགྱུར་

ཡན་ལག་མི་འགྱུར་ན། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་བཞིས་དང་བྱེད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ཆོ་འཕྲོས་མ་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་
སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདོད་པ་བ་དེ་ཤི་བའི་ཆོ་སེམས་དེ་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཡང་གནས་
པར་འགྱུར་ཏེ། འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་ལུས་ཕྱི་མའི་རྒྱ་རྒྱས་པ་འདུག་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
དེའི་ལྟར་ཅིག་བྱེད་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་

མར་གནས་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནའོ། །ཤི་མ་ཐག་འདོད་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་དེ་ནི་
 སེམས་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་གནས་པ་མིན་ཏེ། འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་
 གྲོགས་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་ལུས་སེམས་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བསྟན།

དེ་དག་ནི། རྒྱང་འཕེན་པས། ལུས་སེམས་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་
 ར། ཤི་བའི་ཆོ་སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་
 འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དེར་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་སེམས་འབའ་ཞིག་
 གནས། འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆོ་འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཕྱི་མའི་
 ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དབུ་མ་ཙུ་བ་ཤེས་རབ་ལས།
 གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
 དང་མི་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་བྱེད་བསམ་པར་བྱའོ། །

ཆོ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ། དངོས་ནི།
 ཙུ་བར།

ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ། །

ལུས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས། ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་མ་ལུ་ཆོས་
 ཅན། ཆོ་ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་སྐྱེ་མཆེད་ལུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་
 དང་བྱེད་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོའི་ལག་རྒྱུས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

ཆོ་འདིའི་དབང་པོ་ལུས་ཕྱི་མའི་དབང་པོའི་ཉིར་ལེན་བྱེད་ཀྱིས་ན། ཆོ་

རིགས་བཞི་དང་ཚོགས་བཞི་དེ་གི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར།

འདིའི་ལུས་དེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉར་ལེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན། ཚེ་
འདིའི་གཟུགས་ཕུང་དེ་ཚེ་ཕྱི་མའི་གཟུགས་ཕུང་གི་ཉར་ལེན་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་
ན་བདག་དང་གཟུགས་ཕུང་གཉིས་ཀ་ཚེ་ཕྱི་མར་འགོ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གཟུགས་ཕུང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་
ཐལ། འདོད་ན། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་
ལོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་སྤང་བ་ནི། ཅུ་བར།

དེ་ཡི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་དང་། །རྒྱ་ཉིད་འགོག་ལ་མི་དམིགས་
པ། །ངེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ལྷག་
ལྷན་ཡིན། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཞེས། འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཚེ་ཕྱི་མའི་སེམས་དེའི་ལྷན་
ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་རྒྱང་
འཕེན་གྱི་མི་དམིགས་པ་ཅམ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཕྱིར་ཚོ་ལ་གྱིས་མི་
དམིགས་པ་མེད་ངེས་གོ་བྱེད་མིན་པ་རབ་ཏུ་བཤད་ཅིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཡིན་པ་
སོགས་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་མིན་ཏེ། ཇེས་འགོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་
དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་ནི། ཅུ་བར།

དབང་པོ་སྔ་མ་རང་རིགས་ལས། །རྣམ་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་ཡིན། །

འགྲུར་བ་མཐོང་ཕྱིར་གཞན་དང་གཞན། །སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་
ཉིད། །གལ་ཏེ་ལུས་ལ་དེ་སྐྱེ་ན། །སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་
འགྲུར། །སེམས་ལས་ཤེན་ལུས་གཞན་ཡང་། །འདི་ཉིད་ལས་ནི་
སྐྱེ་བར་འགྲུར། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བརྒྱད་ཀྱིས། ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་ལྷ་མ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་ཕན་
འདོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལྷ་མ་དང་ས་
རྒྱུ་མོགས་ལས་ཕྱི་མར་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་ཕྱི་མའི་དབང་
པོ་གཞན་དང་གཞན་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་གྲང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ད་
ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དག་གིས། ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་ལྷ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ། དེས་ཕྱི་མའི་
དབང་པོ་ལྷ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅིན། མི་འཐད་དེ། ལྷ་མ་དབྱུགས་ལྷ་མ་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་སེམས་ལྷ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེ་འོ་ཞེན། ཕྱི་མའི་ལྷ་མ་
གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚེ་འདིའི་ལྷ་མ་
སེམས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན།
གོང་གི་རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

རྩ་བར།

དེས་ན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་མ་ཡི་ནི་སེམས་ནམས་ཀུན། །
མཚམས་སྒྱུར་མེད་པ་མིན་དེའི་ཕྱིར། །དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་ལྷན་
འདོད། །

ཅེས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས། ལྷ་མ་ཡིད་སྒྲེའི་ལྷག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྲུད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་
དེས་ན། ཐ་མ་ལ་པ་དང་། དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ནམས་ཀུན་ཚེས་ཅན།
རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྒྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དབྱུགས་འགྲུང་རྒྱབ་སོགས་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོད་པ་རྟགས་ཡང་

བཅུ་མོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་སྒོར།

དག་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཆི་མེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཀོད་པ་དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་ལྷན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། སྤྲུགས་ཆོས་གྲག་
 མི་མཐུན་སྤྲུགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གོང་
 དུ་བྱང་འཕེན་གྱིས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པ་
 རྣམས་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

བཅུ་མོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་སྒོར།

༥ གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་སྤིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་
 པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་ནི། ཅུ་བར།

གོམས་ལས་ཁྱད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །མཆོངས་དང་རྩལ་ཡི་རྟོད་

བཞིན་དུ། །རང་བཞིན་ལས་འདས་མིན་ཞིན། །

ཞེས་ཆོག་ཤང་གསུམ་གྱིས། བཅུ་བ་དང་ཤེས་རབ་མོགས་གོམས་པ་ལས་ཅུང་
 ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་ཆད་ཅན་གྱིར་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་
 དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཆོངས་པ་གོམས་པས་ཅུང་ཟད་
 ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། རྩལ་རྟོད་མཐར་
 དམར་འབར་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚུད་པ་བསྟན།

ལན་ལ་མཆོངས་པ་དང་རྩལ་རྟོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་དང་།
 བཅུ་མོགས་ལ་ཡོད་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ལ། རྟགས་གྱི་ཁྱད་

པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། བྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་
མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཙུ་བར།

བྱས་ཏི་གལ་ཏི་སྐར་ཡང་ནི། །འབད་ཚོལ་ལ་ནི་ལྟོས་འགྱུར་
རམ། །རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན། །བྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་
ན། །རང་བཞིན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་ཕན་འདོགས་རྣམས་པ་
ནམས། །བྱད་པར་བྱི་མ་དག་ལ་ནི། །སྐབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་ཕྱིར་
དང་། །རྟེན་ཏུ་རྟེན་གནས་མ་ཡིན་ཕྱིར། །བྱད་པར་འཕེལ་ཡང་
རང་བཞིན་ཉིད། །མིན་ཕྱིར། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཅུ་དང་ཕྱེད་གྱིས། བཙེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཚོས་ཅན།
མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐར་གོམས་པར་
བྱས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཏི་སྐར་ཡང་འབད་ཚོལ་ལ་བལྟོས་པར་
འགྱུར་རམ། །རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་བྱད་པར་དག་མཐའ་མེད་དུ་མི་
འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མིན་པའི་ཕྱིར། མཚོངས་པ་གོམས་པས་ཅུང་ཟད་
བྱད་པར་དུ་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ།
མཚོངས་པ་སྐད་ཅིག་སྐར་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་པའི་ཚོལ་བ་ནམས་མཚོངས་
པ་བྱད་པར་བྱི་མ་དག་ལ་ཕན་པ་སྐབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྩེད་ཀྱང་
རྟེན་ཏུ་བྱོད་གྱི་རྟེན་ཅུ་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱམས་ནས་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བསྟན། ཚེད་ལན་དེ་དག་ཇི་སྟར་བྱང་ཚུལ་ནི། སྟིང་ཇི་སྟེ་བ་དུ་མར་གོམས་
ནས་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་བཤད་པ་ལ། རྒྱང་འཕེན་
པས། །དེ་སྟར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ་སྟེ་བ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚེད་པ་

བཅུ་མོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་སྐོར།

བཀོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ཀྱང་། གོམས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་
དཔེར་མཆོངས་པ་དང་། རྩའི་བྱོད་བཀོད། སངས་རྒྱས་པས་དཔེ་དོན་གཉིས་མི་
འབྲ་སྟེ། མཆོངས་པ་དང་། རྩའི་བྱོད་ལ་འབད་ཚེ་ལ་སྤྲ་མ་དེ་ཕྱི་མ་ལ་མི་པན་
པར་འབད་ཚེ་ལ་བསྐྱར་མ་ལ་སྟོས་དགོས། བཅུ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ནི་དེ་ལྟར་
མི་དགོས་པར་འབད་ཚེ་ལ་སྤྲ་མ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ནམས་ངང་གིས་འབྱུང་བ་
དང་། རྟེན་གསལ་རིག་ཅམ་ལ་བརྟེན་པས་བརྟེན་པ་བཅུ་སོགས་ཇི་ཅམ་འཕེལ་བ་
དེ་ཅམ་རྟེན་གསལ་རིག་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། རྩའི་བྱོད་ལྟ་བུ་ཇི་ཅམ་འཕེལ་
བ་ཅམ་གྱིས་རྟེན་རྩའི་མི་འཕེལ་བར་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ལ་དྲགས་རྩར་དང་པོ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དྲགས་རྩར་གཉིས་པ་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བ་ནི།

རྩ་བར།

གང་ཆེ་བྱས་གྱུར་པ། །ཡང་ཚེ་ལ་ལ་སྟོས་མི་འགྱུར་ན། །ཚེ་ལ་

གཞན་བྱུང་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྐྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས། མཆོངས་པ་དང་རྩའི་བྱོད་ཆོས་ཅན། མཐའ་
མེད་དུ་འཕེལ་བ་སྤྱིད་པར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་གོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་
ཚེ་ལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བསྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཚེ་ལ་བ་སྤྲ་མས་རིགས་འབྲ་ཕྱི་མ་གཞན་
གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བཅུ་བ་དང་
ཤེས་རབ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གོམས་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་རང་བཞིན་
ཡིན་ཏེ། རྟེན་བརྟེན་ཞིང་གོམས་ཟིན་འབད་ཚེ་ལ་བསྐྱར་མ་ལ་སྟོས་པར་ཚེ་ལ་བ་

སྒྲ་མས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་བསྟན།

དེ་ལ་དཔུང་གཞི་ཡོད་དེ། བརྟེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལན་གཅིག་བསྒྲོམ་ནས་
དེའི་དབང་གིས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ན་ཏུ་ཅང་སྒྲ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད།
ལན་དུ་མར་བསྒྲོམ་དགོས་ན་འབད་ཚུལ་ཡང་དེ་ཅམ་བྱེད་དགོས་པས་དཔེ་དོན་མི་
མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། གོམས་ཟིན་བསྐྱར་མ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་ན་ཆེ་
འདིར་སྒྲིང་རྗེ་ཡུན་རིང་བསྒྲོམས་པའི་གང་ཟག་ཆེ་ཕྱི་མར་འབད་ཚུལ་བསྐྱར་མ་ལ་
བསྒྲོམ་མ་དགོས་པར་སྒྲིང་རྗེ་ངང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། དཔུང་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་བརྟེ་བ་སོགས་ལ་བྱུང་པར་གྱི་དྲགས་
གཉིས་ཡོད་པ་ནི། ཅུ་བར།

སེམས་ལ་བརྟེ་སོགས་གོམས་སྒྲིབ། །རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་
འགྱུར་ཏེ། །མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་དང་། །དུལ་ཁུ་དང་ནི་
གསེར་སོགས་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་སྒྲིས་ཏེ། །ངོ་བོ་ཉིད་
སྒྲིས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །དེས་ན་ཚུལ་བ་ཕྱི་མ་དང་། །ཕྱི་མ་བྱུང་པར་
བྱེད་པ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྒྲ་མ་ཡི། །ས་བོན་ལས་ནི་
འཕེལ་བ་ཅན། །བརྟེ་བ་ལ་སོགས་སྒྲོ་དེ་དག །གོམས་པ་གྱུར་ན་
གང་ལ་གནས། །

ཞེས་ཚིག་རྐང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། བརྟེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ནི་སེམས་གསལ་
རིག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་གོམས་པ་ལས་སྒྲིབས་ཏེན་བརྟན་
པ་ཡིན། སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་རེ་ནས་ཚུལ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བསྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁྱོད་གོམས་པར་བྱས་པས་སེམས་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་ལ་ཐལ་བར་སོང་གི་བར་དུ་འཇུག་པ་དང་།
 དངུལ་ཚུ་འདུལ་སྒྱུང་ལེགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་
 བཞིན་ནོ། །རྒྱས་བཤད་ནི། བཅུ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟེན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོམས་པ་འབད་ཚེ་ལ་
 བསྐྱར་མ་ལ་མི་བཟོས་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པ་ཚེ་ལ་བ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་ཚེ་ལ་བ་རེ་རེས་
 ཀྱང་རིགས་འདྲ་དུ་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྟུན་པ། བཅུ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྒྱུར་བ་གཉིས་ལྟན་གྱིས་
 གོམས་པར་གྱུར་ན་ཆད་ཅན་དུ་གང་ཡང་གནས་པ་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
 རང་རིགས་སྒྲིམ་པ་ཡི་ས་བོན་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཁེལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

སྐབས་འདིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་
 བསྟན། ལུ་ག་སུམ་པར། འདོད་འཇིགས་བྱུང་ན་གྱིས་བརྒྱམས་དང་། །ཀྱུན་
 བོ་མི་སོགས་གྱིས་བསྐྱད་པས། །མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི། །ཡང་དག་མིན་
 པ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་
 དག་མིན་པའང་བསྒྲོམས་པ་ཡི། །སྟོབས་གྱིས་སྒྲུལ་པ་རྟོག་མེད་དང་། །གསལ་
 བ་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་
 བསྒྲོམས་གྱུར་པ། །སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་
 འབྲས་ཅན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་ཡོད་མེད་གང་ལ་སྟོས་བསྒྲོམས་ན་གོམས་

བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ལྟ་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་མི་འཕེལ་དཔུང་བྱའི་
གནས་སུ་སྒྲུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གོ་མས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་
ཚོད་སྤང་ནི། ཅ་བར།

དེ་ལྟར་མཆོངས་ཉིད་ལ་མཆོངས་མིན། དེ་རྒྱ་སྟོབས་དང་འབད་ཚོལ་
དག། རྒྱས་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །མཆོངས་པ་ངེས་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན། དེ་ནི་དང་པོ་ཕྱིས་ཉིད་དུ། །མཆོངས་མིན་ལུས་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། །ཚོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ། །བསལ་ན་རང་
སྟོབས་ཉིད་དུ་གནས། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱད་ཀྱིས། རྒྱུ་གོ་མས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ན་མཆོངས་
པ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟེ་སོགས་བཞིན་དུ་མཆོངས་
པ་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ཉིད་ལས་མཆོངས་པ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་ཚོལ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མཆོངས་པ་ཆད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་སྟོབས་དང་འབད་ཚོལ་
དག་མཆོངས་པ་ཆད་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཆོངས་པ་
སྤྱོད་བའི་ཐ་མལ་པ་དེ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཕྱིས་མཆོངས་པའི་ཆད་བཞིན་དུ་
མཆོངས་པ་མིན་ཏེ། ནད་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཡང་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་
པའི་ཕྱིར། ཚོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་སོགས་བསལ་ནས་བྱང་
ནའང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ནའང་རང་གི་ལུས་སྟོབས་ཇི་ཅམ་

ཡོད་པ་དེའི་ཆད་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

དེ་དག་གིས། བཙུ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ནི་
རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པ་གོ་བས། འོ་ན།
མཆོངས་པ་ཡང་རང་གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ཚུངས་པོ། །མི་འདྲ་སྟེ། མཆོངས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་སྟོབས་དང་འབད་
ཚོལ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་དུ་ངས་པ་ཡིན་གྱི་འབད་ཚོལ་སྒྲ་མ་དེས་ཕྱི་མར་འབད་
ཚོལ་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན། བཙུ་མོགས་ལྟར་རིགས་
འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེས་ན་མཆོངས་པ་རྒྱུད་པ་བཏེག་པ་ཅམ་རྒྱུད་རིང་པོར་མཆོངས་
པར་ཐལ་བ་དང་། མི་དང་སྟག་གཉིས་གོམས་པ་མཉམ་པ་སྟིད་པས་མཆོངས་པ་
མཉམ་པ་སྟིད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉར་ལེན་རིགས་འདྲ་
ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཚུངས་པ་སྟེང་བ་ནི། ཅུ་བར།

བཙུ་རང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །གལ་ཏེ་རང་ས་བོན་རྒྱ་ཅན། །མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞོན་མེད་ན། །སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྒྲ་མ་དང་། །སྒྲ་མའི་སེམས་ཆོས་
བཙུ་བ་དང་། །ཆགས་བྲལ་སྟོ་སོགས་གཞན་དག་གི་ །གསལ་བ་ཡི་
ནི་ཅུ་བ་ཡིན། །གོམས་ལས་བཙུ་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཆགས་བྲལ་
ཆགས་དང་ཡིད་ལོག་བཞིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུད་བཅུས། སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་རང་གི་ཉར་ལེན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་
ལ། རྒྱུད་འཕེན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ།
བཙུ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུངས། བཙུ་

བ་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། གཤམ་ཏེ་
 རང་གི་རིགས་འདྲ་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་
 མེད་ན་སེམས་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ནའང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་ཀྱང་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
 བརྩེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། བྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་རིགས་འདྲ་ལས་
 སྒྲི་ཡང་བྱོད་ཀྱི་གོམས་པ་སྒྲ་མ་དང་དེའི་ཡང་སྒྲ་མ་ནམས་བྱུང་པར་ཆེས་གསལ་
 བར་བསྐྱེད་པ་ཡི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་
 རྟེན་དག་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་།
 མི་སྦྱག་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ཡིད་ལོག་གི་སྒོ་རང་གིས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོར་བ་གཉིས་
 ལྡན་གྱིས་གོམས་ན་རང་གི་རང་གིས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་
 བརྩེ་བ་སྒྲིང་ཇི་ཆེན་པོ་ཞི་རང་རིགས་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་ན་སེམས་ལ་རང་གི་རང་གིས་
 འཇུག་པར་འགྱུར། ཅོལ་བ་བསྐྱར་མ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ངོ་བོ་རིགས་འདྲ་
 ལས་སྒྲིས་ཀྱང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་གོམས་པ་བྱུང་པར་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སེམས་
 ཅན་ཀུན་ལ་སྒྲིང་ཇི་གོམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་
 ཀྱིས་བཅོམ་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དག་གིས་མ་བཅོམ་ན་མཐལ་
 མེད་དུ་འཕེལ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒོ་དང་། ཆགས་པ། མི་སྦྱག་པ་

དེ་ལས་སྒྱུར་བ་ཡུན་ཚོགས་སྒྲུ་ཚུལ།

བསྐྱེམས་པ་ལ་ཡིད་ལོག་རྣམས་ངང་གིས་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། དང་
པོར་ཚོལ་བ་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་འབྲལ་ན་ཅི་མ་
རུང་སྟུམ་པའི་སྤིང་ཇི་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ནས། སྤྱིས་ཚོལ་བ་ཆེན་པོས་སྟུམ་
ལྟར་བསྐྱེད་པ་ན་ཚོལ་བ་གཅིག་གིས་སྤིང་ཇི་ཤུགས་འབྲ་དུ་མ་བསྐྱེད་ཅུས་ལ། དེ་
ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་ཚོལ་བ་ལ་བསྟོས་མི་དགོས་པར་སྒོ་སྤིང་ཇི་འི་རང་བཞིན་
དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་ཚོལ་བ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་ག་ལ་ཡིན།
མཆོངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཚོལ་བ་རེ་མ་བརྟེན་ན་ལུས་ས་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
མཆོངས་པ་འང་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྟུམ་མ་ལས་སྟུམ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་དེ།
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གོམས་པའི་ཇིས་སྟུམ་འབྲང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་སྒྱུར་བ་ཡུན་ཚོགས་སྒྲུ་ཚུལ།

༥ གཉིས་པ་དེ་ལས་སྒྱུར་བ་ཡུན་ཚོགས་སྒྲུ་ཚུལ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་ནི།
ཅུ་བར།

བཙེ་ལྷན་སྟུག་བསྐྱེལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་
སྒྱུར་མཛད། །ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་ཁྲོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དགའ་
བ་ཡིན། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱང་བཞིས། བཙེ་ལྷན་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་
སྟུག་བསྐྱེལ་ཞི་བའི་ཐབས་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་སྒྱུར་བ་གཉིས་
ལྷན་གྱིས་གོམས་པར་མཛད་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་

གཞོམ་པར་བཞེད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་
སྤྱག་འགོག་གཉིས་དང་དེའི་རྒྱ་ཀུན་ལས་གྱི་བདེན་པ་ནམས་སྟོག་ཏུ་བྱུར་པ་ཡིན་
ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་ཤེས་པ་དག་འ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

ཅུ་བའི་རྟགས་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་གྱི་བྱུང་སེམས་ཡིན་
དགོས། བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན། བདེན་བཞི་འཆད་ཤེས་པ་
དག་འ་ཞེས་བསྟན། བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་ཤེས་པའི་སོ་སྐྱེ་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་གཞིར་ཞོག་
བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་ཤེས་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་དང་། སྤྱ་མ་གསེར་སྤྱིང་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་སེམས་ཅམ་པ་
ཡིན་པར་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་བཤད། སྤྱ་མ་གསེར་སྤྱིང་པ་སེམས་ཅམ་པ་
ཡིན་པར་བྱང་རྒྱལ་ལས་རིམ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་
བྲགས་གཉིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཆད་ཤེས་པ་སྟོམ་ཅི་
དགོས། སོ་སྐྱེ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས་གསལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་
གྱིས་ཐུགས་སྤྲུལ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐབས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དོན་དང་དོན་སྤྱི་
གཉིས་ལས་དོན་ལ་གསལ་སྤྲང་ཐོབ་པ་ལ་དོན་གསལ་བར་སྤྲང་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་
མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྤྲང་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་
པར་སྐབས་འདིར་གསལ། བདག་མེད་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་གྱི་
དོན་སྤྱི་སྤྲང་དགོས་ཀྱང་། གསལ་བར་སྤྲང་མི་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་
ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་ལམ་དེས་བདག་མེད་གྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་

མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་
བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་ལྷན་བཞིན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་
ཟག་དེ་ལ་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྒྲུང་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས་ནི།
ཅ་བར།

ལྷུང་དང་རིགས་པས་ནམ་དཔྱོད་པ། རྒྱལ་བསྐལ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་
གྱིས། རྒྱལ་བསྐལ་རྒྱ་དང་དེ་མི་རྟག། ལ་སོགས་རང་བཞིན་རྟོག་
པར་མཇེད། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱ་གནས་ན། འབྲས་ལོག་
གཟིགས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱ་དུག་གིས། ལྷུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ནས་
བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་ནམ་པར་དཔྱོད་དེ་བདེན་བཞིན་གནས་ལུགས་
ལ་སྒྱུད་པ་ཡིན། རྒྱལ་བསྐལ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་ལ་དབྱེད་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པ་ན་དེའི་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་རྒྱ་དེ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་
རྟོག་པར་མཇེད་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་བསྐལ་གཞོམ་བཞེད་
པས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་རྒྱ་རྟག་པར་གནས་ན་འབྲས་བུ་རྒྱལ་
བསྐལ་གཉིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོག་པ་གཟིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།
གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི། ཅ་བར།

དེ་རྒྱ་གཞོམ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ནི། ཁྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བརྟག་པར་
མཇེད། རྒྱ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་
ངེས་འགྱུར། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པ། འདུས་བྱས་

སྒྲིབ་ཡུལ་ཅན་ཆགས་ནི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི། །བདག་
མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱུད་གྲིས། །ཀུན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིན་པོ་ལ་བརྟག་
པ་མཛད་པར་རིགས་ཏེ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཉིན་པོ་བསྐྱེན་ནས་
གཞོམ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་བདག་འཛིན་དེའི་ངོ་བོ་ཐོ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ན་
ཀུན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཆོད་མས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། །བདག་འཛིན་
དང་འཛིན་སྣང་འགལ་བའི་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་དེ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་ལྷུང་པོ་ལྷ་སྒྲིབ་
ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། །རང་འབྲས་
སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བདག་མེད་
མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། །བདག་འཛིན་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ཡིན་
ཏེ། །དེ་དང་འཛིན་སྣང་ས་འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཙུ་བ་ནས་སུན་འབྱིན་རྒྱས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །ཡང་ན་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། །དེས་
དེའི་རྒྱ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་
ནི། །ཙུ་བར།

ནམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོ་མས་པ་ལས། །

དེ་ལ་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དག། །རབ་རྒྱ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བཞེས། །ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ཡོན་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་
འགྱུར་བ་ནི། །སྤྲུག་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། །སྒྲིབ་ལ་སྤང་བའི་སྒྲོན་དང་
གཉིན་པོའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲུགས་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་མཐར་ཕྱག་པ་

ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་གངས་དུ་མར་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་མང་པོ་
དུས་ལུན་རིང་བར་གོམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་
བལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཙ་བར།

དེས་ན་སྤྱགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། །

སྤྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས། དེས་ན་སྤྱབ་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ནི། སྤྱག་བསྐལ་
གྱི་སྤྱའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་འབྲས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་
སྤྱགས་ཀྱང་རབ་དུ་གསལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་དེས་
གྲོལ་བ་གཞན་ལས་བྱད་ཞུགས་པ་ནི། ཙ་བར།

སྤྱབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །

བསེ་རུ་ལ་སོགས་བྱད་འདི་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས། སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བསེ་རུ་ལ་སོགས་པའི་
གྲོལ་བ་གཞན་ལས་བྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་
འདི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ཙ་བར།

དེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། །དེ་ཉིད་སྒྲོན་པ་ཡིན་པར་འདོད། །

སྤྱབ་ལས་དང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་སྤྱ་རུ་བཤད། །

ཅས་ཆོག་རྒྱུ་བཞིས། སྐབས་འདིར་སྒྲོན་པ་འཆད་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
སྒྲོར་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྒྲོར་བ་ནི་ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་སྒྲོན་པ་མཐར་སྤྱག་ཁོན་སྒྲོན་པར་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར། ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པའི་ལམ་

གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ལྟར་བཤད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། སྟོན་
 པ་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱ་རུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་
 པའི་བདེ་གཤེགས་དང་། སྐྱོབ་པ་ལས་དང་པོ་བྲོད་ལམ་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིར།
 ཡང་ན། བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་དང་པོར་གྲུབ་པ་དང་། མཚོད་བཟོད་ལའང་དང་
 པོར་འབྱུང་བའི་བྱིར། རྒྱ་རུ་བཤད་ཅིས་བསྟན། ཚད་མ་ཀུན་བདུས་མཚོད་བཟོད་
 གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འགྲོ་ལ་ཡན་བཞེད་པ་ཞེས་པའི་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ནི་གཤམ་ཆེ་
 བ་དང་། ཚོད་ལན་མང་བས་ནས་འགྲོ་ལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད། སྟིང་ཇེ་
 ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་མར་གོམས་པ་ལས་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཐབས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བསྟན། བསམ་སྒྲུབ་དེ་གཉིས་
 ལས་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བས་དེ་མན་ཆད་འཆད་དོ། །

རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ་ལ། རང་དོན་
 ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བྲུད་པར་གསུམ་ལྟན་
 བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ།
 རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། ཞེས་པ་ནས། གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་
 སྤངས་པ་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྒྲོ་སོགས་ཕྱིར་ན་
 སྟོན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

འཆད། དང་པོ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཅུ་བར།

རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། ཉིད་ཡིན།
 ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་དང་ཕྱིད་ཀྱིས། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཚོས་ཅན། བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་
 ལྟན་གྱི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

ལེན་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་མི་ཤེས་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་ཚོས་གྱི་བདག་
 འཛིན་དང་། དེ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མ་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི།
 ཅུ་བར།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེན་མིན་ཕྱིར། །ལེགས་ཡིན་དེ་ནི་བདག་མེད་པ། །
 མཐོང་བའམ་སྒྲོར་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །སྒྲི་དང་སྒྲོན་ནི་ཀུན་འབྱུང་
 དག །སྒྲར་ཡང་ལྷོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། །བདག་ལྟའི་ས་བོན་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སྒྲར་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བདེན་ཐ་
 དད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ལུས་ངག་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན། །ཉོན་
 མོངས་མེད་དང་ནད་མེད་དང་། །ལམ་བཤད་མི་གསལ་ཉིད་ལུས་
 ཡིན། །གང་ཕྱིར་མ་ལུས་སྤངས་པ་ཉིད། །

ཅེས་ཚིག་རྒྱུ་གཅིག་དང་ཕྱིད་ཀྱིས། །བྱད་པར་གསུམ་པོ་གང་ཞིན།
 ལེགས་པར་སྤངས་པ། །སྒྲར་མི་ལྷོག་པར་སྤངས་པ། །མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་བཅས་
 མོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤངས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ།

སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཉིན་མིན་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཐབས་ལེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ།
 དེ་ཉིད་སྟོར་ཞིང་གོམས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་ལྗོག་པའི་སྤངས་པ་
 བློ་བྱེད་ཀྱི་ཉིན་མིན་པའི་སྤངས་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ནི། སྤར་ཡང་ལའོར་བར་ལྗོག་ཅེས་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་མཚམས་སྟོར་བའི་སྤྱི་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། སྟོན་ཆགས་
 སོགས་ནི་སྤྱི་བ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གོང་
 དུ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟར་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤར་མི་ལྗོག་པར་གཤེགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 བདག་མེད་ཉིགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་ཐ་དད་པའི་
 བདེན་པའི་དོན་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་འཛིན་ལ་
 དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

ཆགས་བྲལ་གཞན་ལ་སྤང་བྱ་གང་ལུས་ཤེ་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་
 རྣམས་ལུས་ངག་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤར་
 ལའོར་བར་མི་ལྗོག་སྟེ། རྒྱ་ཉན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ལམ་བཤད་པ་
 ལ་སྟོ་མིགས་ལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་ཅམ་སྤངས་ཀྱང་གནས་
 ངན་ལེན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་སྤངས་པ་དེ་ནི། མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཉན་མོངས་ཅན་དང་ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་
 པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

རྩ་བར།

ཁ་ཅིག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱིར་ན་སྤྱོད། །ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར་འདི་ལྟོག་ལ། །
 བེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ཕྱིར་འབྱུང་། །རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །
 ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །སྤྱོད་ནམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། །
 བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོག་གང་ན། །རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡིན། །གཉིན་
 བོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་
 ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཅུ་གཅིག་གིས། །རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚེས་ཅན། །སྤྱོད་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 །དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། །ལམ་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར།
 །སངས་རྒྱས་པས། །རྟགས་དེ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། །གོང་དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་
 འདི་ཚེས་ཅན། །ལྟོག་བྱུང་འབྱུང་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །ལྟོག་པ་ལ་བེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེའི་
 ཕྱིར།

རིགས་པས་མཐའ་དབྱེད་ནས་དགག་པ་ནི། །ཉིས་ཟད་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་མེད་ན།
 །ཉིས་པ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། །ཉིས་པ་ཆགས་སོགས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 སྤོང་མི་རྣམས་སམ། །རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། །ཡང་ན་ཐབས་
 ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ། །ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་གཞན་དག་དོན་གཉིས་
 བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོམས་པའི་བརྩེ་བ་ཅན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །ཉིས་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གང་ན། །ཉིས་པ་ཆགས་
 སོགས་ནམས་ཚེས་ཅན། །རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤོང་བསྤྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 །སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤོང་ཀྱི་རྒྱ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉིན་པོ་

གོམས་པས་ཟད་རྣམ་པའི་ཕྱིར། ཐབས་དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་
 སྒྱུ་རི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཡོད་ན་དེ་ལ་དོན་
 གཉིས་བྱེད་པ་ཡོད་སྟེན་དེ། མཐའ་ཅིག་དུ་ཐབས་དེ་ལ་བརྩོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཐབས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་པ་འང་ཡོད་དེ། ཐབས་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 སྟོན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བརྟན། བརྟག་པ་སྤྱི་མ་
 གཉིས་ནི། བཤད་ཟིན་མ་ཐག་པའི་སྟོན་པའི་སྐབས། བརྟེ་ལུན་སྤྱག་བསྐལ་
 གཞེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་
 ལམ་གསུངས་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད་པས་སྐབས་འདིར་རྩ་བར་དངོས་སུ་
 མ་བརྟན་ཏོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་འདིར་བརྟེ་བ་སྟོང་
 ཇི་ཆེན་པོའི་རྟགས་ལས། སྟོན་པ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐབས་དང་
 བཅས་པ་འབྱུང་རུང་བར་སྐྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱ་ལ་བརྟེ་བའི་མ་དེས་བྱ་ཡིན་ད་
 ཞི་བར་བརྩོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དོན་དུ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐབས་
 དང་བཅས་པ་ལ་སྐྱོར་བ་གཉིས་ལུན་གྱི་སྟོན་པ་བརྩོན་ན། བདག་འཛིན་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་འབྱུང་བར་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། བརྟེ་
 བའི་མ་དེས། རང་གི་བྱའི་སྤྱག་བསྐལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་ལུགས་བྱག་པོས་བརྩོན་
 ན། བྱ་དེའི་སྤྱག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་
 སྤངས་པ་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་ལས་ལྷག་པ་ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། སྐྱོན་ཞུགས་
 སོགས་ལས་ལྷག་པ་སྤར་མི་ལྡོག་པའི་སྤངས་པ། དག་བཅོམ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་
 མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱེད་པར་གསུམ་ལུན་ནོ། །སྤར་ལྡོག་མི་ལྡོག་ཅས་པ་
 ཡང་། སྤངས་པ་སྐྱོད་ལུན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་ལེན་ལ་ཟེར་

གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས།

གྱི། སྤངས་པ་ངོ་བོ་སྤྲོད་ལྟོག་པ་མེད་དོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་བདེ་
གཤེགས་ཡོད་ན་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐྱོབ་པ་མཐར་ཐུག་འབྱུང་རུང་སྟེ།
དཔེར་ན། བཙུ་བའི་མ་དེས། བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཐབས་བརྟེས་པ་ན།
བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་སེལ་བར་བཏང་སྟོམས་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བུའི་ཁྱད་
ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསྐྱེད་ཤིང་གཟིགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྟོན་
པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས།

༺ གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ནི། ཙ་བར།

སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ། །འབྲས་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟུན་མི་
གསུང་། །ཐུགས་བཙུ་ལྟན་ཕྱིར་ཙ་ཀུན་ཡང་། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་
སྐྱོར་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུད་བཞིས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་
གྱི་སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གྱིས་ཐར་ལམ་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་
གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་བཟུང་བར་གཞན་ལ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ།
དེ་མ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། ཐར་ལམ་
རྟུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་

དོན་གང་ལ་བཞུས་ཀྱང་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
 ཕྱིར། སྤར་སྒོ་བ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་
 དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པར་མཇད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ཏུ་ལམ་སྒོ་བ་པའི་
 ཚོམ་པ་ཀྱན་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་ཞིང་གོམས་པར་མཇད་ལ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་ཕྱིར། སྤང་ཇི་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ན། བྱ་སྦྱོད་མཐའ་དག་གཞན་
 དོན་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་ནོ། །

དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཆད་མར་བྱལ་ཆུལ།

༥ གཉིས་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཆད་མར་བྱལ་པ་ནི། ཅུ་བར།

དེ་ཕྱིར་ཆད་ཡིན།

ཞེས་པས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་བཞུས་
 ནས་ཆད་མའི་སྒྲིས་བུ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་ཐར་ལམ་བསྟན་པའི་སྒོ་
 ནས་དེའི་སྐྱབས་མཇད་ཅིང་དེ་སྒྲོབ་པའི་རྩས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བསྟན་ནོ། དེ་ཡང་སྒོ་བ་མི་རྩས་ན། སྐྱབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་བཞིན་ནོ། །སྐྱབས་མི་བྱེད་ན་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་དགོས་པ་མི་
 འབྱལ་སྟེ། རི་དྲགས་ཀྱིས་རྩོད་པར་སྐྱབས་བཅོལ་བ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་པ་ཐུགས་
 ཇི་ཅན་ལ་ནི། གཉིས་ཀ་ཆང་སྟེ། མཐུན་བརྩེ་རྩས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་
 པའི་ཕྱིར། ཟུང་སྤྲོ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱལ། །གཞན་གྱི་

ལུགས་ལྷོག་གི་སྐྱོབ་པ་བསྟན་པ།

རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁུན་དང་བརྩེ་དང་རྩལ་པ་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་ལུགས་ལྷོག་གི་སྐྱོན་ས་
བཤད་པ་ལ། བྱད་ཆོས་དེ་དག་སྡུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་པའི་ཚུལ། དེ་དག་ཀུན་
ལས་ཚད་མར་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱབ་པ་
དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་དང་། དེ་ལས་སྟོན་པ། དེ་ལས་བརྩེ་བ་འབྱུང་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

ལུགས་ལྷོག་གི་སྐྱོབ་པ་བསྟན་པ།

༥ བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པར་བསྟན་པ་ནི།
རྩ་བར།

ཡང་ན་སྐྱོབ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་དང་བྱེད་ཀྱིས། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ས་གོང་གི་དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལས་ཡང་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་
གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་
དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞི་གྲངས་ངེས་པ་དང་།
གོ་ངེས་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་
པོ་ནི། གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི།

འཁོར་བས་བསྐྱས་པ་སྐྱག་ཀུན་གཉིས་དང་རྣམ་བྱང་གིས་བསྐྱས་པ་འགོག་ལམ་
 གཉིས་སུ་ངེས། འཁོར་བ་ལ་ཡང་འཆིང་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་
 བྱ་བཅིངས་པ་སྐྱག་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས། རྣམ་བྱང་ལ་འང་འཁོར་བ་ལས་གོལ་
 བྱེད་གྱི་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་། གོལ་འབྲས་ངོ་བོ་འགོག་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་
 པས་འབྲུག་ཐོག་གི་རིམ་པ་བཞིར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རྒྱ་
 འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྐྱག་
 བསྐྱེད་དང་། འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་དང་སྐྱ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་གྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །
 བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲོད་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་རིགས། །སྐྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་
 འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས། གོ་རིམ་དེ་དང་། སྐབས་འདིའི་གོ་རིམ་ཡང་འདྲའོ། །

རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱ་དང་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ནའང་གོ་རིམ་དེ་དང་མཐུན་པར་
 སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་དེ་བྱུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པར་བརྟག་དགོས། བར་ཕྱིན་
 སྐབས་སུ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་རྟོགས་ན། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་
 རྟོགས་པས་ཁྲུབ་ན། གོང་གི་གོ་རིམ་དང་འགལ་ལ། མ་ཁྲུབ་ན། སྐྱག་བདེན་
 རྟོགས་ན། དེ་འབྲས་བྱར་བསྐྱས་པའི་ཆ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་བམ་མ་ཁྲུབ། མ་ཁྲུབ་
 ན། སྐྱག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟག་ཁྲུབ་ན། སྐྱག་བདེན་ཀུན་འབྱུང་གི་
 འབྲས་བྱར་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་

མཚན་གང་། ཏུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་རྟོགས་ན་མེ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ། རན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཚ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་སོགས་ད་ལྟ་
 འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱག་བསྐལ་ཏུ་གྲགས་པ་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་།
 ཟས་ཡིད་འོང་སྒྲིང་བ་སོགས་ད་ལྟ་འཇིག་རྟེན་ན་བདེ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་འགྱུར་
 བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་དེ་བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་
 བསྐལ་ཡིན། ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་ཡིན། སྤྱག་
 བསྐལ་འགག་པའི་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ནི། འོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ངེས་
 གཟུང་བ་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ངེས་གཟུང་བའོ། །སྤྱག་བསྐལ་ལ་
 འོག་པར་ཞུགས་པ་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་འོག་པར་ཞུགས་པ། སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མེད་
 པར་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པ་གཉིས། སྤྱི་མ་ལའང་རྒྱ་གཅིག་
 ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་སློ་སློན་ཏུ་
 བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་
 འཛིན་པའོ། །འགོག་པ་ལ་འོག་ཞུགས་ནི། ཐར་པ་ཡེ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 ཟག་བཅས་གྱི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བྱེད་
 པར་འགའ་ཞིག་གྲུ་ཞོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཟད་པ་ཡོད་
 ཀྱང་སྐར་ཡང་ཕྱོག་པར་འཛིན་པའོ། །ལམ་ལ་འོག་ཞུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་
 མེད་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་ལམ་ཏུ་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་།

བསམ་གཏན་གྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ། སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་ལྷོག་
པའི་ཚེས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱུག་ནི། མི་དྲག་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོང་བདག་
མེད་བཞི། བྱུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་སྐྱེ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་ཚེས་པ་
ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི། ལམ་སྐྱབ་པ་རིག་པ་ངེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་
བརྟུ་བྱུག་གོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་དང་།
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་དང་བཞི་འོ། །དང་
པོ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡོད་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་
པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའོ། །

སྤྱག་བདེན་ངོས་བཟུང་བ།

༩ དང་པོ་ནི། ཚུ་བ་ལས།

སྤྱག་བསྐྱེལ་འཁོར་བ་ཅན་ཕུང་པོ། །

ཞེས་པས། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་ཚེས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་
པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

འཁོར་བ་ཞེས་པ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་འཛོག་ན། གང་དུ་

ལྷག་བདེན་ངོས་བརྒྱུད་པ།

འཁོར་བ་དང་། གང་འཁོར་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར། དེར་མི་འཛོག་ན་
གཞན་ལ་འཛོག་ས་མེད་པས། འཁོར་བའི་ངོ་བོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་འཛོག་གང་ཟག་
འཁོར་བར་འཁོར་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། རང་རེའི་ཡིག་ཆར། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཆ་དེ་ལ་འཛོག་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཞེས་པ་དེ། འཁོར་
བའི་གནས་དེའང་མ་ཡིན། འཁོར་མཁན་གང་ཟག་དེའང་མ་ཡིན་པས་ཆ་དེ་ངོས་
འཛིན་རྒྱུ་ཡང་སློ་ལ་འཆར་དགའ་བ་ཞིག་གོ །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
རང་དབང་མེད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་སྦྱག་བདེན་ཡིན་
ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
གསུངས་པའང་དཔུང་གཞིར་སྤང་། དཔེར་ན། བྱི་གན་རྒྱ་བོ་འཁོར་བར་འཁོར་
རྒྱལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྦྱོ་བ་ལྟ་མ་ནས་འདིར་ཉིང་
མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལས་གཞན་འཛོག་
རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བས་སྲིད་པ་རིགས་མཐུན་
བདུན་སྦྱོ་བ་ལོན་པ་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས། གཞན་
འཛོག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེས་པའི་སོ་སྦྱེ་དེ་སྦྱག་
བདེན་ཡིན་ན་དེའི་བདག་འབྲས་ཀྱི་གནས་དེ་ཡང་སྦྱག་བདེན་ཡིན་དགོས་པས།
བདེ་བ་ཅན་ན་སྦྱག་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞིང་གི་ཆ་ཡོད་པར་འགྱུར། སྦྱག་བདེན་མ་
ཡིན་ན། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་དེ། བདེ་བ་ཅན་ན་སྦྱེས་མ་ཐག་སྦྱག་བདེན་སྤངས་པར་ཐལ་
ལོ།

བདེ་བ་ཅན་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། དེ་ལྟ་ག

བཅས་པ་ཡིན་ནམ། ལྷག་མེད་པ་ཡིན། ལྷག་བཅས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཡུང་པོ་དེ་
 ལྷག་བདེན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྒྲོན་པས་ཆོག་གས་བྱངས་
 མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེའི་རྩ་ཐམས་ཅད་
 བསག་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
 བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེ་ནམས་ཀྱིས་ཞིང་དེར་སྒྲོད་པའང་དེའི་རྩ་ཆ་གཅིག་
 བསག་དགོས། དེ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བསགས་
 པའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་། མ་བྱུང་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཅམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སོ་སའི་སྐྱེ་བོས་བསགས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་
 བར་འདོད་ན། བདེ་བ་ཅན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཞིང་དེའི་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་མགོན་པོ་འོད་དཔག་
 མེད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་
 ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་ནས། འོག་མིན་དང་བདེ་བ་ཅན་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་
 ལས་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་ཁོངས་སྒྲུ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
 དབང་གིས་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་པ་ཆེན་པོ་པཎ་
 ཆེན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་ན་སྐྱག་བདེན་མེད་པར་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་བདེ་བ་ཅན་ན་སོ་སྐྱེའང་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཕྱི་མ་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་
 སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། ཅུ་བར།

འབྲུལ་ཕྱིར་རྒྱུ་སོགས་ཆོས་མ་ཡིན། །

ཞེས་པས། ཆགས་སོགས་རྒྱུ་དང་བད་ཀན་དང་མཁྲིས་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་
 འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ཁྲོག་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་
 དག་ལས་ཁྲོག་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་
 ནི། ཅུ་བར།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་ཅེན་དེ་ཡི་ཆོས། །

དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་། །ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་
 མཚུངས་པ་ནི། ཐལ་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན། །གཟུགས་སོགས་
 བཞིན་སྐྱོན་མེད་ཅེན། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་བྱད་པར་ཅན། །ལས་རྣམས་
 བདག་པོ་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཡང་ཚུད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཤང་དགུས། གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་བད་ཀན་ལས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བ་ནི་བད་ཀན་ལ་
 ཞེ་སྤང་གི་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་འཕེལ་བས་རྒྱུ་འབྲུལ་
 པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། མཁྲིས་པ་དེའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་དུས་མིན་གྱི་
 སྐྱེ་དཀར་དང་ག་མེར་རྟལ་མང་སློ་གསལ་བ་སོགས་ཞེ་སྤང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་
 ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱུ་མཁྲིས་པ་ཆང་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁྲིས་པ་ལས་དུག་གསུམ་ག་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བད་ཀན་དང་

རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་
 ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཚུངས་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་དྲག་གསུམ་ག་ཉིས་པ་བད་ཀན་དང་མཐིས་པ་དང་རྒྱུ་
 གསུམ་ཀུན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་
 ཉིས་པ་ཐལ་བའི་བྱིར། ཡང་། རྒྱ་འབྲུང་བ་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་
 གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། སྐྱེས་
 བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དེར་ཡང་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་ཙོད་པ་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་པར་
 འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དེ་ལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་གྱི་
 ལས་རྣམས་བདག་པོའི་རྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་དངོས་རྒྱ་འབྲུང་བ་མཚུངས་པ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་རྒྱ་
 འབྲས་མིན། ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 ཉུགས་དགོད་པ་ནི། ཅ་བར།

སྟོན་རྣམས་བྱུང་པར་ཡོད་ན་ཡང་། །བྱུང་པར་མེད་བྱིར། །
 ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་དང་བྱེད་ཀྱིས། རྒྱུ་སོགས་སྟོན་རྣམས་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་
 བ་ཡོད་ན་འང་ཉིས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་བྱུང་པར་དུ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་
 བྱིར། ཆགས་སོགས་ཉིས་པ་རྣམས་རྒྱུ་མཐིས་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བསྟན།

སྐབས་འདིར་ཅ་བར།

ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཆོས་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་

ན་གོ། །རྒྱས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པས་ན། །འབྲས་བུ་མི་མཚུངས་
གང་ལས་ཡིན། །

ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་པོ་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རིག་ཆེན་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀ་ལས་མ་བྱུང་བས། ཅ་ཚིག་མིན་ནོ་སྟེ། ཚིག་
འབྲེལ་ནི། ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྒྲུང་སོགས་རྒྱུང་མཐུས་སོགས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་འང་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་
དག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྒྱས་པ་མེད་པར་མཚུངས་པས། འབྲས་བུ་ལའང་མི་
མཚུངས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཅ་བར།

མ་གུབ་ཉིད། །མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་ཡིས། །འགྱུར་ཕྱིར་
ཀུན་ལས་སྐྱེ་བའང་མིན། །རྒྱ་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན། །འབྲས་བུ་
འགྲིབ་པར་མི་རུང་སྟེ། །ཆ་བ་སོགས་བཞིན་ཆགས་སོགས་གྱི། །
འགྱུར་བ་བདེ་སྟུག་ལས་སྐྱེས་ཡིན། །ཆ་མི་མཉམ་སྐྱེས་སྟུག་བསྐྱེལ་
གྱིས། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེད་ན། །ཅིས་སྐྱེད་སྒོམ་གྱིས་ཆ་
མཉམ་ལས། །ཁྱེད་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན། །ཆ་མི་མཉམ་
ལ་ཆགས་ཅན་མཐོང་། །གཞན་ནི་མ་མཉམ་ན་ཡང་མིན། །གཞན་ནི་
ཆ་མཉམ་ན་ཡང་མིན། །ཞེས་བདེན། །གཞན་ནི་ཟད་ནས་ཐུག་འཇུག་
ཀྱང་། །བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་མེད། །དེ་གཅིག་ལ་ཆགས་
དག་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ །མ་ཡིན་
ཀུན་མ་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའང་མིན། །ཡོན་
ཏན་མི་འཛིན་པ་ལའང་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་འཛིན་དེ་ཡང་། །

ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ཅན་འགྱུར་

ཏེ། །རྒྱལ་བྱུང་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་ཉིད་གསུམ་དང་བྱེད་ཀྱིས། གོང་གི་དྲགས་བསྐྱབ་པ་ནི། མགྲིས་
པ་འཕེལ་ནས་ལུས་སྐྱེད་ན་ལུས་གདུངས་པས་ཞེ་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་
གོང་གིས་དྲགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ནད་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་ཡིས་ཞེ་
སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་ཞེ་སྒྲིབ་དེ་ནད་ཀྱན་གྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
ཞེ་སྒྲིབ་དེ་ནད་ཀྱན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའང་མིན་ཏེ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཞེ་
སྒྲིབ་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་
བུ་ནམས་ཞེ་སྒྲིབ་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱུང་བ་
བསྐྱབ་པ་ནི། རྒྱུ་བད་ཀན་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་མི་འཕེལ་
ཡང་འགྲིབ་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མགྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཆ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ནམས་འབྱུང་བ་ཅུམ་
ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ནི། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་
པའོ། །གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་
གྱིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གོགས་བྱས་ནས་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། འདོད་
ཆགས་ཅིས་བསྐྱེད་སྐྱོས་ཀྱི་གོག་ཅིས་དྲིས་པས། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་བྱུང་
འཕེལ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་འགའ་
ཞིག་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལའང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་ལ། གང་
ཟག་གཞན་ནི་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་ནའང་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཆགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ནི་ཁྱ་བ་ཟད་ནས་ཁྱག་འཛག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བ་
མཐོང་ལ། ཆགས་ཅན་གང་ཟག་དེ་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་
ཡོད་ཀྱང་། བྱད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྱ་བ་འཕེལ་བ་ངེས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞུགས་མཛེས་པ་དང་སྦྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱང་འདོད་
ཆགས་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱད་པར་ཅན་ལས་ཆགས་པ་བྱད་པར་ཅན་
དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞུགས་མཛེས་པ་སོགས་དེ་དག་ཀྱན་ཆགས་པའི་རྒྱར་
མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཆགས་པའི་རྒྱར་དགོས་ན་
མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་མེད་ངེས་པ་མེད་པར་ཆགས་པ་འབྱུང་བའང་མིན་པར་
འགྱུར་བ་ལས་ཆགས་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུགས་དང་སྦྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་ཅམ་མཐོང་བས་ཆགས་
པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། དེ་དག་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་ལའང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ་
ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དེ་ལ་རྒྱ་ཅི་དགོས། ཡུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱད་
མེད་གཞུགས་དང་སྦྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེའི་ལུས་
ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལ་བྱད་
པར་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

སྐབས་འདིར། ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་དེ་གཞུགས་མཛེས་པ་དང་སྦྱོད་ཚུལ་
བཟང་བ་སོགས་ལ་བྱས། ཡུལ་ལ་དེ་དག་ཆད་མིན་ལ་མ་བཟློས་པར་གང་ཟག་
རང་གི་ཆགས་པའི་གཉིན་པོ་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུད་དབང་གིས་ཆགས་པ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་སྐྱ་

ཆོག་པ་བྱུང་ཡང་། དུག་གསུམ་གང་ཡང་མི་འཕེལ་བར་དུག་གསུམ་གྱི་གཉིས་པོ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་བའང་སྲིད་ལ། འགའ་ཞིག་ནད་གསུམ་གང་ལའང་མ་བཟླས་
 པར་དུག་གསུམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་
 པར་ཅན་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་སྦྱོད་ཚུལ་བཟང་བ་མཐོང་ཡང་
 ཆགས་པ་མི་འཕེལ། འགའ་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཡུལ་
 ལའང་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མངོན་གསུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་པ་
 འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

རྩ་བར།

གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །དེ་འདྲ་ཞེས་པ་ཅན་མི་
 འགྱུར། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་ཕྱིར། །འདི་ལ་ངེས་པར་
 མཐོང་བའང་མེད། །

ཅེས་ཆོག་རྒྱུད་བཞིས། གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་ལྷག་པར་འཕེལ་བཞིན་
 པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆེ་ཞེས་པ་དག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 ཆགས་པ་དུག་པོ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ། ཆགས་སྣང་དེ་གཉིས་
 འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 གནས་སྐབས་འདི་ལ་ངེས་པར་ཞེས་པ་འབྱུང་བས་བྱུང་བར་མཐོང་བའང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེས་འགའ་ཞེས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཕེལ་འགྲིབ་མི་
 མཚུངས་ནའང་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་ན་གཉིས་པ་དེ་དག་འབྱུག་གོ་ཞེས་བསྟན།
 གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྣང་བ་ནི། རྩ་བར།

གང་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ། །རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་བྱུང་

པར་ལ། །རག་ལས་པས་ནི་འབྲུག་འབྲུར་ག། །དེ་ལ་སྒྲིན་འདིར་

ཐལ་བ་མེད། །

ཅེས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས། རིགས་པ་སྤྱོད་བ་གང་གི་ལུགས་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་རག་ལས་པས་
འབྲུག་པར་འབྲུར་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཁོན་ལ་བསྐྱོས་པ་མེད་
པས། བད་ཀན་ཅན་ཞི་སྤང་ཅན་དུ་མི་འབྲུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་འདིར་ཐལ་བ་
མེད་དོ། །

གཉིས་པ། འབྲུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲིབ་དགག་པ་ལ། བཤད་ཟིན་
དན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བར།

འདིས་ནི་འབྲུང་བའི་ཆོས་ཉིད་བཀག། །

རྟེན་ཡང་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས། གོང་གི་རིགས་པ་འདིས་ནི། ཆགས་སོགས་འབྲུང་
བའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་
འབྲུལ་པར་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བཞི་ཆགས་སོགས་བྱུང་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་
ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
དཔེ་དགག་པ་ནི། ཅུ་བར།

དཀར་པོ་ལ་སོགས་ས་སོགས་ལ། །བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

རྟེན་སྤྱོད་ཡང་སྦྱར་དོན་ནམ། །ཡང་ན་རང་གི་རྟེན་དག་དང་། །དབྱེར་

མེད་པར་ནི་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཡིན་གཞན་དུ་འཐད་མ་
 ཡིན། གཤམ་ཏེ་མྱོས་སོགས་རྣམས་པ་བཞིན། དབྱེར་ཡོད་ཅི་ན་
 དངོས་པོ་ལས། རྣམས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན། དངོས་པོ་འཛིག་
 འགྱུར་རྟེན་ཆ་བར། གནས་ན་བརྟེན་པ་འཛིག་པ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་དེ་
 མཚུངས་ཤེ་ན་མིན། ལྷང་བ་ཐ་དད་ཅན་རྟོགས་པས། འབྱུང་
 སེམས་ཐ་དད་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་བཞིས། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་འགྱུར་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་འབྱུང་བ་ལ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་
 དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྒྲིའི་དོན་ཡང་
 ཆོས་ཅན། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་སྒྲ་
 མ་སྒྲིའི་དོན་ནས་ཡང་ན་དུས་མཉམ་ཆོགས་པ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར།
 རང་གི་རྟེན་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཆང་དང་མྱོས་པའི་རྣམས་པ་
 ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་
 འབྱུང་བ་ལ་དབྱེར་ཡོད་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་ཆོགས་པ་དབྱེར་མེད་
 ཅམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆང་དང་དེའི་རྣམས་པ་དབྱེར་ཡོད་གྱི་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཆང་གི་རྣམས་པ་གཉིས་དོན་
 གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་སྒྲེ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ན། ཆང་ཆ་བར་གྱུར་པ་ན། ཆང་གི་དངོས་པོ་འཛིག་
 པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་མྱོས་པའི་རྣམས་པ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆང་ཆ་བར་
 གནས་ན་བརྟེན་པ་མྱོས་པའི་རྣམས་པ་འཛིག་པ་སྒྲེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་ཆང་དང་རྩལ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སེམས་དེའང་ཇུས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་
 མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། འབྱུང་སེམས་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། སློ་མ་འབྱུལ་བ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་
 བ་རིག་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་སེམས་རང་རིག་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་
 ཆང་དང་། ཆང་གི་སྒྲོས་པའི་རྩལ་པ་གཉིས་ཇུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། འབྱུང་
 བ་དང་སེམས་གཉིས་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས་མི་མཚུངས་པའོ་ཞེས་བསྟན།

དཔྱད་པ། ཆང་ཆ་བར་གྱུར་ནས་སྒྲོས་པའི་རྩལ་པ་འཇིག་པ་ན། ཆང་གི་
 དངོས་པོ་འཇིག་པར་འདོད་དགོས་པས། དེ་འདྲ་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དེ་རྩ་ཡིན་ནམ།
 དེ་ལྟར་ན། བཅས་ལྟན་དག་སློང་གིས་འཐུང་ན་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་
 པས་དཔྱད། དེ་བཞིན་དུ། འོ་མ་ཆ་བར་གྱུར་པའི་ཆོ་འོ་མའི་དངོས་པོ་འཇིག་
 གམ་མི་འཇིག་ འཇིག་ན་དེའི་ཆོ་བཅས་ལྟན་དག་སློང་གིས་བྱི་རྩ་འཐུང་ན་ཉེས་པ་
 མེད་དགོས་པས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འབྱུང་སེམས་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 རིག་ཆེན་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ། ཇུས་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་མང་བས་ལེ་བྱ་
 གསུམ་པའི་སྐབས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ནི། ཅ་བར།

ཇི་སྟོན་ལུས་ནི་འགྱུར་བར་དུ། །གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཡིད་དོ་
 བོ། །མཚུངས་འགྱུར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། །དོན་གྱི་གཞན་དབང་
 ཅན་ཉིད་གང་། །གང་ཆོ་ལུས་ལ་བཞུགས་མེད་པར། །ཤེས་པ་འགའ་
 ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས། །བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ། །

དེས་ན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཤང་བརྒྱད་ཀྱིས། ཇི་སྟོན་ལུས་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡིད་སློ་རྟོག་

པ་སུ་བཟློད་ཅོལ། །སྒྱུ་ནི་ལན་བརྒྱར་ནམ་ཕྱི་ཡང་། །ངོ་བོ་གང་
 ཞིག་སྤང་གྱུར་པའི། །ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤར་མི་སྤང་། ཇི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་
 པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། ཉུག་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ལའོར་བ་ཐོག་མ་མེད་
 པར་གྱུ་ལྟེ། སྤར་སེམས་ཅན་མིན་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྒྱེ་བའི་རིགས་མིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་ཉར་ལེན་དུ་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་།
 གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོས་ཏེ་འདོད་པ་ན་སྒྱེ་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་མེད་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་དབང་ཤེས་ལྟེ་ཉར་ལེན་དེ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་ཡིན་ནོ།
 འདོད་པར་སྒྱེས་མ་ཐག་པའི་གང་ཐག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལྟེ་ཕོ་དེ་དངོས་ཀྱི་ཉར་
 ལེན་རྣམ་ཤེས་མེད་ཀྱང་། ཉར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་
 པས། རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་རང་གི་ཉར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པས་བྱུང་
 བོ། །རྒྱུད་འཕེན་པས། གལ་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
 རྣམ་པ་དང་ལྡན་པས། བྱོད་ཀྱི་ཉུག་པ་དེ་གྲུབ་ཟིན་སྒྱུ་བ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི།
 རྒྱུད་འཕེན་པས་བྱོད་ཀྱི་ཉུག་པ་དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉར་ལེན་དུ་མི་འདོད་
 ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྒྱེ་བ་མེད་པས་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་
 པའོ། །སངས་རྒྱས་པས། འོ་ན། བྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་
 དུ་ཁས་ལེན་པར་སོང་བས། རྒྱུ་རྩ་སོགས་ཀྱི་རྩེ་ན་འབྲས་བུ་གྲང་ཆེན་བརྒྱ་ལྷོན་ཆོ་
 མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་གྲངས་ཅན་ཡུགས་དང་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་དེ་
 ལྟ་བུ་བཟློད་པའི་ཅོལ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་འཕེན་བྱོད་དོ་ཆ་དང་བཅས་པ་

ལྷན་པ་དེ་ན་ངོས་བརྒྱུད་པ།

སྒྲིམ་པ་འི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བྲངས་ཅན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་སུ་
འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཙ་བ་ལས་ནི། རོ་མཚར་བཅས་པ་སུ་བརྗོད་ཚོ་ལ། །
ཞེས་བྱུང་ངོ་། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་འི་ངོ་བོ་ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་སྤྲེལ་བྱེད་བརྟགས་ན་
ཡང་འབྲས་བུ་འི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་སྤང་རུང་རུ་འབྱུར་བའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤར་རྒྱུ་འི་དུས་ན་
མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་ཡང་འབྲས་བུ་འི་ངོ་བོ་དེ་ནི་རྒྱུ་འི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་
འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་འགལ་བྱུང་དམིགས་པ་འི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ལ་གཉིས།
རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་འི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། ཙ་བར།

སྤྲ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལ། །

ཆགས་སོགས་ངེས་མེད་ཐལ་བར་འབྱུར། །

ཞེས་ཆོག་ཤིང་གཉིས་ཀྱིས། ཐ་མལ་པ་འི་སྒྲིམ་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྒྲིམ་མ་ཐག་
ཆགས་ཅན་སོགས་སུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཆགས་བུལ་དུ་སྒྲིབ་སྤྲོད་པར་ཐལ། བྱོད་
སྤྲ་ན་མེད་པ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
རྟགས་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྤྲ་ན་མེད་པ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་མ་ཡིན་
ཏེ། བྱོད་སྒྲིམ་མ་ཐག་དུ་ཆགས་བུལ་དུ་མི་སྒྲིབ་པར་ཆགས་ཅན་སོགས་སུ་སྒྲིབ་
ངེས་པ་འི་ཕྱིར་ཞེས་བཤོད། རིག་ཆེན་ལས། ཐ་མལ་པ་འི་སྒྲིམ་བུ་རྣམས་ནི་ཐལ་
རང་གཉིས་ཀ་འི་ཚོད་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་དགོངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྤྲ་ན་མེད་པ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་མ་ཡིན་ན།

འོ་ན། སེམས་ཅན་སྤྲ་ན་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲིབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་འི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲིབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་འི་ཕྱིར། རང་གི་སྤྲ་ན་

ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན། གསར་དུ་སྐྱེ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན།
རྒྱ་འགགས་དུས་སུ་སྐྱེ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་དུས་
སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ན་བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་
གཞན་དུ་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱུང་པར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། །ཅེས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ། ཅེས་
པའི་དགོངས་གཞི་བརྒྱད་གསུངས་པའི་དང་པོར། ཐོག་མ་ཞེས་པ་དེ་འཁོར་བ་ལ་
ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཤད། གྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོར། དེའི་དོན་ནི་
འཁོར་བ་ན་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྤར་འགགས་པ་དང་རིགས་
མཐུན་པ་སྐྱེ་བས་ཆོས་སྟོན་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དབྱུ་མ་སྤར་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
ཞེས་འགྲེལ་བས། འཁོར་བ་ན་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་
པའི་དོན་ལ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་། འཁོར་བ་ན་སྟོན་སེམས་ཅན་བྱེད་མ་སྟོང་བ་
ཞིག་གསར་དུ་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་ན། སྤར་ལེགས་ཉེས་གང་ལའང་མ་གོ་མས་པར་
སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེས་ཤིག་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཆགས་
བྱལ་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་སོ། །

གོང་གི་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་པོ་ནི། འཁོར་བ་ཐོག་
མ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལམ་རིམ་སྐྱེས་བུ་
འབྱིང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱད་བསམ་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ལ། སྐྱེ་བ་སྤར་

ཕྱི་སྐྱབ་པ་ལའང་རིགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤང་བས་རིགས་པ་དེ་ལ་སྦྱོངས་པ་
 ལོན་ཏུ་གཤམ་ཆེ། རིགས་པ་འདི་དབང་ཕུག་དགོངས་ཟབ་ཆེས་སྤྲུབར། །སྦྱོངས་
 བདག་གི་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ལགས་ཀྱང་། །ཨ་མ་སྤང་དང་ཁ་ཆེས་སྤྱང་བསྐྱར་
 བཞིན། དམ་པ་འདི་བཤེས་གཉིན་དེན་གྱིས་སྦྱོབས་ཏུང་བཞེས། །ཞེས་པ་ནི།
 བཤེས་གཉིན་དམ་པ་དྲན་པས་ཐོལ་བྱུང་དུ་སྦྱས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་
 དང་པོ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། ཙྴ་པར།

འབྱུང་བ་བདག་ལས་མ་འདས་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཀུན་ཆགས་སོགས་
 ལྷན་ན། །ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་
 འབྱུང་བྱུང་ལས་ཡིན་ན། །འབྱུང་རྣམས་སྟོག་ཆགས་བྱུང་མེད་
 ཀྱང་། །བྱུང་པར་འདི་ཉེན་གང་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་
 བཞིན། །དེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་གྱིས། གལ་ཏེ་སྦྱོབ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་
 འདས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་པས་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་
 མི་སྲིད་ཅེ་ན། །སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཆེ་རྒྱུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
 བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་
 བྱས་པ་ལས་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྒྱུང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་
 བཞིན་ཆགས་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་རྒྱུང་
 གི་བྱུང་ལས་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྟོག་
 ཆགས་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་

ལེན་འབྱུང་བ་རྣམས་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་འང་སྟོག་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དགོས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ཆགས་སྟོགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་འདིའི་རྟེན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སྟོགས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་བཞིན་དུ་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྟོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་སྟོགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཆགས་ཅན་ལ་ཆེས་ཆགས་ཅན་སྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བའི་སྟོག་ཆགས་དང་ཆགས་ཅན་གཉིས་ཆེས་སྟོག་ཆགས་དང་ཆེས་ཆགས་ཅན་སྟོགས་ཡོད་པར་མཚུངས་དགོས་ཏེ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཆགས་སྟོགས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་འགྱུར་ན། ཆགས་སྟོགས་དེ་སྤར་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་སྤར་ཡོད་པ་ལས་ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ། ཕྱིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། ཅུ་བར།

གལ་ཏེ་ཆགས་སྟོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། །རྒྱ་མཚུངས་བདག་ཉིད་མི་སྟོག་ཕྱིར། །མིན་ན་བདག་ཉིད་འདྲ་རྒྱུའི་ཕྱིར། །ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་འདྲ་བར་འགྱུར། །མཚུངས་བདག་ལས་བྱུང་བ་གྲུང་གི། །ཤེས་པ་འཕམ་འདིར་ཡང་ས་སྟོགས་ལ། །སྟོག་ཆགས་ཉིད་སྟོགས་བྱུང་པར་

གྲི། །རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བརྒྱུད་གྲིས། གཤམ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་རྒྱུ་ཆགས་
སོགས་ཡེ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་སྤྱི་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་
མི་ལྷོག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤོགས་ཆགས་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་
བར་འབྱུང་བར་ཐུག། འབྱུང་བ་བདག་ཉིད་འདྲ་བ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བའི་ཉིད་
ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་སྤྱང་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་དེ་བ་
སྤྱང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། བྱོད་ལ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་ཤར་བའི་རིམ་པ་
ཅན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ས་སོགས་རྣམས་ལ་སྤོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སྤོག་
ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཉིད་ལེན་
འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

དེ་ཀ་ཆེན་ལས། མཚུངས་བདག་ལས་བྱུང་བ་སྤྱང་གི་ ཤེས་པ་ཞེས་པ་
དེ། བྱེ་བྱག་པ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་དང་། འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལ། སྤོག་
ཆགས་ཉིད་སོགས་བྱུང་པར་གྱི། །རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ།
རྒྱུང་འཕེན་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་ཡིན་གསུངས། གཞུང་དེ་དག་ནི་དོ་བོ་ཉིད་
རྒྱུར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུང་འཕེན་གྱི་ལྷགས་དགག་པའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ནི།

རྩ་བར།

རྫོད་རིམ་བྱུང་པར་ཡོད་ན་ཡང་། །རྫོད་མེད་མེ་འགའ་ཡོད་མིན་
པ། །དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཞེ་ན་མིན། །རྫོད་ལས་མེ་གཞན་བཀག་

ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ནི། །བྱད་པར་རིམ་པ་དང་
ལྷན་པ། །དེ་དག་དེ་ཡི་བྱད་པར་ནི། །ལ་ལར་འཆད་འགྱུར་དཀར་
སོགས་བཞིན། །གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ངེས་མིན་ཏེ། །དེ་དག་
འབྱུང་དང་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཤེ་ན་མིན། །
ཆགས་སོགས་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་ཐལ་ཕྱིར། །ནམ་པར་བརྟགས་པ་ཡུལ་
ཡིན་ཕྱིར། །ཡུལ་ཡང་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས། །རྫོ་བ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་བྱད་པར་ཡོད་
ནའང་། །རྫོ་བ་མེད་པའི་མེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །སྐབས་
འདིར་ཡང་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། །རྫོ་བ་ལ་མེ་
ཇུས་གཞན་ཡིན་པ་ཆད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར། །གང་ཞིག་ལྷུས་ལས་དོན་གཞན་དུ་
ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། །སྐབས་ལ་ལར་བྱོད་ཆད་པར་
འགྱུར་བ་སྤིད་པར་ཐལ། །འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྱིབ་ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྷན་
པ་ལས། །བྱོད་འཕེལ་འགྱིབ་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འགྱུར། །བྱོད་དེ་དང་འབྲལ་རུང་དོན་
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྤུལ་བུའི་ཆོས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནི། །རྫོ་བ་དང་མེ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་ལ། །འབྱུང་བ་དང་ཆགས་
སོགས་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས། །ཆགས་སོགས་
ནམས་གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པར་ངེས་པ་མིན་ཏེ།
གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རུང་ཡིན་ལ། །ཆགས་
སོགས་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་འབྲལ་མི་རུང་བ་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། །དེ་མིན་ཏེ་གཞན་དུ་ན། །ཆགས་ལྷན་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲི

བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཆགས་སྤང་སོགས་དམིགས་སྤྱོད་གྱི་དབང་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་
སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡང་ཆགས་སྤང་སོགས་ངེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་
བྱུང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བསྟན།

དེ་ནི། དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་དམིགས་སྤྱོད་གྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཆགས་ཅན་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་
ནི། ཙ་བར།

སྐལ་མཉམ་སྤྱོད་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། །ཆགས་སོགས་ངེས་པ་མེད་

པ་ཡང་། །རྒྱ་ནི་ཉེ་ཕྱིར་སྟོ་རྣམས་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ཆེ་སྐྱེ་བར་

འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཞེས། ཐམས་ཅད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་
མེད་པར་ཡི་མེད་དུ་ཐལ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་བ་
གཤམ་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེར་
ལེན་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀུན་གྱི་ཆེ་ཆགས་སྤང་སོགས་སྟོ་རྣམས་
ཀུན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྟག་པ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བསྟན། དེ་ནི། ཆགས་སྤང་སོགས་སྟོ་རྣམས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་
འབྱུང་བ་རྟག་པ་ལས་འབྱུང་ན། སྐྱེས་བུ་གང་གི་རྒྱུ་དང་ལ་ཡིན་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པའམ་
ཡང་ན་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱད་བསྟན་
བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཙ་བར།

དེ་ནི་ངེས་འགའ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །མི་རྟག་ཉེས་པའི་རྟོན་ཕྱིར་

དང་། །རྒྱ་དབང་ཕྱིར་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན། །བདག་མིན་གྱིན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པ་འདྲ་མིན། །རྒྱ་མིན་གྱིན་གྱིས་སྐྱེད་པ་མིན། །རྒྱ་
 པ་ཇི་སྤྱད་སྤྱད་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལས་དུ་མ་ནི། །དུས་མ་
 དང་པར་སྤྱེ་མི་འགྱུར། །རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཚོགས་ན་ཡང་། །འབྲས་
 བུ་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་གཞན་ཇི་སྤྱད་པ་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་
 རྒྱ་ནམས་ལ་ཡོད་མིན། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱ་དབང་གཉིས་ཀྱིས། །བྱུང་ཚེས་བཞིའི་དང་པོ་མི་རྒྱ་པ་ནི། །སྤྱད་
 བསྐྱེད་དེ་ནི་ཚེས་ཅན། །མི་རྒྱ་སྤྱེ། །རིས་འགའ་སྤྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 །རིས་འགའ་ཞེས་པ་སྤྱད་པར་འགྱེད་པ་སྤྱད་པར་མི་སྤྱེ་བ་དེ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་
 པར་སྤྱད། །དེ་ལས་མི་རྒྱ་པར་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་རྒྱ་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱད་
 བསྐྱེད་པར་བསྤྱད་ཚུལ་ནི། །སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་རྒྱའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་
 བར་གོ་བའི་ཆོ། །རྒྱ་དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གཉིས་ལ་ཐུག་ཅིང་། །ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་
 དབང་དུ་སོང་བའི་ཕུང་པོ་དེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱེད། །རྒྱ་སྤྱད་པ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ནི། །ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡོད་ཕྱིན་ད་ལྟ་ཉར་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུ་དང་
 རྒྱུ་དང་གཞི་བྱས་ཤིང་མ་འོངས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལས། །དེ་
 བསམས་ནས་འཁོར་བའི་ཉར་དམིགས་བསྐྱེད་པ་ན་ཡིད་འབྱུང་ཤུགས་བྱས་སྤྱེ་བ་
 སོགས་གྱི་དགོས་པ་ཡོད། །ཕུང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དེ་ལ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་
 མཛད། །མི་རྒྱ་པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལས། །རང་དབང་བའི་བདག་
 གི་ངོ་བོ་མིན་པར་སྤྱད་ཚུལ་གོ། །བདག་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱེད་པ་སྤྱད་པ་ནི་
 གཞན་གཞན་ལས་བཤད་པ་དང་ལྷོག་སྤྱེ། །གཞན་ལས་སྤྱེད་པ་སྤྱེན་ལ་བཤད་དེ་

བདག་མེད་བསྐྱེད་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རིག་ཆེན་རིགས་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་སྣང་པའི་ནམ་པ་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ལ་
དགོངས་པ་དང་མི་རྟག་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་བཤད་ནས་དེ་མ་ཐག་
བདག་མེད་ཅེས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྟོགས་ཟུར་གཉིས་པོ་བཞོད་དགོས་པ་གོ།

བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མིན་ཞེས་པ་རང་དབང་བ་བདག་གིས་བཟོས་པ་མིན་
ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་རྩ་མཐའ་གྱིས་རྩ་མ་བྱིན་གྱིས་སློབ་ཅེས་པ་དང་འདྲ། བདག་དེས་
ཡུང་པོ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་མིན་ཏེ། བདག་ཡུང་པོའི་རྒྱ་མིན་པའི་ཡུར། བདག་རང་
དབང་བ་ཡོད་ན། རྟག་པ་ལས་མ་འདས་པས། རྟག་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་
རྒྱ་ཡིན་པ་མི་འཐད། རྟག་པ་རྒྱ་མི་རུང་བ་དེའི་ཡུར། བདག་རྟག་པ་གཅིག་ལས་
ཡུང་པོ་དུ་མ་དུས་སྐྱེ་བ་དང་པར་སྐྱེ་བ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དོ། །གཟུགས་འཛིན་
དབང་ཤེས་ལ་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཆོགས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་བྱོད་སྐྱེ་བ་མིད་
པའི་ཡུར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དམིགས་རྒྱུན་ཡོད་པ་ཇེས་སུ་དཔོག་ནུས་སོ། །
རྒྱ་འབྲས་གྱི་སྒྲིག་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ནམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡུར་རོ་ཞེས་བསྟན།

སྐྱེ་བ་ཇི་བཅུན་པ་ཆེན་པོས་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཛིག་པ་དེ་
སྐབས་འདིའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་སྐྱེ་བ་དུ་བསམ། ལྷན་
བསྐྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྣང་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད།

སྐབས་འདིར་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ལྷན་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སྐྱེ་བ་
སྐྱེ་བ་རྟོགས་ན་བྱི་མ་བྱི་མ་རྟོགས་དགོས་སམ་མི་དགོས། །དགོས་ན། བྱེད་ཆོས་
དང་པོ་རྟོགས་ཆེ་ལྷན་བསྐྱེད་པ་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། རྟོགས་ན་མི་རྟག་

སྤྱག་བསྐུལ་སྒྲིང་བདག་མེད་བཞིའི་ཚྭ་གས་དོན་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱག་བསྐུལ་
བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱེ། སྤྱ་རྟོགས་ན་མཉམ་བུ་རྟོགས་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མ་རྟོགས་ན། སྤྱག་བསྐུལ་བདེན་པའི་བྱུང་ཚེས་རྟོགས་ན། སྤྱག་བསྐུལ་
བདེན་པ་རྟོགས་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིའི་བྱུང་
ཚེས་རྟོགས་ན་སྤྱ་རྟོགས་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལེན་དང་
པོར། དེ་དག་བདག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་ཕྱིར། །གཅིག་ཤེས་ན་ནི་གཉིས་ཀ་
བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་རེའི་ཡིག་ཆར། སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ཡིན་བྱལ་མཉམ་ཡིན་པའི་སྤྱབ་
བྱེད་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་ན། ཀུན་འབྱུང་གི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱལ་
པ་བཀོད་དེ། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་སྐབས་གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ་གཞན་དུ་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོ། ཀུན་འབྱུང་གི་ཚེས་
ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ནི། མཉམ་བུ་སྤྱ་མི་རྟག་སྤྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཉིས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་བྱུངས་སུ་མཐོང་ངོ་། །
ཞེས་བྱངས། སྤྱག་བདེན་གྱི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་ན། ཀུན་འབྱུང་གི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་
དགོས་པ། མཐོང་ལམ་བཤད་པ་བརྒྱད་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་དང་སྐད་ཅིག་མ་
གཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་
ཐ་དད་པ་ལ་དགོངས་འདུག གལ་ཏེ། སྤྱག་ཀུན་གཉིས་གྱི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པ་
ཡིན་བྱལ་མཉམ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ཡིན་བྱལ་མཉམ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ།
དེ་ལྟར་ན་འགོག་ལམ་གཉིས་ཡིན་བྱལ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་གྱི་
ཚེས་ཉིད་རྟོགས་ན། ལམ་བདེན་གྱི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་དང་།
ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་དང་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། རྣམ་བཤད་སྡིང་རྒྱན་ལ་
བཏུ་ན་ཤེས་པར་འགྱུར། སྐྱུག་ཀུན་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་དེ་
ལ་ཇི་ཅམ་བསམས་ཀྱང་ཡིད་ལ་འཆར་དཀའ་བར་འདུག་པས། སློགས་ལ་དཔྱོད་
ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །

རྣམ་བཤད་སྡིང་པོ་རྒྱན་གྱི་གསུང་དེ་ལའང་དབྱུད་དགོས་པ་འདུག་སྟེ།
མཉམ་བྱ་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
ཡང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟགས་ན་ཀུན་འབྱུང་
གི་ཆོས་ཉིད་རྟགས་པས་ཁྲབ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུབ་རུས། སྐྱུག་ཀུན་གཉིས་མཚན་
མཚོན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་ཤེས། གཞན་ཡང་མཉམ་བྱའི་ཆོས་ཉིད་རྟགས་ན།
སྐྱའི་ཆོས་ཉིད་རྟགས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མཉམ་བྱ་མི་རྟག་པ་རྟགས་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པ་རྟགས་པས་ཁྲབ་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། མཉམ་བྱ་ལ་མི་
རྟག་པས་ཁྲབ་པ་ངེས་ནས་དེ་ནས་སྐྱ་དང་མཉམ་བྱ་གཉིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ངོས་བཟུང་བ།

༥ གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་བྱུང་ཚོས་འགྲུབ་པ་ནི། ཅ་བར།
 རེས་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་རྒྱ་བཅས་ཉིད་
 གྲུབ། །རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་
 པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཆོར་མ་ལ་སོགས་གྱི། །རྫོ་བ་ཉིད་སོགས་རྒྱ་
 མེད་པ། །དེ་ལྟར་འདི་དག་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་
 བཟློད། །གང་ཡོད་ཉིད་ན་གང་སྤྱི་བའམ། །གང་འགྱུར་ན་ཡང་
 རྣམ་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དེ་རྒྱ་རབ་ཏུ་བཟློད། །དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་
 ཡོད། །རེག་པ་གཟུགས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །མཐོང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་
 མཚན་ཡིན། །རྟག་རྣམས་བཀག་ཅིང་དབང་སྤྱུག་ལ། །སོགས་པ་
 ལས་ཀྱང་སྤྱིད་མིན་ཏེ། །རྣམ་མེད་ཕྱིར་རོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྤྱིད་འདོད་
 རྒྱ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །མི་རྣམས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། །ཡོངས་
 འཛིན་དེ་ཐོབ་བསམ་པས་བྱས། །དེ་ནི་སྤྱིད་འདོད་གང་ཕྱིར་ཡང་། །
 སྤྱིག་ཆགས་བདེ་སྤྱུག་ཐོབ་པ་དང་། །འདོར་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་
 ནི། །འདོད་དང་འཇིག་སྤྱིད་ཡིན་པར་འདོད། །བདག་ཏུ་ཆགས་
 པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས། །བདེ་མིན་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས། །ཀུན་ལ་
 རབ་ཏུ་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་སྤྱིད་པ་སྤྱིད་རྟེན་ཡིན། །ཆགས་
 བྲལ་སྤྱི་བ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་ནི་སྤྱོད་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་
 གསུངས། །ལྟས་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ལྟས་ལས་

ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་། །རྒྱ་མཚན་ཁས་སྤངས་ཕྱིར་ན་
 འདོད། །ཉིར་ལེན་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །རིགས་འདི་རྒྱུ་སྤྱི་
 འདོད་ན་ནི། །རང་ཉིད་རང་འདོད་ལ་གཞོད་འབྱུང་། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ལ་
 ཆགས་མཐོང་ཕྱིར། །སྤྱིས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞེ་ན། །སྤྱི་ལ་མཉམ་
 སྤྱི་ཕྱིར་སྤྱིར་བྱུང་བ་ཡིན། །མི་ཤེས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་
 བཟོད་སྤྱིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱ་ནི་འཕེན་པ་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །དེ་
 མ་ཐག་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་ཞེ་བཞིས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྒྱ་འི་རྣམ་པ་ནི། སྤྱི་བསྤྱི་ལ་གྱི་
 བྱུང་པོ་དེ་རིས་འགའ་སྤྱི་བ་ཉིད་ཡིན་པས། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་སྤྱི་
 རྒྱ་མེད་ན། གཞན་གང་ལ་འང་མི་ལྟོས་པ་འབྱུང་དགོས། དེ་ལྟར་ན། དུས་དྲུག་
 ཏུ་ཡོད་པ་འཇམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །དཔྱེད་པ་བ་དང་། རྒྱང་
 འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་ཇི་ལྟར་ཆོར་མ་དང་སྤན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་ཆེ་མོ་རྣོ་བ་དང་།
 དཔྱིབས་རྒྱུ་མ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་
 འདི་དག་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བཟོད་དོ། ཆོར་མ་རྣོ་བ་ལ་
 སོགས་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྤྱི་མ་གང་ཡོད་པ་ཉིད་ན་སྤྱི་མ་གང་སྤྱི་
 བའམ། སྤྱི་མ་གང་འབྱུང་ན་ཡང་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱི་མ་དོན་གཞན་དེ་ནི་སྤྱི་
 མ་དེའི་རྒྱར་རབ་ཏུ་བཟོད་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཆོར་མ་རྒྱུ་མ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བའི་རིག་པ་དེ། རང་འབྱས་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་
 གཞུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་རིག་པ་དེ་
 རང་འབྱས་འབྱུང་འབྱུང་གཞུགས་གྱི་སྤྱི་ལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་

བདག་པ་པ་ཡིན་པར་བསམ།

ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཏྲག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པས་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྤྱད་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་མིན་པར་རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་སྤྱད་བསྐྱེལ་འབྱུང་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ནི། རྒྱ་མེད་དང་ཏྲག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྲིད་སྲིད་རང་འབྲས་སྤྱད་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། མི་རྣམས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལེན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། མདོ་ལས། ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞིན་གང་འདི་སྲིད་པ་ཞེས་སོགས་སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། གོང་དུ་བཤད་པ་དང་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲིད་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་འདོད་པའི་སྲིད་སྲིད་ཡིན་ལ། སྟོན་ཆགས་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་འདོར་བར་འདོད་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་སྲིད་དང་འཇིག་སྲིད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ། བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་བདེ་བ་མིན་པ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་ཉམས་པ་དག་དམན་པའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ནི་སྲིད་པ་

ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་ཆགས་བྲལ་ནམས་སྤྱི་པ་ཟད་པར་
 སྤངས་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྡོན་གྱི་
 སྐྱོབ་དཔོན་ནམས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྤྱི་
 མེད། །ཅེས་གསུངས། མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྤྱི་པར་མི་སྐྱེ་
 བས་ཆགས་པ་སྤྱི་པའི་རྒྱར་འདོད་ན། ལུས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་
 པར་ཐལ། ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཚན་ཅམ་ནི་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཀག་པ་ནི། ཉིར་ལེན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་
 འདོད་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་
 རིགས་པའི་ཧྲེས་སུ་འབྱངས་ཤིང་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཞོད་ནས་ལུས་ཆགས་པའི་
 རྒྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་སེམས་གཉིས་ཡན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་འདོད་
 པའི་སངས་རྒྱས་པའི་རིགས་པའི་ཧྲེས་སུ་འབྱངས་ན་ནི། བྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་སྐྱེ་
 བ་སྐྱ་ཕྱི་མེད་པ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་ལུས་སྐྱེས་པ་ལ་
 ཆགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་ཆགས་འབྱུང་གི་སྤར་
 མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་འདོད་
 ཆགས་འདོད་ཆགས་སྤར་མ་སྡོན་དུ་སོང་བ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་
 རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

མི་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་པ་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་
 འདིར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་དེ་

བཞིན་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་
 ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་བསྐྱལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་
 ཡོད་ན་ལས་ངང་གི་ཡོད། སྲིད་པ་དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་འདྲར་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བསྟན། དཔེར་ན། ཞི་བ་ལྷ་དང་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

འགོག་བདེན་ངོས་བཟུང་བ།

༘ གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། དང་པོ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི།
 ཚུ་བར།

དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། །

རྒྱུ་ལ་གོགས་སོགས་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས། ཐ་མལ་པའི་ཕྱང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་འགག་ཏུ་
 མི་རུང་བའི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་གོགས་སྟོབས་ལྡན་
 དང་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་སོགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

དེ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་རྩལ་ནི། རང་གི་རྒྱུ་གཙོ་
 བོ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུན་ཟད་པའི་
 རིགས་ཡོད་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། གང་རིག་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་

བས་གང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་ཡུང་པོ་
 འདིའི་ཡང་རྒྱའི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྲལ་པ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་བྲལ། སྟོགས་ཆོས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་པོའི་
 གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་བྲལ་
 གྱེ། ལ་སྟེང་དུ་དུ་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་བཞིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བས་
 སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཞོད་པར་གང་གིས་བྲལ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་
 པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་རྒྱས་ཏེ། དཔེར་ན། གང་རིག་ལ་གཞོད་བྱེད་
 སྟོབས་ལྡན་མཐོང་ན། གང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བ་བཞིན་
 ནོ། །དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱོད་གང་གིས་འབྲལ་ཅེ་ན། ཆོ་འདིའི་དེ་གཉིས་རྒྱུ་
 འབྲས་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ཏེ། ངར་འཛིན་ཇི་ཅམ་ཆེ་བ་ལས་ཆོར་བ་
 སྤྱག་བསྐལ་མང་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་སྟེ། སྟོ་སྟོང་བསྟོམ་མཁན་རྣམས་ལ་སྤྱག་
 བསྐལ་ཡང་བདེ་བར་བསྐྱར་རྒྱས་པས་སོ། །འཆི་ཁར་བདག་འཛིན་མེད་ན་བདག་
 ལ་སྟེད་པ་མི་འབྱུང་བས་ཕྱི་མར་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྟོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱག་བསྐལ་ཡང་མི་འབྱུང་གྱེ། འདི་ལོར་བདག་འཛིན་ཇི་ཅམ་མང་བ་ཅམ་གྱིས་
 ལོ་ཕྱི་མའི་སྤྱག་བསྐལ་མང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། འཁོར་བ་སྤྱག་
 བསྐལ་གྱི་སྟོང་བྱ་ཡལ་འདབ་ལོ་འབྲས་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་
 དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ཡང་སྟོ་དེའི་ཞེན་
 ཡལ་སྤྲོད་དབྱུང་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་རག་

ལས་པས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བདག་ཏུ་གྱུབ་ན་དེ་ལྟ་བུ་གྱུབ་དགོས་སྐྱེས་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་ཤེས་པ་གལ་ཆེན་། །

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྲུལ་རྒྱན་སོགས་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བས་གྱུབ་སྟེ། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་དང་། དེ་ལས་བཟང་བའི་ཕུང་པོ་བཞེས་བྱུང་ན་ངེས་པར་བཞེས་པར་འདོད་ལ། ད་ལྟའི་སེམས་དེ་དང་། དེ་ལས་གསལ་ལྡོག་བཟང་པ་ཞིག་བཞེས་བྱུང་ན་ཆོང་བྱེད་པ་ལྟར་བཞེས་པོད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

སྟོ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། བར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་རྟགས་གཉིས་བཀོད་དེ་རྟགས་དང་པོའི་ཚོས་ཅན་ཡོད་པ་བཟུང་། གཉིས་པ་གཞི་མ་གྱུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པ་མེད་པ་ཅམ་ལ་ངེས་འཛིན་དགོས། འོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རྟགས་ཚད་མས་གྱུབ་པའི་གཞི་ནི་རང་དབང་བའི་བདག་གི་དོན་སྤྱི་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་མེད་མྱོང་བ་དུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། དགག་པ་གསལ་བར་མཛད། རྟགས་གཉིས་པའི་རྩར་གཉིས་པོའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ངེས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ངེས། ཅུ་རྟགས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ངེས་པས་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ངེས་གསུངས་སོ། །

ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རྟགས་ན་བདག་མེད་རྟགས་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་
 དབྱེ་ན་ཀུན་བདག་ས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་འཛིན་ཀུན་
 བདག་ས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་འང་རྟོགས་དགོས་པས་རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་
 ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དབྱོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུད་པར་
 བྱའོ། །བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ནི། དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས་
 ཇི་ལྟར་འཆོས་པའི་རིགས་པ་གཏན་ལ་འབབ་པས་བདག་མེད་ལ་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་སྒོ་འདོགས་བཅད། དེ་ལས་སྒོམ་བྱུང་གི་སྤྱིང་བ་ཐོན་པ་བྱས་ནས་རྩེ་གཅིག་
 ཏུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཉམ་པར་བཞག། རྣམ་ཞིག་གི་ཆེ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐོབ་སྟེ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་སྤངས་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་བ་པའི་རྒྱལ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་
 རུས། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ། ཐར་པ་མི་སྤྱིད་པར་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྩ་བར།

འཁོར་ཕྱིར་ཐར་པ་མེད་ཅེ་ན། །

མེད་ན་འདོད་དང་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས། ཐར་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ཀྱིས། གང་
 ཟག་སྤར་མ་ཐར་བ་ཕྱིས་ཐར་བ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཆོས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སེམས་དང་
 འབྲལ་མི་རུང་བས་དྲི་མ་ཟད་པའི་གང་ཟག་མེད་དེ། སེམས་མེད་པའི་གང་ཟག་
 མེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་པས། རྟགས་དེ་ཐར་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་

མི་རྣམས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་ལ་བཟློས་ནས་འདོད་ལན་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་ཏུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟན། གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་ལ་བཟློས་ནས་ཞེས་པ་དེ་ཙྏ་ད་
 པ་པོའི་གང་ཟག་མིན་པར་ཙྏ་ད་གཞིའི་གང་ཟག་ལ་འཛོག་དགོས་པར། རིག་ཆེན་
 ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ། སྤར་མ་ཐར་ཕྱིས་ཐར་བའི་བདག་རང་དབང་བ་མེད་པར་
 ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་དང་། ཡུང་པོའི་རྒྱན་ཙམ་ཞིག་འཁོར་བ་ཡིན་ན། ཐར་པ་ཐོབ་
 པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་རྒྱན་ཆད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅས་པའོ། །སྟུག་མེད་བྱང་འདས་
 ཐོབ་པའི་ཆེ་ན་འདུས་བྱས་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་
 དགའོ། །གཉིས་པ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཙྏ་བར།
 ཇི་སྲིད་བདག་ཆགས་མ་བཅོམ་ཞིང་། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུང་འགྱུར་
 བ། །དེ་སྲིད་སྟུག་བསྐལ་སྟོ་བརྟགས་ནས། །རང་བཞིན་དུ་ནི་
 གནས་པ་མེད། །གྲོལ་བ་པོ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །ལོག་པར་སྟོ་
 འདོགས་གཞོམ་ཕྱིར་བཙོན། །

ཞེས་ཆོག་རྟེན་དུ་གསལ། གལ་ཏེ། བདག་རྟག་པ་མེད་ན་ཐར་ལམ་ལ་འབད་
 པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གྲོལ་བ་པོ་བདག་རྟག་པ་མེད་ན་ཡང་བདག་ཏུ་
 ལོག་པར་སྟོ་བརྟགས་པ་གཞོམ་དགོས་པས་ཐར་ལམ་ལ་ངེས་པར་བཙོན་དགོས་སོ་
 ཞེས་བརྟན། སོ་སྟེ་རྣམས་ཇི་སྲིད་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་
 སེམས་རྒྱུད་ཐར་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གནས་པ་མེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་བ་པོའི་
 བདག་ཏུ་སྟོ་བརྟགས་ནས་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ནི་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་བར་དུ་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ལས་མི་ཐར་བ་

དང་། བདག་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་པོ་བདག་ཏུ་ག་པ་མེད་ན་འང་ཐར་
 ལས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་དགོས་པར་བརྟན་ཏེ། དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོང་འཇུག་ལས།
 གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་ན། །སུ་ལ་སྤིང་ཇི་བྱ་ཞིན། །འབྲས་བུའི་དོན་དུ་
 ཁས་སྒྲུངས་པའི། །ཚྀངས་པས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཅན་མེད་
 འབྲས་སུ་ཡི་ཡིན། །བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཚྀངས་ལས་འདོད། །སྤྱག་བསྐུལ་ཉི་
 བར་ཞི་དོན་དུ། །འབྲས་བུའི་ཚྀངས་པ་བསྐྱོག་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས། འདིར་
 ཚྀངས་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཐར་པ་ཐོབ་ཟིན་སྤིང་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
 གནས་པ་མི་སྤིང་པར་ཐལ་བ་སྒྲུང་བ་ནི། ཅུ་བར།

འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །བཅེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་གྱིས་
ཡིན། །འཕངས་ལས་ལྷོག་མིང་འདོད་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པའི་སྲིད་
ལས་རྣམ་བཤལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་དེ། །ལྷན་
ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་དུག་གིས། བཀའ་ཟུག་གི་བདག་མེད་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཁོར་བར་
 གླུ་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པ་དགོས་ཏེ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སྒྱུར་ཞེ་
 བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་གནས་པའི་
 རྒྱུ་ཡོད་དེ། བཙུང་བའི་དབང་གི་འཕམ་ཡང་ན་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་
 པའི་སྒྱུར། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ལ་གནས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་
 དང་ལྡན། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱོ་ཆོ་ལྷག་མ་གནས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ།
 དེ་མ་ཐག་ལྷོག་པ་མེད་པར་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་གནས་པར་འདོད་པའི་
 སྒྱུར། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་འང་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་སྲིད་སྒྱུ་མ་

འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞུལ་བའི་དགྲ་
བཅོམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལས་དེས་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྲིད་པ་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗེས།

གཉིས་པ་འགོག་བདེན་གྱི་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་
པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བདག་འཛིན་
སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་བདག་ལྷ་མ་སྤངས་པར་
ཐལ་བ་ནི། ཅུ་བར།

སྤྱག་བསྐུལ་ཤེས་པ་འགལ་མེད་པས། །འདུ་བྱེད་སྤྲ་མ་འཕྲུག་པ་
ཅན། །དངོས་ཆོས་བརྩེ་བ་སྦྱེ་བ་དེ། །སེམས་ཅན་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་
མ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཞེས། ཁ་ཅིག་གིས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལྷ་མ་
སྤངས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་
ལ་བརྩེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་བརྩེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་
བའི་སེམས་ཅན་དུ་བལྟ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྱག་
བསྐུལ་གྱིས་གསུངས་པར་མཛོན་སུམ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྲ་མའི་རྗེས་སུ་འཕྲུག་པ་ཅན་ལས་སེམས་ཀྱི་དངོས་
པོའི་ཆོས་སུ་སྦྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་མཛོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་
རང་གི་འགལ་བ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྲ་མའི་རྗེས་སུ་འཕྲུག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
ཀྱིས་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྦྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་སྦྱེ་

ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན། འདྲོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤངས་པ་ནི། ཅ་བར།
 དེ་བདག་མིན་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །བདག་གཞན་སྒོ་འདྲེགས་པ་ལས་
 ཆགས། །སྤྱག་བསྟེན་རྒྱུན་རིག་ཅམ་ལས་ནི། །བཙེ་བ་སྒྲིབ་ར་
 འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་རྟེན་བཞེས། །ཁ་ཅིག་གིས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། འདྲོད་ཆགས་
 ཅན་དུ་ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྤྲིང་ཇི་དང་འདྲོད་
 ཆགས་རྒྱུ་དང་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་དེའི་
 བདག་ཉིད་མིན་པའི་ཆོས་ལ་དེར་འཛིན་ཅིང་ད་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་
 གནས་པའི་སྒོ་འདྲེགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྒྲི། སྤྱག་བསྟེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་རིག་
 པ་ཅམ་ལས་བཙེ་བ་སྒྲིབ་ར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། ཆགས་བྲལ་ཞེ་
 སྤང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཅ་བར།

གཏི་མུག་ཉེས་པའི་ཅ་བ་སྒྲི། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན། །

དེ་མེད་ཉེས་རྒྱུ་ལས་ཁྲོ་མིན། །དེས་ན་བཙེ་བ་ཉེས་མེད་འདྲོད། །

ཅེས་ཆོག་རྟེན་བཞེས། །ཁ་ཅིག་གིས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་
 ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ན། ཞེ་སྤང་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས།
 དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཉེས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁྲོ་བ་སྒྲིབ་མེད་དེ། བདག་འཛིན་དེ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་ཐལ། གཏི་མུག་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཅ་བ་
 ཡིན་ལ། གཏི་མུག་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་བཙེ་བ་ཉེས་མེད་དུ་འདྲོད་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བསྟན། གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཅ་བར།

གྲོལ་མེད་མ་ཡིན་མཛོན་འདུ་བྱེད། །ཟད་ནས་གཞན་མཚམས་མི་
 སྦྱར་ཕྱིར། །འདུ་བྱེད་རྣམས་པ་མ་གང་ན། །གང་དེ་གནས་པ་ཉིས་
 མེད་ཉིད། །སྤིང་ཇི་དམན་པ་ཉིད་ཕྱིར་ཡང་། །གནས་པའི་འབད་
 ཚོལ་ཆེན་པོ་མེད། །གང་དག་བཅུ་བ་ཆེན་པོ་པ། །གཞན་གྱི་དོར་ནི་
 བཞུགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱད་ཀྱིས། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡོད་པས་དེ་དང་མ་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞིན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་དེ་ཟད་ནས་སྤིད་པ་གཞན་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། སྡོན་གྱི་ལས་
 ཀྱིས་འཕངས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་པ་མ་ཟད་ན་ཡང་གང་དེ་སྤིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྤིད་པ་ཇི་སྤིད་བར་གནས་པ་འདམ་གྱི་པད་མ་
 ལྟར་ཉིས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་པ་
 ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་མ་ཟད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཏུག་ཏུ་གནས་
 པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་ཀྱང་
 མཐའ་མེད་དུ་གནས་པའི་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྤིང་ཇི་གོམས་པར་བྱས་
 ཀྱང་གོམས་པ་དམན་པའི་ཕྱིར། སར་གནས་ཀྱི་བྱང་མེས་གང་དག་ནི་སྤིད་པར་
 ཇི་སྤིད་བར་གཞན་གྱི་དོར་གྱི་དོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་བ་ཆེན་པོ་གོམས་པར་
 བྱས་ནས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཞུང་དེ་དག་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤིང་ཇི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་

དང་། དེ་ཡང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་ཇི་གཙོ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་སྒྲིང་ཇི་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་བདག་
 འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཅུ་བར།

གལ་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བུའ་ཕྱིར། །ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་མེད་
 འགྱུར། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་སྤངས་ཕྱིར། །སྤངས་ནའང་སྲིད་པ་
 གལ་ཡོད། །བདེ་བར་གྱུར་བའང་སྤྱད་བསྐྱལ་བར། །མ་གྱུར་ཅིག་
 ཅས་འདོད་པ་ན། །ངའ་སྐྱེས་པའི་སློབ་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་
 ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། །ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི། །འགའ་ཡང་བདག་
 ལ་ཆགས་མ་ཡིན། །བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པར་ཡང་། །བདེ་བ་
 འདོད་པས་མངོན་རྒྱུ་མིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་འཁོར་བའི་ཅུ་
 བ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་
 བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་བུའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཅོད་
 དོ། །ལན་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་སྤངས་ན་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་གལ་ཡོད་དེ་མེད་
 དོ། །ཡང་ན། རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཆོས་ཅན། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་
 གལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེར་འཇིག་ལྟ་སྤངས་ནས་
 ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས་འབའ་
 ཞིག་ཡིན་པས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མེད་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་པའམ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་
 ཡུལ་འདྲོད་པ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བསྐྱེས་པ་མེད་ཅིང་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་ཅམ་མིན་
 པར་རང་དབང་བའི་ངའོ་སྐྱེས་དུ་འཛིན་པའི་སློབ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེན་ཞུགས་སོགས་འགའ་ཡང་བདག་
 ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གང་བདེ་བར་འདྲོད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་མངོན་པར་
 སྐྱབ་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱེད།

དེ་ཀ་ཆེན་ལས། ངའོ་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་འགའ་ཡང་བདག་ལ་
 ཆགས་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པས་བདག་གི་བདེ་བ་འདྲོད་པས་
 ཡང་སྲིད་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར། ངའོ་སྐྱེས་པའི་སློབ་ཅམ་འཛིན་ལྟ་བུ་འདྲོད་པ་དེ་དག་ནི་མི་
 འཐད་དེ། དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་དང་
 རྒྱང་བཟེད་ཅེས་པའི་སློབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་གི་ཆོས་གོས་དང་
 རྒྱང་བཟེད་སོགས་བརྟུས་པའི་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། བདག་གིར་འཛིན་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། སྐྱོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་སྐྱོན་པའི་དཀོར་བརྟུས་ན་
 ཕམ་པ་འབྱུང་ལ། སྐྱོན་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྐྱེད་ཇེས་མི་འབྱུང་བའི་
 བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། འཛིན་ཆོགས་ལྟ་དང་བྱལ་བའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྐྱེད་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །གང་ཟག་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་ནི་ཀུན་གྱི་
 མཐུན་སྡུང་དུ་གྲུབ་ལ། འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་མ་

ཁྱེད་པ་ཡང་། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དཀའ་གནས་བརྒྱད་གྱི་ཟིན་བྱིས་
ལས་གསུངས་འདུག་པས་དཔྱད་དགོས། གསུམ་པ་འགོག་བདེན་གྱི་གྲོམ་པའི་
ནམ་པ་ནི། ཙ་བར།

སྤྱག་བསྐལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི། །འཆིང་ཡིན་ཏྲག་ལ་དེ་གང་
ལས། །སྤྱག་བསྐལ་མི་སྐྱེ་རྒྱ་ཉིད་ནི། །ཐར་ཡིན་ཏྲག་ལ་དེ་གང་
ལས། །མི་ཏྲག་ཉིད་དུ་བཟོད་མེད་གང་། །དེ་ནི་འགའ་ཡིའང་རྒྱ་མ་
ཡིན། །བཟོད་བྱ་མིན་ལའང་བཅིངས་དང་ཐར། །ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་
ཡོད་མ་ཡིན། །གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་
ནམས་ཏྲག་ཅས་བཟོད། །དེས་ན་ངོ་ཆའི་ལྟ་བ་འདི། །སྤོངས་ལ་དེ་
ནི་ཏྲག་པར་སྤོས། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན་གྲོམ་བ་ཐོབ་པ་དང་བདག་
ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པའི་བྱེད་པར་ཐོབ་པས་གྲོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་མེད་པར་
དེ་ལྟར་མི་འཐད་པས་བདག་ཏྲག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མར་སྤྱག་བསྐལ་
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཉོན་མོངས་གཙོ་བོར་ཏེ། སྤྱིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཏྲག་པ་ལ་
འཆིང་བྱེད་གང་ལས་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མར་སྤྱག་བསྐལ་མི་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་སྤྱིད་པ་
ལས་ཐར་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཏྲག་པ་ལ་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གནས་
མ་བུ་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་ཏྲག་མི་ཏྲག་
གང་དུ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན།
འགའི་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཏྲག་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་དེ་ལ་བཅིངས་ཐར་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་མི་
 ཉག་གང་དུ་འང་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཉག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅིངས་གོལ་
 གྱི་གཞི་གང་ཞིག་ འཛིག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། གང་གི་རང་བཞིན་
 འཛིག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཉག་པ་ཞེས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར།
 གནས་མ་བུ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་འགལ་ལ་ཕུང་གསུམ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་
 འདི་སྟོངས་ལ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཉག་པར་སྒྲི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་འཛིག་པ་མེད་
 པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གནས་མ་བུ་པས། གང་ཟག་ཉག་མི་ཉག་གང་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པ་
 གཞུང་འདིས་སྒྲུབ། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པ་ནི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ནང་པའི་བྱལ་མཐའ་སྒྲི་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་། སྟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ནང་པར་ཚུད་ཀྱང་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་ནང་པར་
 མ་ཚུད་པར་ལེགས་པའདད་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 དེས་འབྱུང་ནི་ལས་གྱི་སྐབས་སུ་ངས་འཁྱིན་དང་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །

ལས་བདེན་ངོས་བཟུང་བ།

༥ བཞི་པ་ལས་གྱི་བདེན་པ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་པ་ལས་
 གོལ་བའི་ལས་དུ་བསྒྲུབ་པ། བདག་འཛིན་སྟོན་པའི་རྩ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
 གོལ་ལས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རྩ་བར།

འཕད་ཟིན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །གནས་འགྱུར།

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་དང་ཐུང་གིས། སྤར་འཕད་ཟིན་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདག་
འཛིན་གྱི་དངོས་གཉིན་དུ་ཁྱེད་གོམས་པ་ལས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་གནས་
གྱུར་མཐར་ཐྱིན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། སྤངས་པ་སྤར་ལྷོག་པའི་རྩོད་
སྤང་། སྤེམ་ལྷོག་དུ་མི་རུང་བའི་རྩོད་སྤང་། ཅུང་ཟད་ལྷོག་ཀྱང་གཏན་ལྷོག་མི་
སྲིད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། སྤངས་པ་མཐར་ཐྱིན་ལྷོག་མི་སྲིད་པ་དང་།
དེ་ལྷོག་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་
གཉིན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་
པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་ནི། ཚུ་བར།

གལ་ཏེ་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །ལམ་བཞིན་སྐྱོན་ནི་འབྱུང་ཞེ་ན། །མ་

ཡིན་རྒྱས་པ་མེད་ཕྱིར་ངོ་། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་ཐུང་གཉིས་གིས། གཞན་སྡེ་རྣམས་གིས་གལ་ཏེ་ཉེས་པ་རྣམས་རེ་
ཞིག་མེད་པས་གནས་གྱུར་ཀྱང་ལམ་སྤར་མེད་གསུང་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་
ཆགས་སོགས་སྤར་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདི་འགོག་བཤེན་གྱི་ངོས་འབྱུང་
གི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་བཤེན་གྱི་ངོས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་
པའོ། །མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤངས་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་སྤར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གིས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡི་མེད་དུ་

བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། ཅུ་བར།

ནམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཚེས། ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་དང་། །

ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ། འདི་ཡི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འང་ཡིན། །

རང་བཞིན་འདི་ཡིན་འདི་ལས་དེ། རྟོན་གཞན་གྱིས་ནི་གོལ་འགྱུར་

ཞིང་ཐོག་པ་ལ་ནི་རྟོན་ལ་སྟོས། མི་བརྟན་སྤྱུལ་གྱི་སྟོབ་ཞིན་ནོ། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུད་བརྒྱུད་གྱིས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཚེས་ཅན། གཟུགས་དེའི་གནས་

ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ།

ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁྲོད་ཀྱི་ཚེས་སམ་རང་

བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་

དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྟོབ་འདི་ཡི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འང་གཟུགས་

འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་གནས་

ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་། གཟུགས་རྒྱུད་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་

ལ་རང་འདྲའི་ནམ་པར་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།

རང་མཚན། དངོས་པོ་ནམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་གནས་

ལུགས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྤར་ནས་སྟོབ་འབྲུལ་བས་མཐོང་ན་

འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེན། རྟོན་དེ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་དེ་བདག་

འཛིན་སོགས་རྟོན་གཞན་གྱི་གནས་ལུགས་འདི་ལས་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

འཕྲལ་གྱི་རྟོན་ལས་འབྲུང་བས་རྒྱའི་ཆ་བ་བཞིན་དུ་རང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རེ་ཞེན།

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟོག་པ་ལ་ནི་རྒྱུན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་ལ་
བསྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་ན་སྒྲིན་རྣམས་ལྟོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་ཅ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་ལ་སྤྱལ་གྱི་
སློབ་ཞིན་ཙེ་ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཅ་བར།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་སློབ་ཏུ་བ། །

དེ་ཕྱིར་སྤར་ཡང་རྣམས་མེད་རྣམས། །དེ་བདག་གྱུར་ལ་ཕྱིས་རྣམས་

མེད། །

ཅེས་ཚིག་རྒྱུད་བཞིས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་
འཛིན་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་།
ཆགས་སོགས་དྲི་མ་རྣམས་ནི་སློབ་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་སྟོན་བསམ་གྱི་དུས་ན་ཡང་བདག་
འཛིན་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཛེམས་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།
དུས་ཕྱིས་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་
ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྣམས་
པ་མེད་པ་ནི། ཅ་བར།

རྣམས་ཡོད་ན་ཡང་གཞོད་པ་ཅན། །སྐྱིད་རྣམས་སྤིང་པོ་ཅན་དངོས་ལ། །

ཡུན་དུ་གནས་རྣམས་ཡོད་མིན་ཏེ། །ས་སྟོན་ལ་ནི་མེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུད་བཞིས། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་
ན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པ་
ཅན་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱིད་པའི་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་

དང་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་སྒྲོན་ལ་མི་ཡུན་དུ་མི་
གནས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། གོང་གི་ས་བཅད་དེ་གཉིས་གྱིས། བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོབས་ཆེ་བས་བདག་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་
ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རྩུས་མེད་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐབས་
འགར་ཉེས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡུན་རིང་གནས་མི་རྩུས་པའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་
དོ། །གཉིས་པ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལྟོག་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་པ་ནི།

ཙ་བར།

འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ལ་ནི་ཕྱིན་ལོག་
གིས། །འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་སྟོག་སྟེ། །སྟོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་
རོ།།

ཞེས་ཆོག་རྟེན་བཞིས། དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ལོག་པའི་
འབད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་འབད་ཀྱང་མི་ལོག་སྟེ། འགལ་རྒྱུན་ཉར་འཆོ་མེད་ཅིང་ཡང་
དག་པའི་དོན་རང་བཞིན་ལ་ནི་བདག་འཛིན་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྤྲར་ལྟོག་མི་
རྩུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟོ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་
ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། ལུ་དང་པོར། ཉེས་ཟད་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྐྱབ་
པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོར་མི་
འབད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། དང་པོར། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉིན་
པོར་མི་རུང་བ་ནི། ཙ་བར།

བདག་འཛིན་རྒྱ་གཅིག་ཅན་ཉིད་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་

པའི་ཕྱིར། །འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་པན་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་ན་ཡང་
གཞོད་ས་ཡིན། །བྱམས་སོགས་སྒོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །
གིན་དུ་ཉེས་པ་ཆར་གཙོད་མིན། །ཉེས་ཀུན་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། །དེ་
ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། །

ཞེས་ཚིག་ཤར་བརྒྱད་ཀྱིས། འཇིན་སྤངས་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་དུ་
འགྱུར་ན། ཆགས་སྤང་པན་ཚུན་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བདག་འཇིན་
ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། བདག་འཇིན་
རྒྱ་གཅིག་གི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་
གཉིས་པན་ཚུན་འཇིན་སྤངས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ཡང་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་
འགྱུར་ཏེ། །དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

དེ་ལ། བདག་འཇིན་གྱི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་དང་ཡར་ཕྱིན་སྐབས་གཞི་གྲུབ་ན་ཁྲོད་བདེན་པར་འཇིན་པའི་
བདེན་འཇིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་གསུངས་པས། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་དེ་ཤེས་རབ་དེའི་དངོས་
འབྲས་ཡིན་མིན། མ་ཡིན་ན་སྟོང་འཇིན་མིག་ཤེས་སྟོན་པའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་།

གཞན་ཡང་སྟན་པའི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཚན་མེད་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཉིན་མོ་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་ན། མཚན་མོ་ལས་ཉིན་མོ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དབུ་མའི་གཞན་སྐྱེས་འགོག་པའི་སྐབས་མཐའ་དཔྱོད་ལ་ལྟོས།
 གཞན་ཡང་། གསལ་བྱ་གསོད་བྱེད་ལ་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་
 པར་ཐལ། གཞན་བྱ་གསོད་བྱེད་ལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། རྟག་པའི་གསོད་བྱེད་དེ་རྟག་པའི་དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལེན་དང་པོར། གསོད་བྱེད་བསད་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །
 ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །བྱམས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤིན་རྒྱ་ཉེས་པ་བདག་
 འཛིན་ཆར་གཅོད་པའི་གཉིས་པོ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་མྱོངས་པ་དང་འཛིན་སྣངས་
 དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་མ་རིག་པ་དེའི་རྩ་
 བ་ཅན་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་དེ་ཡང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པར་འདོད་ཚུལ་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་
 མཐུན་ལ། མོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་མངོན་པ་གོང་འོག་སྐབས་སུ་འཛིག་ལྟ་
 དང་མ་རིག་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞེད་དེ། བདག་མེད་ལ་མྱོངས་པའི་སེམས་
 བྱུང་དེ་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བདག་རྒྱ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་འཛིག་ལྟར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐག་ཁ་ལ་ཐུན་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ཐག་ཁ་སྐྱུལ་དུ་
 འཛིན་པ་དང་འབྲེལ། །གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཛིག་ལྟ་ལས་ཇས་
 གཞན་མིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཅུ་བར།

རིག་པའི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་བྱུང་ཉིད་གྱིས་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། །
 གསུངས་ཕྱིར་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བཞིས། མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྷ་གཉིས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་
བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
མ་རིག་པ་ཡང་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེམས་
བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ཆོགས་ལ་
ལྷ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འོག་པར་དམིགས་པ་
ཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། དེ་ནི་རང་སྤྲེལ་
མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྷ་དེ་བོ་ཐ་དད་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་སྣངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་གཉིན་པོར་
བསྟན་པ་ནི། ཅུ་བར།

འགལ་བ་གང་ཡིན་འདིར་བཤད་བྱ། །སྟོང་ཉིད་ལྷ་དང་དེ་འགལ་
ཕྱིར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིས་ཀུན་དང་། །འགལ་བར་རབ་ཏུ་གྱུབ་
པ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བཞིས། གོང་དུ། བྱམས་སོགས་སྟོངས་དང་འགལ་མེད་
ཕྱིར། །ཞེ་ན། འོ་ན། འགལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་དེ་འཛིན་སྣངས་
དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་དེའི་རང་
བཞིན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་དང་འགལ་ཞིང་གཞོད་པར་
རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་

དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་གཞོད་
པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན།
དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་མིའི་ལུས་ལ་གཞོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་དེའི་འཛུམས་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན།
དེ་འབྲའི་ལུས་དེ་དགོ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསགས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། དལ་འབྱོར་དེ་
ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེད་པར་དགའ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ལྷ་མིའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་ལ་
གཞོད་པར་ཐལ། ལས་དེའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲུབ་
ཁས། འདོད་ན། བདེ་འགོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བླམས་ལ་གཞོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་རྒྱལ་བླམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་
གཞོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་དོ། །གཉིས་པ་དྲི་མ་ལྷོག་ཏུ་མི་
རུང་བའི་ཚོད་སྤང་ནི། ཚུ་བར།

ཟད་མིན་སྟོག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་བཞིན་མིན་
མ་གྲུབ་ཕྱིར། །གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན། །ལྷོག་པ་དག་
ཀྱང་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཆོག་རྟེན་བཞེས། གཞན་སྟེས། ཉིས་པ་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། སྟོག་
ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་བུམ་པ་དང་འབྲེལ་
མི་རུང་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཉིན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན་ཡི་ནས་ལྷོག་
པ་དག་ཀྱང་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་ཅུང་ཟད་ལྷོག་ཀྱང་
གཏན་ལྷོག་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་སྤང་ནི། ཅུ་བར།

ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགགས་པ་ནི། །སྤྲོའི་སྤྲོ་ཡང་སྤྲོ་མེད་དེ། །དེ་

བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་མེད་དང་། །ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་ཕྱིར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཞིས། གཞན་སྟེས། ཉེས་པ་རེ་ཞིག་ཟད་ཀྱང་གསེར་གྱི་སྤྲོ་བ་
བཞིན་དུ་སྤྲོ་ཡང་ལྷོག་གོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
འགགས་ཤིང་ཟད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྤྲོ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་ཡང་སྤྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ།
གནས་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲེལ་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཞོད་
བྱེད་ལོག་ན་གཞོད་བྱ་ལྷོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་ལོག་ཀྱང་ཐལ་བ་ཤིང་
དུ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་ཅུ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་བདག་འཛིན་ཉེས་པ་
ཀུན་གྱི་ཅུ་བར་བསྟན་པ་དང་། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྟོམས་
ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་
གྱི་ཅུ་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཅུ་བར།

གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་ཏྲག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། །

ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྲིད་འགྱུར་ཏེ། །སྲིད་པས་སྟོན་རྣམས་སྤྱི་བ་པར་

བྱེད། །ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྲིད་པ། །ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྤྱབ་

བྱེད་ལེན། །དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ནི་
འཁོར་བར་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀྱིས། གང་ཟག་གང་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མཐོང་ཞིང་
ཞེན་པ་དེ་ལ་ང་ཞེས་རྟག་ཏུ་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲིད་ཞེན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །བདག་དང་མི་འབྲལ་བར་ཞེན་པས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་
བའོ། །དེའི་དབང་གིས་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྦྱོན་ན་མས་སྦྱོབ་
པར་བྱེད། མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་
གི་བདེ་བ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངའི་ཞེས་བདག་དེའི་སྦྱེ་བ་བྱེད་ལེན་པ་ལ་
འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་
སོ། །བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་ཡིན་པ་དེས་ན་འི་ཕྱིར། འཁོར་བར་
འཁོར་བར་འགྱུར་རོ། །བྱེད་སྦྱེ་བདག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཞན་སྦྱེ་ལ་ཀུན་
བྱང་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདྲུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཁོར་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་
སྦྱོན་ཆད་པར་འདོད་པ་དང་། བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་འདོད་པ་
འགལ་ཏེ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་དུས་ནས་ཡང་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྦྱག་
བསྐྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་འགགས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་
བདག་རིགས་པས་བྱུབ་པ་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་ན། འཁོར་
བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཉོན་
མོངས་ཀུན་གྱི་ཙྰ་བ་བསྟན་པ་ནི། ཙྰ་བར།

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་

སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་

འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན། །གཞན་དུ་འདུགེས་པ་འབྱུང་།
དེ་ལས་བདག་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་དང་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལས་རང་ཕྱོགས་
ལ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། །གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་འདི་དག་
དང་རྒྱད་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྟོམས་ཀྱང་སྲིད་པ་
ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པ་ལ། །བདག་ཁས་སྤངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ་
ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། །དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ལྟར་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་།
ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། །བདག་
འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད། །སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་
བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་སྤོང་དགོས་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །རྟགས་དགོད་པ་ནི། །ཅ་བར།

ངེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ནི། །བདག་གི་ལ་ཆགས་མི་འབྲལ་

ཞིང་། །ཉེས་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། །བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་

ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཞིས། །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་དེ་གྲུབ་
མཐའ་དེ་མ་དོར་བར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། །ངེས་པར་བདག་
ལ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཆགས་གིང་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བདག་ལ་

ཆགས་པ་དང་བུལ་བའི་རྒྱ་ཡང་དེ་སྤྱིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་
འཁོར་བའི་ནྟ་མ་འཛོལ་སྟགས་གྱི་ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱུས་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བདག་དྲག་པར་ཁས་ལེན་པས་སོ་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཙོད་པ་སྤང་བ་ལ། བདག་རྒྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་
པ་སྤང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་གྲོལ་ལེ་
དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲིས་ལན་གྱིས་དགག་པ་ནི། ཅ་བར།

གལ་ཏེ་ཆགས་པ་རྒྱོན་བཅས་ན། །དེ་ལས་ཅིར་གྱུར་དེ་སྤྱོད་
འགྱུར། །འདི་ཡུལ་སྤུན་སྤུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤྱོད་བཞི་རྩ་མ་
ཡིན། །ཡོན་ཏན་རྒྱོན་དང་ཇེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྤང་
སྟགས་སྤོང་བ་ནི། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་ཕྱི་
ཚུལ་གང་གིས་མིན། །ཆགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆགས་མིན་གྱི། །དོན་
གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡིན། །མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་
གང་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་ཚིག་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་གྱིས། གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བ་རྒྱོན་མེད་ཡིན་
ཡང་བདག་ལ་ཆགས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བས་རྒྱོན་བཅས་སུ་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེ་
ན། དེ་ལྟར་བསམ་པས་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར། དེ་ལྟར་མཐོང་བས་ཆགས་པ་སྤོང་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱོན་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པ་
ཅམ་གྱིས་སྤོང་བར་རྩམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་རིགས་
པས་སྤུན་སྤུང་བ་མེད་པར་མ་ཟད། རྒྱོན་མེད་དུ་བསྐྱབས་པ་ལས་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་རྒྱོན་མཐོང་བ་ལས་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བའི་

འདོད་པ་དང་སྤང་བ་སོགས་སྟོང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་སྟོན་ཡོན་དེ་དག་
 ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། སྤེལ་ཆོར་མ་འདོན་པའི་རྩལ་དག་
 གིས་སྟོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་སྟོན་ཅན་དུ་
 བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱོད་སྟོང་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་
 གྱིས་བྱོད་བྱུང་བ་མིན་གྱི། ཞེན་དོན་གྱི་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆང་གི་སྟོན་མཐོང་ཡང་། ཆང་གི་རོ་ལ་ཆགས་པས་
 ཆང་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མཐོང་བཞིན་དུ་ཆགས་སྤང་
 གི་གཞི་ལ་དབང་མེད་དུ་ཞུགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱོང་བས་བྱུབ་པས། དེ་དག་
 སྤང་བ་ལ་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱིས་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཡུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་
 ཁས་ལེན་པའི་སྐྱིས་བྱ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་དངོས་རྒྱ་བདག་ལྟ་དེ་ལ་
 སྟོན་མེད་དུ་འཛིན་པས། འབྲས་བྱ་ཆགས་པ་གང་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་རྒློག་པར་
 བྱེད་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བསྟན། དངོས་རྒྱ་ཆང་བ་དེ་ལ་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་
 པས་བྱུབ་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཅ་བར།
 ཆགས་ལ་སྟོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་། །གལ་ཏེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་རྟེན་ཞེ་
 ན། །དེ་ལྟ་འང་འདི་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན། །བདག་གིར་མཐོང་ཕྱིར་
 དཔེར་བདག་བཞིན། །གལ་ཏེ་དེ་མེད་བདག་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། །རྒྱ་མེད་
 དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྟོན་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་
 གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱད་ཀྱིས། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྟོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ་
 མཐོང་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཁྲོལ་བའི་བདག་ལ་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་

ཏི་དེས་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཞེས། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་
 ལྟའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར། འདི་ལ་ངའི་སློ་ཞེས་བདག་གི་བ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདག་ཏུ་བྱུང་བ་གཟུང་བས་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་
 བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཞེན་ཆགས་དེ་མེད་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
 རྒྱ་མིན་པས་སྦྱོན་མེད་ཅེས། ཞེན་ཆགས་སོགས་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲལ་བར་སྦྱོན་མེད་
 ཏུ་ཐལ། བདག་མེད་པའི་ཁྱོད་ཡན་གར་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀའང་སྦྱོན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་དང་དེ་
 ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམ་པ་གྲོལ་ལས་ཏུ་མི་འཐད་པ་
 ལ། བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ། བྱངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ། སྤྱག་
 བསྐྱེལ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལྷགས་ལ་
 བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པ་ནི། ཅུ་བར།

གལ་ཏེ་སྤྱལ་བཟུང་ཡན་ལག་བཞིན། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་པས་
 སྦྱོང་འགྱུར་ན། །བདག་གི་བ་སློ་བཅོམ་པས་འདི། །འདོར་བ་ཡིན་
 གྱི་བསྐྱོག་ལ་མིན། །དབང་པོ་ལ་སོགས་འོངས་སྦྱོད་ཀྱི། །རྟེན་ཉིད་
 ཏུ་ནི་བཟུང་བ་ལ། །རང་སློ་གང་གིས་བསྐྱོག་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས། །ལུས་ལས་ཐོག་པའི་སྐྱ་སོགས་
 ལ། །ཡིད་འབྱུང་སློ་ནི་སྦྱོང་འགྱུར་ཞིང་། །གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྦྱེ་
 འགྱུར་བ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མདོན་སུམ་ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཤང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། བྱེ་བྲག་པས། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན།
 དུག་སྒྲུལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། དབང་སོགས་བདག་
 གི་བ་དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་གྱི་རྒྱར་བསྐྱོམས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར་
 བས་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་མི་དགོས་ཤིང་། ཡིད་འབྱུང་ཚུལ་དེ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་གྱི་སྒྲུག་
 བསྒྲུལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་ལམོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་རུས་སོ། །དུག་
 སྒྲུལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་ལས་མ་
 རྟོག་བཞིན་དུ་སྒྲོན་དུ་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྱལ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་
 གལ། བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་ལ་ཞེན་པ་འདི་འདྲར་དགོས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་མགོ་བོ་ལ་བདག་གི་བའི་སྒོ་མ་འདྲོར་བར་དུ་
 སྒྲུག་བསྒྲུལ་སྤོང་བར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
 ཅན། བདག་ལ་ཉར་མཁོ་མ་དོར་བ་དེ་སྤིད་དུ་རང་གི་བ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཐབས་གང་
 གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་གལ། ཁྱོད་བདག་བདེ་བ་ལ་ལོངས་
 སྒྱོད་པའི་ཉེན་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྱལ་དེ་གང་ལས་
 ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །ལུས་ལས་བོག་པའི་སྐྱ་སེན་སོགས་བདག་གི་ཉར་མཁོར་མ་
 གཟུང་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་སྒོ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉར་མཁོར་གཟུང་བའི་ལུས་
 གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྒྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས།
 བདག་གི་ཉར་མཁོ་གཟུང་བ་རྣམས་ཞེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གཟུང་བ་མིན་
 རོ་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པ་ལ། འདུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྒྱེ་
 བའི་རྒྱར་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་བར།

དེ་ལ་འདུ་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས། །རང་གི་སློན་ཉི་སྐྱེ་འགྱུར་བའི། །
 འབྲེལ་ཉི་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ཕྱིར། །མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤྲོད་མི་
 འགྱུར། །འདུ་བ་ལ་སོགས་མེད་ན་ཡང་། །ཕན་འདོགས་ཉིད་ནི་
 ཀུན་ལ་ཡོད། །

ཅེས་ཆོག་རྒྱུ་གཤིས། བདག་གི་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེན་པ་སྤྲོད་
 བར་མི་འགྱུར་ཉི། བདག་དེ་ལ་འདུ་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་བ་ལས་
 དབང་སོགས་ལ་རང་གི་བའི་སློན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ འབྲེལ་བ་དེ་སྤར་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་མ་བསྐྱོམ་པའི་གོང་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཉག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་ཉག་པར་གནས་ན་བསྐྱོམས་པ་དང་མ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོད་
 མི་རུས་སོ། །སྤྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་བདག་ལ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་
 བ་མེད་ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ལས་སློན་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱེད། ཀུན་ལ་ཞེས་པ་མཐའ་དག་གོ། །བྱེད་བྱུག་པའི་ལུགས་ལ།
 བདེ་སྐྱུག་སོགས་བདག་ལ་འདུ་འབྲེལ་དང་། ལུས་དང་ན་སོགས་ལྷན་འབྲེལ་
 དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྷན་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་།
 གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྷན་པ་ལ་འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། མིག་སོགས་
 བདག་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུག། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ནི་
 བདག་ལ་འདུ་ལྷན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།
 ཅུ་བར།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་ཕྱིར་སོར་མོ་བཞིན། །རང་གི་སློན་ཉི་མི་འགྱུར་
 ན། །གཅིག་དུ་དེ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མིན། །ཕལ་ཆེར་བདག་བཅས་

ཟས་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་ཆགས་པས། །དེ་འགལ་བ་
 ལ་ཆགས་བུལ་འགྱུར། །ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་སྲིད་པས། །བདེ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་། །བསམ་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །
 ཇི་ལྟར་རྙེད་བཞིན་ལ་འཇུག་སྟེ། །བྱད་མེད་དག་ནི་མ་རྙེད་པར། །
 དུད་འགོ་ལ་འདོད་སྤྱོད་མཐོང་བཞིན། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་ཕན་པ་མཐོང་
 ཡང་སྤྱག་བསུལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །དུག་གིས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་
 བའི་སྒོ་སྒྱུ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །དབང་སོགས་དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤྱག་བསུལ་ཁོ་
 ནའི་རྒྱ་མིན་ཏེ། །རིས་འགའ་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་
 བཞིན་དུ་ཕལ་ཆེར་སྤྱག་བསུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཞེན་པ་འདོར་རོ་ཞེ་ན། །ཕལ་ཆེར་
 སྤྱག་བསུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཞེན་པ་མི་སྐྱེ་བས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
 བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དང་འགལ་བ་ཕལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་བར་
 འགྱུར་ཡང་། །དེ་མ་རྙེད་ན་ཕལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེར་
 ཐལ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཟས་སོགས་རྙེད་ན་དེ་ལ་སྲིད་པས་བདེ་
 བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྐྱེས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ལ། །མ་རྙེད་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་
 ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ནི། །ཁྱད་པར་ཅན་མ་
 རྙེད་ན། ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་བཞིན་བདེ་བའི་རྒྱ་ལ་འཇུག་སྟེ། །ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་
 དཔྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་། །བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། །དབང་ན་འདོད་ལྟན་དག་བྱད་མེད་མ་རྙེད་པར་དུད་འགོ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་
 མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ལ། ཉག་པའི་སྒྲིམ་བྱས་སྒྲུག་བསྐལ་སྒྲོམ་པ་མི་
 སྲིད། སྒྲུག་བསྐལ་སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྲིས་གྲོལ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། དབང་སོགས་སྒྲིན་
 ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྲིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྲིས་བསལ་བ་བསྐྱན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་
 གཉིན་པོ་བསྐྱན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཙུ་བར།

བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདོད། །

སྒྲོང་བ་དང་ནི་ཐ་སྙད་དང་། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ལོག་པ། །

ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་འདོད་དེ། ཞེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་འབྲུ་མིན། །

ཞེས་ཆོག་རྟེན་དུ་གཤིས། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཇི་
 ལྟར་སྒྲུག་བསྐལ་བསྒྲོམས་པས་བདག་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 བདག་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བའི་བདག་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་
 ལྟར་གྱི་བདག་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་སྒྲུག་སྒྲོང་བ་དང་། ལྷང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་
 དང་། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ལོག་པ་ལོག་
 པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། བདག་སྦྲས་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དེ་འབྲུ་མིན་པར་
 བཅིངས་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱན།

གཉིས་པ་བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉིན་པོ་བསྐྱན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ནི།
 ཙུ་བར།

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་འཇིན་ནི། །བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟེན་པར་

བྱེད། །དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པ་ཡིན། །ས་པོན་གནས་སྐབས་དེ་ནིང་

གནས། །བརྩོན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་བརྟེན་ནས། །འབྱུག་ལུན་བདག་

གི་བ་ལ་ནི། །ཆགས་བྲལ་གིགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། །དེ་ཡི་སྒྲིལ་
ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་བདག་ལའང་ཆགས་བྲལ་ན། །
དེ་ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་མེད། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་འདོར་བ། །
སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། གྲོལ་བའི་བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་གིར་
ཞེན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་
པ་ལས་མ་འཁོས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྐྱེ། དེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་གིར་ཞེན་པའི་ས་བོན་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན། བདག་གི་བ་སྐྱུག་
བསྐྱུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྟ་དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་
གིགས་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྒྲིལ་ཡང་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
དབང་གིས་བདག་གི་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གཟུང་བ་ལ་བརྟན་ནས། དེ་ལ་ཆགས་པ་
མཛོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིལ་སྐྱེད་ཅེས་པ་བདག་གི་བར་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་དོན་
ཡིན། གལ་ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལའང་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་
བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ནས་སྐྱུས་ཀྱང་མི་
ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲོལ་བའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྐྱོམ་པ་
དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐར་འདོད་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་

བདག་ཀྱང་འདྲར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་སྟག་བསྟེན་དུ་བསྟོམས་པ་ཅམ་གྱིས་གོལ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་
གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་ནི། ཅུ་བར།

དེ་དག་སྟག་བསྟེན་བསྟོམས་པས་ཀྱང་། །སྟག་བསྟེན་ཉིད་ནི་ནམ་
ཤེས་བྱེད། །དེ་ནི་སྟར་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆགས་
བྲལ་མེད། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡིས། །སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་སྟོ་ལོག་
ཀྱང་། །དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདྲོད་ལྷན་བྱུང་མེད་
གཞན་ལ་བཞིན། །ཁྲུང་དང་དོར་བུའི་བྱུང་ཡོད་ན། །གཅིག་ལས་
བྱུང་བའི་ཆགས་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་ནམ་གངས་གཅིག་བསྐྱེད་ཆོ། །
ཆགས་པ་ཀུན་གྱིས་བོན་ཡིན། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྟག་བསྟེན་
བསྟོམས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་དུ་ཆགས་བྲལ་དུ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་
མེད་པར་ཐལ། སྟག་བསྟེན་ཉིད་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྟག་བསྟེན་མ་
བསྟོམས་པའི་སྟར་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་སྟར་བདེ་བ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཐོང་ན་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
སྟག་བསྟེན་བསྟོམས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། །ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་
མཐོང་བ་ཡིས་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། །སྐད་ཅིག་དེ་ཅམ་ལ་
ཆགས་པ་དེ་ཡི་སྟོ་ལོག་ཀྱང་སྟར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན། འདྲོད་ལྷན་བྱུང་
མེད་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་
དང་སྟར་ཡང་སྟར་གྱི་དེ་ལ་འང་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན།

ཡུལ་གཅིག་ལ་སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་བྱུང་པར་ཡོད་པས། ཡུལ་གཅིག་ལས་བྱུང་
བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱོན་གྱི་ནྟེན་གངས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་རུང་འབྲས་
ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་གཞན་ལ་ཆགས་
བྱལ་མི་སྲིད་པ་ནི། ཅུ་བར།

སྐྱོན་མེད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དང་། །སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ནི་སྐྱོན་མེད་
ཡིན། །འགྲོ་བའང་དེ་ཅུ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་ནི་གང་ལ་ཆགས་བྱལ་
འགྱུར། །དེར་དེ་སྐྱོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ན། །དེ་ནི་བདག་ལའང་
མཚུངས་པ་ཡིན། །དེར་དེའི་སྐྱོན་ལ་ཆགས་བྱལ་མེད། །དེ་ནི་གང་
ལ་དེ་ཆགས་བྱལ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བརྒྱུད་ཀྱིས། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་སོགས་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ།
བདག་སྐྱོན་མེད་དེའི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཚོན་
པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནི་བྱེད་བྱུག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྱལ་བར་འགྱུར་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བདག་གི་བགས་མ་ག་སྐྱོན་
མེད་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའང་རྒྱ་དེ་ཅུ་ཉིད་དེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་གི་བ་དེ་སྐྱོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།
དེས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་ཐལ།
སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གང་ལའང་

ཆགས་བྲལ་མ་འགྱུར་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་དེའི་སྐྱོན་མཐོང་
ཡང་ཆགས་པ་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། དེ་དག་གིས་ནི། བདག་འཛིན་
གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱོན་མ་ཕྱུང་བར་དུ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དབང་སོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་
པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དང་པོར་སྐྱོན་མཐོང་བ་ཅམ་
ཞེན་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཅུ་བར།

ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི། ཞེན་པ་ཉིས་པ་མཐོང་བས་
འཇིག་ །དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་དེ་མིན། གྲིས་སོགས་ལ་ཡང་
མཐོང་ཕྱིར་དང་། སྐྱོན་ལྡན་ལ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་
ལྡན་ཡང་གཞན་དག་ལ། མེད་ཕྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ། །
བདག་གི་བ་ལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བདག་གི་བའི། རྩོ་
རྒྱུའང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མིན་མཐོང་
བས། །དེ་ཡང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། ཆང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་
ཡིན་ན། ཆང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉིས་པ་མཐོང་བས་ཆང་ལ་ཆགས་པ་དེ་འཇིག་
ཅིང་འདྲར་བར་འགྱུར། དེ་ལ་སྐྱོན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་མི་རུས་
པའོ། །དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དེ་དབང་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་
ནས་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པའི་གྲིས་པ་སོགས་ལ་ཡང་ཞེན་པ་དེ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་

ཡང་གཞན་གྱི་དབང་སོགས་དག་ལ་རང་གི་དབང་སོགས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ལྷར་རང་གི་སྐྱ་སོགས་འདས་པ་ལ་བདག་གིར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
 དབང་སོགས་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཡང་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་
 བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷག་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་མཐོང་བས་དེ་ཡང་ཞེན་པ་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཞེན་པའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་
 དབང་སོགས་ལ་ཇི་ལྷར་ཡོད་པའི་སྒྲོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པ་ནི། ཅུ་བར།

གཞན་ཡང་ཡོད་མིན་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲོ་འདོགས་ཆགས་པས་དེར་

ཡང་མཐོང་། །དེས་ན་དེ་རྒྱ་གཞོད་མེད་ཅན། །བསྐྱབས་པས་དེ་ལ་

ཇི་ལྷར་གཞོད། །

ཅེས་ཆོག་རྟེན་བཞིས། དབང་སོགས་སྐྱག་བསྐྱེད་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་སྒྲོན་ཅན་ཏུ་
 མཐོང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་
 ཏན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཆགས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དོན་
 བསྐྱབས་པ་ནི། བདག་གི་བསྐྱག་བསྐྱེད་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་ལ་
 ཇི་ལྷར་ཡང་གཞོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲོམས་པས་ཞེན་པ་རྒྱ་ལ་གཞོད་པ་
 མེད་པ་ཅན་བསྐྱབ་པ་ཙམ་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཉི། བདག་འཛིན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
 གཞོད་པ་དེས་ན་འདི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དག་གི་ལ་གསུམ། དང་པོ་རང་བཞིན་
 དང་སྐྱིས་བྱ་ཐ་དད་ཤེས་པ་ཙམ་གྱོལ་ལམ་ཏུ་མི་འཐད་པ་ནི། ཅུ་བར།

མཆོག་གཞན་དོན་ཏུ་གཉིས་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་འཇིག་སྒྲོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར། རྒྱུ་བོ་འདི་ཡིས་དབང་སོགས་ལས། བདག་ནི་ཐ་དད་གྱུར་
པར་ཤེས། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བས་ཀྱང་། ཆགས་མིན་
བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ། དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ལ། རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ཆགས་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱད་ཀྱིས། བྱངས་ཅན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དབང་སོགས་
ཡོན་ཏན་ཅན་དང་སྒྲོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་
ཐར་པའི་རྒྱར་ཁས་མི་ཡོན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞིན། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་
སྒྲིས་བྱ་གཉིས་སྟོ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡོན་ལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
ཤེས་པས་སྒྲིས་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་འདོར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིས་བྱ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་
བས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྒྲིས་བྱ་ཐ་དད་མཛེན་སྲུང་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐར་
ལས་ཡོན་ནོ་ཞིན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྲིད་པ་ལས་མི་གྲོལ་བར་
ཐལ། ལས་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་བྱིས་པའི་རྒྱུ་བོ་འདི་ཡིས་རང་གི་དབང་པོ་དང་།
བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་སྒྲིས་བྱ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྒྲིས་བྱ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བ་པོར་ཞེན་ནས། ད་ལྟར་གྱི་
དབང་པོ་དང་བདེ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་།
རང་ཉིད་སྲ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བབྱང་ནས་རང་གི་བདེ་སོགས་སྒྱུ་འཇིག་བྱེད་པར་རྟོགས་
པའི་སྟོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་སྒྲིས་བྱ་གཅིག་ཉིད་དུ་སྟོས་མཐོང་ཞིང་
ཞེན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པར་ཆགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་
པ་ཅམ་གྲོལ་བའི་རྒྱར་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ནི། རྒྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
གཙོ་བོ་ལ་ཟེར་མོད་ཀྱི་སྒྲིས་བྱ་དང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཡང་ཐ་དད་དུ་

ཉིད་ལ་སྐར་བརྟེན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་
ཡིད་སྙན་ནས་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟགས་ཆེན་བསྐྱེད་དེ་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ཆགས་
བྲལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་། ཞེས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་པ་ཟེལ་གྱི་གཞོན་པ་ཙམ་
ལས་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལྟག་པའི་ཡུལ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་
དང་། སྐར་ཡང་ཡུལ་སྤྲ་མ་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
འཇིག་ལྟ་མ་དོར་བར་དུ་ཡུལ་གང་ལ་འང་ཆགས་པ་གཏན་བྲལ་བྱེད་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་
བསྟན། གསུམ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ཅ་བར།

སྤང་དང་དོར་བུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྟོམས་
ཅན། །ཅན་དན་སྟེ་མཚུངས་པ་ལ། །ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་
ཡིན། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བཞེས། ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དབྱ་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན།
ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་གཡོན་ནས་ཅན་དན་གྱི་ལྷེ་གུས་
བྱགས་པ་དང་སྟེ་ཕུས་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་སྟོམས་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བུ་དང་དོར་བུའི་ཆགས་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དཔྱད་གཞི། ཆགས་བྲལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆགས་པའི་རྩ་བ་
བདག་འཇིན་སྤངས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་ན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་
བྲལ་ན། འདོད་པའི་བདག་འཇིན་སྤངས་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཕྱིར་
མི་འོང་ཆོས་ཅན་བཟུང་ནས་དཔྱད། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་
མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་འདོད་པའི་བདག་འཇིན་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
པས་མི་རིགས་ཏེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་གོང་དུ་འདོད་པའི་སྟོམ་སྤང་

སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། མཐོང་ལས་གྱི་སྤོང་ལ་དུ་སྤྱིད་ཅིའི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་གོང་དུ་ཅི་ཡང་མེད་མན་
 ཆད་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤངས་པའང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།
 ཅུ་བར།

འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པར་
 གསུངས་པ་ཡིན། །དེད་གྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས། །དེ་ནི་བདག་
 མེད་ལྟ་རྟེན་ཡིན། །སྤོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །སྐྱོམ་པ་
 ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད། །སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱུད་གིས། བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་
 གཞན་རྣམས་མ་བསྐྱོམ་ཞེས་པ་མིན་གྱི། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 གྱི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཇི་སྤྱིད་དུ་སྤང་བུ་གང་གི་རང་ས་བོན་
 སྤོང་མི་རྣམས་པས། དེ་ལ་ནན་ཏན་མཇེད་པའོ། །དེད་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 དེ་ཡང་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར། བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 མིན། ལམ་དེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཅུ་གསུངས་གྱི།
 འཁོར་བ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ངེས་
 པར་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྤོང་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བས་འཁོར་བ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། བསྐྱོམ་པ་ལྟག་མ་འདུས་

བྱས་མི་ཉག་པ་དང་ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྐལ་དུ་རྟོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེའི་
 ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མི་
 ཉག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཅས་སྤྱག་བསྐལ་བར་རྟོགས་པ་དང་དེ་ལས་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་ཐབས་
 དང་ཐབས་བྱུང་དེ་ལྟར་གནས་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཞུང་འདི་ནི་འགངས་ཆེ་བ་ཞིག་སྤང་སྟེ། མི་ཉག་པ་ཡིན་ཕྱིན་རྒྱ་ཞིག་
 ལས་སྐྱེ་དགོས། སྤྱག་བདེན་ནམས་རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་ན།
 ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་བར་སྤྱབ་པོ། །མི་ཉག་ཅིང་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་
 དབང་ཅན་ཡིན་ཕྱིན་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་
 ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་ན། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་
 བསྐལ་བ་ཞེས་པ་དང་འགལ། བྱབ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་བཏང་
 རྟོམས་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་ན་སྟེ། འདོད་ན།
 རང་རྒྱ་དགོ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཉི། དཔྱལ་བ་ཆ་དཔྱལ་ན་རྒྱུང་བསིལ་བྱ་ཅམ་ཡན་ཆད་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སོ་སྐྱེ་ལྟ་མའི་ལུས་རྟེན་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་ན། རང་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་སྟེ། མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །དགོ་ལས་བདེ་འགོ་ཐམས་ཅད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། སོ་སྐྱེའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཆོས་ཅན།
 དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བྱིམས་ནམ་དག་གི་འབྲས་བྱར་

ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲུག་པ་ལས། མངོན་མཐོང་གྱི་ནི་ཚུལ་གྱི་མས་
 ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་གསུངས། འདོད་ན། དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་
 སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དག་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱག་
 བསྐལ་བྱུང་བ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
 མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞུང་བྱ་གཞི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོ་འདིའི་ཡོངས་སྟོད་
 རྣམས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་དག་བའི་འབྲས་བུར་ངེས་ལ། ཡོངས་
 སྟོད་དེ་དག་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དག་བ་
 ལས་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་སྟོ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་
 གཞིའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཅུ་བར།

ཆགས་བྲལ་མིན་དང་སྤྱིད་ལྷན་དང་། །ཅོ་མ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་

དེ། །ཉོན་མོངས་ལས་ལས་གྲོལ་མ་ཡིན། །དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་

ཞེས་བྱ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུད་བཞིས། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པས། སྤྱིད་པ་
 འཁོར་བ་དང་ལྷན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱང་དོར་གྱི་ལས་ཀྱི་ཅོ་མ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་དགོས།
 དེ་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་དང་ལས་ལས་མ་གྲོལ་བས་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་སྤྱིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་
 ནི། ཅུ་བར།

བདག་གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད། །བྱུང་དང་

ཡོངས་སྟོད་མཚན་ཉིད་ཅན། །དེ་ཆོ་དེ་ཡི་བདག་ཀྱང་མེད། །

ཅེས་ཆོག་རྒྱུད་བཞིས། གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་བདག་གི་བ་དེའི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་པར་

ཐལ། བཟང་བྱ་བདག་གི་བ་ཉིད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲོལ་བ་ཐོབ་
པའི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཟ་བ་པོ་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། བདག་
རྟག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སྒྲོད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཛིག་ལྟ་སྤང་དགོས་པར་བསྐྱན་པ་ནི།

ཙ་བར།

དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི། །རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་བོན་
ལས། །བྱུང་བའི་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དག །ཙ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་
བར་གྱིས། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུང་བཞིས། གྲོལ་བ་འདོད་པ་དག་ཟར་བ་ཐོབ་པ་འདོད་ན། འཛིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དག་ཙ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའོ། །
འཛིག་ལྟ་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱིར་དགོས་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་
བྱུང་ངོ་ཞེས་བསྐྱན།

གཉིས་པ་དབང་ཕུག་གི་ལག་འཁྱུང་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུམ།
དབང་ཕུག་གིས་ཟར་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོག་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་
དགག་པ་ནི། ཙ་བར།

ལུང་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་ཡིན་པའི། །རྒྱ་མ་མཐོང་བ་ནམས་ལ་ནི། །

ལུང་ཅམ་གྱིས་ནི་གྲོལ་བ་ཡང་། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་མིན། །

ས་བོན་སོགས་བྱུང་ཚོག་ནི། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་རུས་མིན། །

ཏིལ་མར་བསྐྱས་དང་མེས་བསྐྱེད་སོགས། །བདག་ཀྱང་གྲོལ་བར་

ཐལ་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པའི་དག་ཕྱིས་ཡང་ཕྱིར། །སྤྱོད་པ་བཅོམ་པར་

བྱས་པ་མིན། །འདི་ཡི་ལྷ་ཉིད་མེད་འགྱུར་གྱི། །ལུས་ཅན་མིན་ཕྱིར་
 སྒྲིག་ལྷ་མིན། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཆོག་ཅམ་གྱི་གོལ་བར་
 སྟོན་པའི་ལུང་ནི་རང་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྱུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཆོག་ཅམ་གྱིས་གོལ་བར་སྒྲིབ་པ་ཡང་དོགས་
 ལུན་ཡོངས་སུ་མགུ་བྱེད་མིན་ནོ། །

དེ་ལ། གཞན་སྡེ་དག་གིས་བྱེད་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མིན་མི་
 དགོས་ཏེ། བྱེད་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུས་ན། སངས་རྒྱས་
 པས། དེ་ལ་ཅི་བཟོད་བསམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བོད་དུ། དབང་པོ་མི་གསལ་
 ཕྱིར་མ་མཐོང་། ཞེས་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་
 བཤད་པ་ལྟར། རྒྱགས་ས་བོན་ལ་བཏབ་པས་སྐུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་གྱུབ་པའི་ཆོག་མཐོང་བས། དབང་སྐུ་གུ་གི་
 དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་སྐྱེས་བྱ་ཡང་སྤྱིད་དུ་མི་སྐྱེས་པར་བྱེད་རྣམ་པ་མིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ལ་ཉིལ་མར་བསྐྱས་པ་དང་མེས་བསྐྱེགས་པ་སོགས་ལས་
 ཀྱང་གོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིན་སྒྲིག་གི་མེས་མེས་ས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་བཅོམ་པར་
 བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱིན་སྒྲིག་གི་མེས་ལུས་གདུངས་པས་སྤར་སྤར་ཁར་ལྷི་བ་
 དག་ཕྱིས་ཡང་བར་སོང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་སྒྲིག་གི་སྐྱེས་བྱ་འདི་ཡི་ལུས་
 ཀྱི་ལྷ་བཙུག་གི་ཆ་འགའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་སྒྲིག་པ་སྤར་ཁར་ལྷི་བ་མིན་
 པར་ཐལ། སྒྲིག་པ་དེ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ། བཀའ་ལུང་ཅམ་

གྲིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ལ་མི་གཞོད་པ་ནི། ཅ་བར།

ལོག་ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་། །སྲིད་པ་སེམས་པའི་དབང་དག་
གིས། །དམན་གནས་འགོ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཅད་འགོ་མི་
འགྱུར། །དེ་ཙམ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱས་
ཡིན། །སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས། །ཡིན་ཕྱིར་སྐྱེ་རྒྱུ་ཉམས་
པ་མེད། །

ཅེས་ཆོག་ཤང་བརྒྱད་ཀྱིས། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་དེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་དེ་
ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན།
གང་གི་རྒྱུ་ལ་ཁྱོད་གཉིས་པོའི་སྒོ་བས་ཀྱིས་བཅད་པ་དེ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འགོ་བར་
མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དག་གིས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལོག་སྲིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་
དག་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། ལོག་སྲིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་
བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལས་དགོས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན།
དབང་དེ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཡང་སྲིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ན། དབང་གི་ཆོག་ཙམ་སྲིད་པ་ལས་གོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན།

དེ་ནི་དང་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དུ་མའི་དབང་ལའང་མཚུངས་ཏེ། དབང་ཇི་ཙམ་
ཐོབ་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལོག་སྲིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
ཉམས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡང་སྲིད་ཀྱི་རྒྱ་
གཙོད་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལོག་སྲིད་དེ་བཅད་ན་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་

འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཙ་བར།
 འགྲོ་དང་རྟོགས་རྟོན་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ལས་
 འགྱུར། །མ་མཐོང་ཞིག་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མེད། །དེས་ན་འདུ་བྱེད་
 སེམས་པ་མིན། །ཡོད་དང་མེད་པའི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །བྱེད་པ་སྦྱིད་
 ལ་སློ་ཡིན། །རྣམ་མཐོང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཡོད་དེ་དག་
 ཅིས་མི་འགྲོ། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་བརྒྱད་གྱིས། གཞན་སྟེས། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་
 མར་འགྲོ་བ་མེད་དེ། འགྲོ་བ་དང་གཞུགས་སོང་རྟོགས་པའི་རྟོན་ནི་མིག་སོགས་
 ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་སྦྱི་བར་འགྱུར་
 ཞིང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ཀྱང་
 བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལོག་སྲིད་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟོ་སེམས་པ་དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་དབང་སོང་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོག་སྲིད་སྟོ་དེ་
 ཡི་རྣམ་པ་མཐོང་གི་ཆོག་སོང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱང་
 ཡང་སྲིད་སྦྱི་བའི་རྒྱ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཅིས་མི་འགྲོ་སྟེ་
 འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན། གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་ལ་
 གསུམ། དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཡིད་སྟོའི་རྣམ་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད་པ་ནི། ཙ་བར།
 གལ་ཏེ་དེ་དག་རྣམ་མེད་ན། །དབང་སོགས་བྱས་མ་ཐག་དེ་དག །
 སེམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་དང་འཇུག །གཡོང་དང་འགོག་པ་
 མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་ཤང་བཞིས། གཤམ་དྲི་ལོག་སྲིད་དེ་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་རྩས་པ་མེད་
 པར་བྱས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བྱ་དེ་དག་དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱས་མ་ཐག་རང་གྱུད་ཀྱི་
 སེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་སོགས་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། འདོད་པའི་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་
 གྱིས་གཡེང་བ་དེ་འགོག་པའི་བྱ་བ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་
 པའི་སེམས་པའི་རྩས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་གྱིས་
 དབང་པོ་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཅོམ་སྟེ་ལས་མི་གསོག་ལ། ལས་མེད་པས་
 ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ལ། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་
 བྱ་དེ་དབང་ཐོབ་མ་ཐག་དབང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་གཤམ་ཞེས་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་
 རོ་ཞེས་བསྟན།

རང་རེ་ལའང་མཚུངས་པ་འདྲ་སྟེ། རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཐོབ་པའི་དག་པ་
 ལ་ཉོན་མོངས་པ་ལྷ་སྦྱངས་པའི་རྩས་པ་བཞག་པ་དང་། བྱམ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་
 ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་སྟར་བསགས་སྦྱངས་པ་དང་།
 གསང་དབང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་སྦྱངས་པ་དང་། ཤེར་
 དབང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་གསུམ་སྦྱངས་པར་བཤད་པས་དེ་ལ།
 དབང་དེ་དག་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་པ་ཞིག་པར་ཐལ་ཟེར་
 འཕེན་ན་ཅི་བརྗོད་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཚུ་བར།

ཅི་སྟེ་དེ་ཆོ་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །མི་འགྱུར་ངི་མ་ནམས་ཀྱི་སྟོ། །མཚམས་
 སྟོར་དེ་ནམས་རྩས་མེད་ན། །གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རྩས་མེད་

འགྱུར། །གཉིན་པོ་དང་ནི་རང་གི་ཕྱོགས། །འཕེལ་ན་འགྲིབ་དང་
འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །ཉིས་རྒྱན་རང་གི་ས་བོན་ཅན། །དབང་བསྐྱར་བ་
ལས་ལྷོག་པ་མེད། །

ཅིས་ཆོག་རྒྱུད་བརྒྱུད་ཀྱིས། ཅི་སྒྲིབ་པ་དེའི་ཆོ་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་བའི་
ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་འཆི་ཁ་མའི་བྱི་
མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་དེ། དེའི་དངོས་རྒྱ་
རྣམས་པ་ཐོགས་མེད་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྣམས་པ་དེ་རྣམས་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པས་
མེད་དེ་ཞེ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱར་
བ་རྣམས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྣམས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།
གཉིན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཕེལ་ན་ཉིས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་འགྲིབ་
ལ། རང་གི་ཕྱོགས་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་འཕེལ་ན་ཉིས་པ་དེ་རྣམས་འཕེལ་བའི་
ཕྱིར། རིགས་འདྲ་ས་བོན་ཅན་ཆགས་སོགས་རྣམས་དབང་བསྐྱར་བ་ཅོམ་ལས་
ལྷོག་པ་མེད་དེ་ཞེས་བསྟན།

སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ། ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པ་བདག་འཛིན་མ་
ལུས་པ་སྤངས་པས་ཡང་སྤིང་ཕྱི་མར་མི་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པས། དེ་འདྲའི་དག་
བཅོམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གསོན་པ་ཉིད་ནའང་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
གྱི་ཕུང་པོ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱར་བར་ཐལ། ཤི་བའི་ཆོ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་
ཕུང་པོ་རིགས་འདྲ་མཚམས་མི་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་ན། ལན་ཅི་ཡོད།
དཔུང་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བ་ནི། ཅ་བར།
རྟག་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །

བྱེད་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི། །འབྲས་བའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་འགལ། །
 རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར། །དེ་དག་དེ་ལས་ཐ་དད་
 ན། །བྱེད་པོ་ཟ་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར། །རྩལ་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་མ་
 ཡིན། །གཞན་གྱི་བྱ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སྟོན། །ཐལ་བ་གཞོད་བྱེད་
 མ་ཡིན་ཏེ། །འགའ་ཡང་བྱ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་སྤྱོད་ལས་
 དྲན་པ་འབྱུང་། །

ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཐར་པ་འཐད་གྱི་བདག་རྟག་པ་སྤྲོ་བ་
 ལ་མི་འཐད་དེ། །རྟག་པ་རྒྱུ་ལ་བསྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་བཅིངས་ཐར་
 རིས་གྱིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བའོ། །བདག་རྟག་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་
 པ་ཅེས་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། །འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་རྩལ་པ་འབྲས་
 བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 །རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་བདག་རྟག་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོ། །བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་
 བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་
 འདོགས་པའི་རྩལ་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཇེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་
 རྩལ་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། །བདག་རྟག་པ་མེད་ནའང་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་རང་གིས་
 དྲན་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བསགས་པ་རང་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་སྟོན་སུ་འགྱུར་
 བའི་སྟོན་མེད་དེ། །ཡུང་པོ་རྒྱུད་ཅིག་མར་སྤྲོ་བའི་སངས་རྒྱལ་པ་ལ། །གཞན་གྱིས་
 སྤྱོད་བ་རང་གིས་དྲན་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་བསགས་པ་རང་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་
 ལ་སྟོན་པའི་ཐལ་བ་གཞོད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟག་པའི་སྤྱོད་བུ་

འགའི་ཡང་སྐར་མེད་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་མཚུངས་པའི་མེད་བ་
 ལས་དྲན་པ་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ལས་མ་བྱས་པ་དང་
 འབྲུད་པ་དང་བྱས་པ་རྒྱུད་ཆོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན།
 གསུམ་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཅ་བར།
 བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་
 སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བུ་དུག །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་
 ཡོངས་སུ་སྟེན། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་མི་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་
 རྟོགས་ཅན། །ལེགས་བསྟོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། །སྟོན་པ་རྗེས་
 འབྲང་བཅས་འཛོམས་བྱེད། །ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་། །
 གཅིག་མེད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་གསུམ་ཅན། །སྒྲིབ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ས་
 བོན་མེད་པར་སྐྱ་གྲུ་བཞིན། །

ཞེས་ཆོག་རྐང་བུ་གཉིས་ཀྱིས། སྟོན་པ་འཁོར་བའི་ཅ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་
 ལ་ལོག་ཞུགས་སུ་ག་བསྐལ་རྟག་ཅིང་བརྟེན་པ་དང་བདེ་བ་དང་། ཅ་བ་དང་འིག་
 ཆེན་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་ཞུགས་བུ་དུག་ཅེས་འགྲེལ། ང་
 དང་ངའི་ཞེས་སོགས་ཡང་དག་མིན་པ་བཞི་དང་ལྟག་མ་རྣམས་དང་བཅས་པས་བུ་
 དུག་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྟེན་ཅིང་སྟོན་པའི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་མི་
 རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བུ་དུག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་
 པ་ཅན་ལེགས་པར་སྟོམ་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིས་སྟོན་

པ་རྗེས་འབྲུང་དང་བཅས་པ་ཙུ་བ་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལ་ནི་
 འགལ་བའི་དོན། །ཞེས་འབྲེལ་དགོས་པ་འདྲ་བ་སྣང་སྟེ་དབྱེད་དོ། །དགྲ་བཙམ་
 པ་ཚོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་སྒྲར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྒྱ་གཅིག་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ལྟ་ན། གཙོ་བོའི་རྒྱ་
 གཞན་ཡང་ཡོད་པར་གོ་དགོས། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནི།
 ལས་དང་ལུས་དང་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་ཟེར། ས་བོན་མེད་པར་སྐྱུ་གྲུ་མི་འབྱུང་བ་
 བཞིན་དུ་སྲིད་པ་མེད་པར་ཡང་སྲིད་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན། དེ་ཡང་།
 སྲིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྲིད་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་འདིས། བདེན་པ་
 བཞི་ལ་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་དུ་བྱེ་ནས་བསྒྲོམ་པ་དང་། གཙོ་བོར་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྟན་པས། གཞན་སྟེས་དབང་ཕྱུག་
 གིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པ་སོགས་བཀག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་དང་མན་ངག་དང་མཐོང་གྲོལ་དང་ཐོས་གྲོལ་དང་དད་གྲོལ་
 སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་དགོས་པ་ཞིག་སྣང་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་
 བོས། གཞན་སྟེ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྟེ་ལ་འབྱུར་བའི་ཉེས་དགག་རང་རེ་ལའང་
 ཚང་ངོ་། །

ཁོ་བོའི་སྒྲོངས་འཆར་ལ། རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་དབང་སོགས་མཐའ་དག་ལ་
 རྒྱུད་སྟེ་དེའི་ནང་བཤད་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་དེ་སྒྲུང་ཞེས་པ་དང་དེ་དང་དེའི་
 བག་ཆགས་འཛོག་ཅེས་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་ལ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་བར་
 འབྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བཞིག་ངེས་པར་ཡོད་
 དགོས་ལ། ལྟ་བ་དེ་མེད་ན་དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་བྱེད་པར་ཅི་

ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་སྤོང་པའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་དང་། དེའི་སྤོང་
བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་དུ་སྦྱར་བས། དེ་འདྲའི་དབང་
བསྐྱར་དེ་རྒྱུད་སྤེལ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་ངེས་སོ་སྟེ། ཐབས་
ཤེས་དེ་གཉིས་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་ལན་བརྒྱུད་ཐོབ་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུ་ལ་ནི་གཞན་
སྤེལ་དབང་ལྷན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་དམན་པས་ཁོ་ལས་ཉོན་ཆེ་བ་དང་།
དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སུ་རང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཅེས་གྲོལ་ལས་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས།
དགག་པ་དངོས་ནི། རྩ་བར།

ལས་དང་ལུས་དག་སྤོང་མིན་ཏེ། །གཉིན་པོ་དག་ནི་མེད་ཕྱིར་
དང་། །རྣམ་མེད་ཕྱིར་རོ་སྤོང་པ་ནི། །ཡོད་ན་སྐར་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་
རོ།།

ཞེས་ཆོག་རྒྱུད་བཞིས། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་ཞེས་པ་གཅེར་བུ་བས། ལས་
དང་ལུས་ཟད་པས་ཀྱང་སྤོང་པ་ལས་གྲོལ་བར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱུ་བ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་
དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ལུས་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་ཀྱི་
སྤོང་པའི་གཉིན་པོ་ཅིས་དགོས་ཤིན། སྤོང་པ་མ་སྦྲངས་པར་ལས་དང་ལུས་དག་
སྤོང་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལུས་རྒྱུད་པ་སྤོང་བའི་གཉིན་པོ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྤོང་པ་མ་སྦྲངས་པར་ལས་ལུས་ཟད་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྤོང་པ་ནི་ཡོད་ན་སྐར་ཡང་ལས་ལུས་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟན།

གཉིས་པ་ཙོད་སྤང་ལ་གསུམ། ལས་སྤོང་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པའི་གཉིན་
པོ་ཤིང་མཚུངས་སུ་བསྟེན་པ་དགག་པ་ནི། རྩ་བར།

གཉིས་ཟད་དོན་དུ་འབད་ན་ཡང་། །ལས་ཟད་དུ་བ་པ་དོན་མེད་
ཡིན། །འབྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ལས་རྣམས་རྩས་པ་
ཐད་ད་དུ། །ཇིས་དཔོག་དེས་ན་དཀའ་བྱུང་གི། །ཉོན་མོངས་དངོས་
གཅིག་གིས་མི་འཇོམ། །རྣམ་འགས་དེ་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ནི། །ཁྱད་
འགྱུར་རིགས་མི་མཐུན་ཅན་མིན། །

ཞེས་ཚིག་ཀྱང་བརྒྱད་གིས། ཕྱོགས་སྒྲ་དེས། ལས་སྟོན་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་དོན་
དུ་འབད་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལས་འོགས་
སྒྲ་ཟད་པའི་གཉིན་པོ་ལ་དུ་བ་པ་དོན་མེད་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་ལ་གཉིན་པོ་བསྟེན་ན་
ལས་ཀྱང་སྟོང་བར་རྩས་ལ་སྟོན་པ་མ་སྦྱངས་པར་ལས་སྟོང་བའི་རྩས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། སྦྱོམ་བུའི་ལས་རྣམས་རྩས་པ་ཐད་ད་པ་ཅན་དུ་ཇིས་སྒྲ་དཔོག་རྩས་ཏེ།
ལས་གི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཀའ་བྱུང་གིས་གདུང་
བའི་ཉོན་མོངས་གི་དངོས་པོ་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཇོམ་དེ། ལས་
གཅིག་སྦྱངས་པས་ཀུན་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་མེད། ལས་མཐའ་ཡས་པ་
དེས་ནའི་ཕྱིར། ཅ་བར། མི་འཇོམ། ཅས་པ་དང་། རིག་ཆེན་ལས་མི་འཇོམ།
ཞེས་བྱུང་། དཀའ་བྱུང་གིས་གདུང་བའི་རྣམ་པ་འགས། ལས་རིགས་མཐུན་
རིགས་མི་མཐུན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལས་དེས་
གདུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ལས་གི་འབྲས་བུ་སྟོང་བས་ཅུང་ཟད་ཅུང་བར་འགྱུར་བ་
ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན། དེ་དག་གིས། ཉོན་མོངས་གི་ཅ་བ་གཅིག་
སྦྱངས་པས་ཀུན་སྟོང་རྩས་ལ་ལས་གཅིག་སྦྱངས་པས་ཀུན་སྟོང་བར་མི་རུས། ཉོན་
མོངས་སྦྱངས་ན་ལས་སྒྲ་ཚོགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འཕེལ་བར་མི་རུས་

པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་དགོས་པར་བསྐྱེད་ནོ། །གཉིས་པ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་
རྒྱས་པ་འདྲེས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་དགག་པ་ནི། ཅུ་བར།

ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་རྒྱས་པ་ཡི། །རྒྱས་པ་འདྲེས་པ་ཟད་པ་ན། །ཉོན་
མོངས་ཆ་འགའ་སྤོང་བ་འཇ། །ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཀུན་སྤོང་
འགྱུར། །གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཉོན་མོངས་ལས། །གཞན་འདོད་ཉོན་
མོངས་ཉིད་ཅི་ན། །དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཡིན་ཕྱིར་འདིས། །རྒྱས་པ་
འདྲེས་སོགས་འགྱུར་མ་ཡིན། །སྤྱི་འདོད་ཉིས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །
གང་ཡང་སྒྲིན་ནམས་འགོག་བྱས་པ། །དེས་སྤྱིད་ལས་ལ་རྒྱས་འགྱུར་
གྱི། །ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་རྒྱས་
པ་གཅིག་རྟུ་བྱས་པ་ཡིས་རྒྱས་པ་འདྲེས་པའི་འབྲས་བྱ་གཅིག་བྱ་དེ་ཉིད་གསུང་བ་
གཅིག་ཉམས་སུ་སྤོང་བས་ཟད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེས་ལྷས་
གསུང་ཞིང་སྟབས་བསྟུལ་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་
སོགས་འདོད་དམ། ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལས་འབྲས་ཟད་
པའི་ཕྱིར་དུ་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་སོགས་གསུང་བ་ཚོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཉག་
མ་གཅིག་བཏོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གསལ་གསལ་ལས་འབྲས་མ་ལྷས་པ་
སྤོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཇ་གྱི་སྐྱས་གསུང་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་
ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀུན་སྤོང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེས་ལས་
ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་གཅིག་རྟུ་འདྲེས་པར་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན།
དཀའ་ཐུབ་འདིས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཅིག་རྟུ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱས་པ་རགས་པ་

སོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
 མིར། ཐུགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བཞིན་ནོ། །གང་ཡང་སྒྲོན་ཆགས་སོགས་འགོག་
 པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཤམ་རབ་ཚེས་ཅན། མ་འོངས་སྐྱེ་འདོད་ཉོན་
 མོངས་དེས་སྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་གཞོན་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་མིར། རི་ལྟར་ལས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་ཞར་བ་དང་སྒྲུར་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཟིན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར།
 འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་མིར་ཞེས་བརྟན། དེ་
 བཞིན་དུ་གཟུངས་སྒྲགས་བསྐྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལས་སྒྲིབ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་
 རྣམ་སྟོན་སྐྱེ་མི་རུང་ཉིད་དུ་བྱེད་རྒྱས་ཀྱང་སྟེན་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་མཐའ་དག་ཟད་
 པར་བྱེད་རྒྱས་པའི་གཉིན་པོའི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ལོང་བ་སོགས་
 གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱེད་མི་རྒྱས། རྣམ་སྟོན་འབྱིན་
 མ་ཟིན་པ་རྣམས་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་དེས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཟད་པར་རྒྱས་ན་
 སྤོང་བར་མ་དེས་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། གསུམ་པ་ལས་སྟེན་སྤང་བྱར་མཚུངས་པ་
 དགག་པ་ནི། ཅུ་བར།

ལས་ལས་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲོན་ལུན་བྱེད་འགྱུར་བསྐྱོག་ལས་
 མིན། །ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ནི། །བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་
 མི་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོག་རྟེན་བཞིས། སྟེན་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱོག་པ་ལའང་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པས་ལས་སྟེན་གཉིས་སྤང་བྱར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྟེན་པ་མེད་པའི་ལས་
 ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེན་པའི་སྒྲོན་རྣམས་དང་ལུན་པ་

ནམས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། བསྐྱོག་པ་མེད་པ་མེད་པ་ལས་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ལོག་པའི་ནམ་
རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བསྟན།

གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི། དབང་པོ་སོགས་བདག་གི་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དུ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་དང་། དབང་བསྐྱུར་གྱི་
ཚོག་དང་ལས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་ནམས་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་
པ་བཀག་སྟེ། བདག་རྟག་པ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གཟུང་ནས་ནམ་གཞག་བྱེད་
པ་ཤ་སྐྱག་དུ་སྒྲུང་ངོ་། །བསྟན་བཅོས་གང་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་
བསྟན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོར་མ་བསྟན་ནོ། །

བདེ་གཤེགས་འགྲུབ་ཚུལ།

༘ གཉིས་པ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ཅུ་བར།

སྐྱོབ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང་། །མ་ལུས་བྱུང་པར་མཐུན་པར་
བྱུག། །གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་
དང་སྐྱོབ། །མི་སྐྱོབ་ལས་ལྷག། །

ཅེས་ཚིག་རྒྱུ་བཞི་དང་བྱེད་གྱིས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་
ལ་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པ་བརྟན་པ་དང་།
མ་ལུས་པ་མཐུན་པར་བྱུག་པོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐུན་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་གནས་

ཚུལ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་ལའོ། །བཏན་པ་ནི། བྱོད་གྱིས་བསྐྱེད་
 པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དང་དངོས་ལུགས་ལག་ལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའོ། །མ་ལུས་པའི་
 བྱུང་པར་མཐུན་པ་ནི། མངོན་མཐོང་ས་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་འདིར་སྒྲོབ་པ་ལས་མཐུན་པ་ནུམ་དག་དཔོག་འདོད་
 ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐོན་ཅན་དང་། ལུགས་འབྱུང་གི་
 རྒྱལ་ས་སུ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐོན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒྲིབ་པའི་
 ཏུགས་ལས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་ཅུང་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གོང་གི་བྱུང་
 ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ནི། བྱི་རོལ་པ་དང་། སྒྲོབ་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་དག་བཅས་
 དག་ལས་ཏུགས་པ་ལྷག་པ་གོ་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད།

རྒྱལ་ས་འདིར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུན་མོང་བ་ཡིན་པས།
 ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སུན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་ སུབ་པ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མཐུན་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་མངའ་
 བ་སྟེ། མཆོག་རྒྱུད་གིས་ཀྱང་མ་མཐུན་པ་ནུམ་སྒྲིབ་པས་ཇི་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་
 མདོ་སྒྲིབ་པ་བརྒྱུ་པ་དང་། མཇོངས་སྒྲིབ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་འགྲུབ་ཚུལ།

༥ གསུམ་པ་དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ཅུ་བར།

དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་དོན་མཐུན་སྒྱུར་དེ་སྒྲིབ་པ། །

ཞེས་ཆོག་རྟེན་གཅིག་དང་ཕྱིད་གྱིས། སུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན།

བཅེ་བ་འགྲུབ་ཚུལ།

གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་ལ་སྒྱུར་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྡོན་པ་སྡོན་
དུ་སོང་སྟེ། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

བཅེ་བ་འགྲུབ་ཚུལ།

༥ བཞི་པ་དེ་ལས་བཅེ་བ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཅ་བར།

དེ་ལས་བཅེ་ཡིན་གཞན་དོན་ངོར། །དོན་གྲུབ་མཛད་པ་མི་འདོར་
ཕྱིར། །

ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། བཅེ་བ་སྟིང་ཇེ་
ཆེན་པོ་སྡོན་དུ་སོང་སྟེ། སྒྱུར་བ་བཅོན་འགྲུས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་
ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འབྱུང་བ་ལ་བཅེ་བ་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་སྡོན་དུ་
སོང་བ་ངས་པར་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཟད་གཞན་གྱི་དོན་
གྱིས་ངོར་ཡང་དོན་གྲུབ་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་
མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་དུས་ལས་མི་འདོར་བར་གཞན་དོན་མཛད་མི་རུས་སོ་ཞེས་
བསྟན། གཉིས་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ་ནི། ཅ་བར།

བཅེ་བ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས། །བདེན་པ་གསུང་མཛད་སྐྱབ་བྱེད་
བཅས། །དེ་གསུང་བར་ཡང་མངོན་སྒྱུར་ལྡན། །གང་ཕྱིར་དེས་ན་
ཚད་མ་ཉིད། །

ཅས་ཆོག་ཀྱང་བཞིས། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཅེ་བ་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་གོམས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དང་། མ་ལུས་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་ལས་བདེན་

པ་དང་ཡིགས་པ་མན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་བར་མཛད་པ་སྐྱབ་བོ། །མ་ལུས་པ་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཙེ་བ་སྒྲིང་ཇེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་རྟག་པ་
རང་བྱུང་གི་མཁུན་པ་བཤད་པ་དང་མི་འདྲའོ། །མཁུན་པ་དེ་གཞན་ལ་གསུང་བར་
ཡང་མངོན་པར་སྦྱར་བའི་བཙོན་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དང་ལྷན་པའི་
མཁུན་པ་ཡིན་པས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱབ་པར་སྐྱབ་བོ། །མདོར་ན།
སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། གོལ་བ་དོན་གཉིས་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚད་མ་
ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དེས་
ནའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན།

ཚད་མའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ།

ཁ གཉིས་པ་ཚད་མའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཅ་བར།
དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ནི། །
ཚད་མའི་དེ་ཉིད་གྲུབ་དོན་དེ། །ཇེས་སུ་དཔག་པ་མ་བརྒྱུག་ཕྱིར། །
ཅུང་ཟད་སྒྲིས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་དེ་ཐམས་ཅད་འགག་ཆོས་
ཅན། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་ནི། །འདི་ཡི་སྦྱར་བའང་མཐོང་
ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་མཚན་ཉིད་ཅན། །རྟགས་ནི་ཇེས་དཔག་
རྟོན་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱས་གཏན་ཆོགས་བྱུང་པ་ནི། །བསྟན་ཕྱིར་དེ་
ཡང་གསལ་བར་བཤད། །

ཅེས་ཆོག་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་

ཚད་མའི་སྒྲོན་མ་བསྟོད་པའི་དགོས་པ།

ལྷ་བྱའི་དངོས་པོར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མ་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོན་པ་དེ་
ཡི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པར་
གྲུབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྒྲོན་མ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་འཇུག་
ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ན་གསུང་རབ་གཞན་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་ལྷེ་མིག་ལྷ་
བྱར་གྱུར་ནས་བརྫོད་བྱའི་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་འབྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །མདོ་
ལས། སྒྲོན་པོ་ཤེས་གྱི་སྒྲོན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་
ཚད་མ་བསྟན་ཏེ། དང་པོས་མ་འབྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པས་རྟོག་བྲལ་བསྟན་ཏེ།
རྫོགས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡང་བསྟན་ཏེ། རྫོགས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དེ་ཚད་མར་
མ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཅུང་ཟད་སྒྱི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི།
འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་རྫོགས་དཔག་འདི་ཡི་
རྟོན་སྒྲོར་བའང་གསུངས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །
ཞེས་སོགས་འབྲས་རྟགས་དང་། གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་ཚོད་མི་འཛིན། ཞེས་
སོགས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་བསྟན། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་རྟགས་ནི། རྫོགས་དཔག་གི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ཡང་གསལ་བར་
བཤད་དེ། བསྟན་བྱའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་སྒྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྲུབ་པ་གསལ་
བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོན་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་རྟོན་དང་མཚན་ཉིད་
ཚད་མས་སྒྲོ་འདྲགས་གཅོད་ཚུལ་སོགས་བསྟན་ལ། ཚད་མ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་འགོག་ལམ་གཉིས། དེ་སྐྱབ་པའི་འཕགས་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་བྱུང་བ་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། སྐྱབ་ཅུས་པ་ཆད་མས་
 དེས་པ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་དམ་བཅའ་འཛོག་ཅིང་། རྫོགས་བྱུང་ཐོབ་པ་ལའང་
 བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་གོམས་པ་ལས་འབྱུང་བ་
 མཐོང་ནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་ཏེ།
 འདོར་ལེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆད་མས་ལེགས་པར་བརྟགས་
 ནས་སྟོ་འདོགས་ཇི་ཅམ་ཆོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་གཞི་བཅུགས་པ་
 ཡིན། མཐར་སྟོ་འདོགས་མཐའ་དག་བཅད་ནས་རྫོགས་བྱུང་འཐོབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་པ་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་ཏེ།
 གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ལེགས་པར་དབྱད་དགོས་ཀྱི། རྩོམ་པ་པོ་སྟོན་གྲགས་ཆེ་
 རུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་བཟང་ངན་དུ་སྐྱབ་པ་ནི་དབང་རྒྱལ་མོངས་དད་སྲུན་པོའི་
 ངང་རྒྱལ་ཅན་ཏེ། ཕུག་དར་ཡུང་པོའི་ནང་དུ་རིན་ཐང་བུལ་བའི་ཁོར་རྟེན་པ་སྟིད་
 པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་བྲགས་ཇི་ཅན་ནས་ཀྱང་། དག་སྟོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་
 ཀྱིས། །བསྐྱེད་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལང་
 ཡི་བཀའ། །སྤང་བར་བྱ་ཡི་བྱས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གང་
 ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་སོགས་རྟོན་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

ཀུན་ལས་བརྟས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་གཞུང་གི་དོན། །ལུགས་འབྱུང་ལུགས་
 རྫོགས་གཏན་ཆོགས་ཆེན་པོ་བརྒྱད། །རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལུ་འདིས། །
 སྟོན་དང་བསྟན་པ་ཡང་དག་ཡིན་མིན་འབྱེད། །སྟོ་ལྟན་གང་གིས་མཐོང་ཡང་ཡིད་

འཕྲོག་འགྱུར། །ཐོས་བསམ་རྩལ་བཞིན་འབད་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ། །
 རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་རྟེན་པ་དང་། །སྐབས་འགོ་ནས་དག་ཀུན་ལ་སྐྱེ་
 བར་ཤོག། །རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན། །བདེན་བཞིའི་གནས་
 ལུགས་རྩལ་བཞིན་ཤེས་པའི་སྟོན། །སྦྱོར་གཉིས་གོམས་ལས་འབྲས་བྱ་ཕུན་
 ཚོགས་གཉིས། །འགོ་ཀུན་དོན་དུ་བདེ་སྐྱབ་ཐོབ་པར་ཤོག། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་
 ལེན་གཉིས་པའི་སྐྱེ་མཐའ་ཚད་མའི་དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལེན་དང་པོ་དང་
 གཉིས་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་དག། སེར་སྤྲད་ཐར་ལམ་པ་ཡེ་ཤེས་དབང་ཕྱག་རྒྱ་
 འཕྲོད་པས་ལྷ་ལྷན་ནོར་སྤྲིང་རང་ཤག་རྒྱ། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པ་མེ་ཡོས་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༧ ལོ་བོད་ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་འཕུག་རྫོགས་པར་ཟིན་པའོ།།

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག

* རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབས་གླུང་། །
 ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རིས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི། །
 དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 དེས་ལེགས་ཤོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོད་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ཡམས་སྟོན་རྣམས་འདྲན་ཤྲུག་སིང་གའི་རིང་
 ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་
 བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་
 དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་དུ་ཤྲུག་དགོ་སྟེང་ཆོས་སྤྱོད་བཤད་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་
 བའོ། །

མེར་སྐྱོད་དགེ་མཛོད་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་མཆན་གཞུང་།

༡	འགན་འཛིན་གཙང་དགེ་མཁེས་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྟོན།
༢	འགན་འཛིན་སྟོ་འཁོར་དགེ་མཁེས་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་འཛིན།
༣	སྟོ་འཁོར་དགེ་མཁེས་བྱམས་པ་ལེས་རབ།
༤	ཡེར་པ་བྱམས་པ་ལེས་རབ།
༥	སྟོ་འཁོར་སྟོ་བཟང་ཉི་མ།
༦	ཚུ་བང་ག་དབང་ཆོས་ལྷན།
༧	ཀོང་དགེ་ལེགས་ཆོས་སྐྱུ་བ།
༨	ཐུལ་བཅོན་འགྲུ་ས།
༩	སྟོ་མ་སྐལ་བཟང་ཐུ་མཆོ།
༡༠	སྟོ་མ་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྲགས།
༡༡	གཙང་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོ་ས།

ལས་ལྷན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལྷ ༤ ཆོས་ ༡ རས་ ༢༠༡༠ ལྷ ༥ ཆོས་ ༣༡ བར།

